

**EUSKARA SUSTATZEARI
ESKAINITAKO AURREKONTU
PUBLIKO, DIRU-LAGUNTZA ETA
GIZA BALIABIDEEN AZTERKETA**
(Euskal Autonomia Erkidegoa, 2010)

Donostia, 2012ko maiatza.

AURKIBIDEA

0.- SARRERA	5
1.- <u>IKERKETA-EREMUA ETA ARGIBIDE METODOLOGIKOAK</u>	8
1.1.- AZTERKETAREN UNIBERTSOA ETA JASOTAKO INFORMAZIOA	9
1.2.- IKERLANERAKO ERABILITAKO PROZEDURA	11
1.3.- OHAR METODOLOGIKOAK	12
2.- <u>EAEko ADMINISTRAZIO PUBLIKOAREN 2010eko EUSKARA</u> <u>AURREKONTUAK</u>	13
2.1.- EUSKARA AURREKONTUAK: 2010eko DATU OROKORRAK ETA BILAKAERA	14
2.1.1.- EAEko erakunde publikoak orotara	14
2.1.2.- Eusko Jaurlaritza	20
2.1.3.- Foru Aldundiak	24
2.1.4.- 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak	27
2.1.5.- Hiriburuak	30
2.2.- EUSKARAREN SUSTAPENERAKO SAIL ETA ERAKUNDE ARTEKO DIRU TRANSFERENTZIAK	33
2.3.- EUSKARAREN AURREKONTUAK BIZTANLEKO	38
2.3.1.- Erakunde-motari jarraiki	38
2.3.2.- Udalerrien eremu soziolinguistikoari jarraiki	44
3.- <u>EUSKARA AURREKONTUEN KAPITULUKAKO AZTERKETA</u>	46
3.1.- EAEko ERAKUNDE PUBLIKOEN EUSKARA AURREKONTUAK, KAPITULUEI JARRAIKI	47
3.2.- AURREKONTUEN KAPITULUKAKO AZTERKETA, ERAKUNDE-MOTARI JARRAIKI	49
3.3.- EUSKARA SUSTATZEKO AURREKONTUEN BILAKAERA, KAPITULU EKONOMIKOEI JARRAIKI	52

4.- EUSKARA AURREKONTUAK HIZKUNTZA NORMALKUNTZA EREMUEI	
<u>JARRAIKI</u>	55
4.1.- EUSKARA AURREKONTUEN BANAKETA EBPNko HELBURU ETA NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI.....	56
4.2.- EUSKO JAURLARITZA NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI	65
4.3.- FORU ALDUNDIAK NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI	67
4.4.- UDALAK NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI	70
4.5.- HIRIBURUAK NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI	73
4.6.- EUSKARA AURREKONTUEN BIZTANLEKO BANAKETA, EREMUARI JARRAIKI.....	76
4.7.- EREMUKAKO AURREKONTUEN BILAKAERA (2006-2010)	80
4.8.- NORMALKUNTZA EREMUKAKO AURREKONTUEN BANAKETA EREMU SOZIOLINGUISTIKOARI JARRAIKI	85
5.- EUSKARA SUSTATZEKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENEN	
<u>AZTERKETA</u>	88
5.1.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENEN AURREKONTU OSOA	89
5.2.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI	92
5.3.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK UDALERRIEN EREMU SOZIOLINGUISTIKOARI JARRAIKI	94
5.4.- AURREKONTURIK HANDIENEN DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN MOTAK	95
5.5.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK EREMUARI JARRAIKI.....	108
5.5.1.- EBPNko helburu orokorrei jarraiki	108
5.5.2.- Euskalduntze-alfabetatzea	110
5.5.3.- Administrazioa	110
5.5.4.- Irakaskuntza	111
5.5.5.- Hedabideak	112
5.5.6.- Diru-laguntza eta hitzarmen orokorrak	113
5.5.7.- Teknologia berriak.....	114
5.5.8.- Euskararen corpusa eta kalitatea.....	114
5.5.9.- Lan arloa	115
5.5.10.- Kulturgintza	115
5.5.11.- Liburugintza.....	116
5.5.12.- Aisia, kirola eta erlijioa	116
5.5.13.- Familia bidezko jarraipena.....	117
5.5.14.- Publizitatea	117

5.6.- JAURLARITZAKO SAIL, FORU ALDUNDI ETA HIRIBURUETAKO UDALEN DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK	122
5.7.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK BIZTANLEKO, EREMUARI ETA ERAKUNDE-MOTARI JARRAIKI.....	132
5.8.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK GASTU MOTARI JARRAIKI	134
6.- HIZKUNTZ NORMALKUNTZARAKO EGITURAK ETA GIZA BALIABIDEAK.....	140
6.1.- HIZKUNTZA NORMALKUNTZAKO EGITURAK	141
6.2.- GIZA BALIABIDEAK LANPOSTU ETA KONTRATU MOTARI JARRAIKI.....	144
6.3.- GIZA BALIABIDEAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI	149
6.4.- GIZA BALIABIDEEN LAN KATEGORIA.....	155
7.- FINANTZAKETA MODUA.....	158
7.1.- EUSKARAREN SUSTAPENERAKO SAIL ETA ERAKUNDE ARTEKO DIRU-TRANSFERENTZIAK.....	159
7.2.- DIRU-SARRERAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI	160

0.

SARRERA

Euskal Autonomia Erkidegoko herri administrazioek, euskararen sustapenerako erabilitako, diru baliabide, emandako diru-laguntza eta euskararen normalizazio lanetan ari diren giza baliabideei buruzko ikerlana da hau. Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren enkarguz Siadecok egina. Txosten honek biltzen ditu egindako azterlanaren emaitza eta datu nagusienak.

Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak bi urtez behin egiten du euskara aurrekontu publikoen ikerlan hau, lehendabiziko aldiz 2002an egin zen, beraz bosgarren neurketa aldia izan da 2010eko datuekin egindako azken hau.

Ikerketa lanerako unibertsoa, Euskal Autonomia Erkidegoko 5.000 biztanlez gorako udalerrri guztietako udalek, hiru lurraldeetako foru aldundiek eta Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomo guztiek osatu dute. Erakunde guztiek erantzun dute eta hutsunerik bat ere izan gabe, landa-laneko unibertso osoari dagozkion datuekin egina dago 2010eko euskara baliabide publikoen estatistika hau.

Ikerlanak honako helburuok ditu:

- 1.- Hizkuntza normalkuntzari dagozkion datu ekonomikoak ezagutzea, alegia, EAEko administrazio publikoak euskararen sustapenerako urtean zenbat diru erabiltzen duen jakitea.
- 2.- 2002. urteaz geroztik, euskara aurrekontuek izan duten bilakaeraren azterketa egitea.
- 3.- Euskara sustatzeko diru baliabideak nola banatzen diren jakitea: bai kapitulu ekonomikoei jarraiki eta baita normalizazio eremu bakoitzean izan duten banaketari jarraiki (euskalduntze alfabetatzea, administrazioa, lan-arloa, ...).
- 4.- Euskara sustatzeko herri administrazio bakoitzak dituen hitzarmen eta ematen dituen diru-laguntzei buruzko informazio xehea ezagutzea.
- 5.- Euskararen normalizazioa helburu izanik, euskara zerbitzu, euskara atal eta administrazio publikoaren bestelako egituretan zenbat lagunek lan egiten duten jakitea.

Txostenaren ondoko atal nagusiei jarraiki egituratua dago:

- 1.- Ikerketa-eremua eta argibide metodologikoak.
- 2.- EAEko administrazio publikoaren 2010eko euskara aurrekontuak.
- 3.- Euskara aurrekontuen kapitulukako azterketa.
- 4.- Euskara aurrekontuak hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki.
- 5.- Euskara sustatzeko diru-laguntza eta hitzarmenak.
- 6.- Euskararen sustapenerako egiturak eta giza baliabideak.
- 7.- Finantzaketa modua.

2010eko estatistika egiteko jasotako informazioari dagokionean, metodologikoki azken 3 edizioetan erabilitako irizpide bertsuak erabili dira; izan ere, 2006. urteaz geroztik, erakundeetako aurrekontu likidatuekin lan egin da; 2002 eta 2004 urteetako datuak ordea, aurrekontu onartuekin kalkulaturakoak dira. Aurrekontuak normalizazio eremuei jarraiki sailkatzerakoan berriz, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiak bereizten dituen eremuak hartu dira kontuan.

Ikerlanaren txosten nagusi honez gain, eranskinen txostena, azterketaren datu nagusienak biltzen dituen txosten exekutiboa, eta jasotako informazio guztiaren datu-oinarria ere landu dira.

1.

IKERKETA-EREMUA ETA ARGIBIDE METODOLOGIKOAK

I.1.- AZTERKETAREN UNIBERTSOA ETA JASOTAKO INFORMAZIOA

Sarreran esan bezala, hizkuntza normalkuntza eta euskararen sustapenerako diru baliabide, diru-laguntza/hitzarmen eta giza baliabideen ikerlan hau, EAEko 5.000 biztanlez gorako udalerrietara, hiru foru aldundietara eta Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomoetara zabaldu da.

Erakundeek eskatutako datuak honakoak izan dira:

- A.- Erakundearen datu orokorrak eta euskara sustatzeko departamentu, arlo edota zerbitzuaren datuak.
- B.- 2010eko aurrekontuen datu orokorrak: aurrekontu propio likidatua eta euskara sustatzeko erabilitako aurrekontu likidatua.
- C.- 2010eko aurrekontu propioak eta euskararen sustapenerako aurrekontuak, kapitulu ekonomikoei jarraiki.
- D.- Euskara sustatzeko 2010eko aurrekontuak, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiko eremuei jarraiki.
- E.- Erakundearen 2010eko diru-laguntza eta hitzarmen-motak eta zenbateko ekonomikoak, EBPNko eremuen arabera.
- F.- Euskara sustatzeko atalaren egitura eta euskarari eskainitako giza baliabideei buruzko informazioa: lanpostu kopurua, lanpostu-mota, kontratu-mota eta lan kategoria.
- G.- Euskarari dagozkion diru sarrerak: berezko sarrerak (tasak, matrikulak,...) edota beste erakundeetatik jasotakoak.

Orotara beraz 89 erakundek hartu dute parte; 5.000 biztanlez gorako udalerrietako 66 udal, hiru hiriburuak, 3 foru aldundiak eta Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomo guztiak (17 guztira).

Orotara, (hiriburuak barne) 5.000 biztanlez gorako udalerrietan 1.947.498 pertsona bizi dira, hots, EAEko biztanleria osoaren % 89,8.

I. Taula: Azterketaren unibertsoa, erakunde-mota eta udalerrien tamainari jarraiki

Erakunde-mota	Erakunde kopurua	Biztanleria
Udalak	69	1.947.498
5.000-10.000 biztanle	28	201.936
10.000-20.000 biztanle	23	338.315
20.000 biztanle baino gehiago (hiriburuak salbu)	15	630.307
Hiriburuak	3	776.940
Foru Aldundiak	3	2.169.038
Eusko Jaurlaritza	17	2.169.038
Sailak	11	
Erakunde autonomoak	6	
GUZTIRA	89	

Iturria: Siadeco, 2011; Eustat, 2010.

1.2.- IKERLANERAKO ERABILITAKO PROZEDURA

Erakundeetako informazioa, galdetegi egituratu bat erabiliz jaso da. Erakundeek galdetegiarri paper euskarrian edo telematikoki erantzuteko aukera izan dute.

Eskatutako informazioa erakunde bakoitzean bildu eta galdetegiarri erantzuten aritu direnak, Siadecoko lan-taldearekin kolaboratu duten herri administrazioetako informazio emaileak, oro har, euskara arlo edo zerbitzuetako teknikariak izan dira, kontu-hartzaile eta administrarien laguntzarekin.

Landa-lanean egindako ahalegin handiari esker, unibertso osoko datuak jasotzea lortu da, erakunde guztiek ikerketa honetan parte hartzea alegia. Hori hala izateko, landa-lana 16 astez luzatu beharra izan da.

Ikerlana egiteko urrats nagusienak honakoak izan dira:

- I. Galdetegen diseinua (euskarri digitalean eta paperean).
- II. Unibertsoa definitu eta ikerlanaren aurkezpen-gutunak erakundeetara bidali.
- III. Landa-lana abian jarri eta jarraipen lana egin.
- IV. Jasotako informazioaren ikuskatze, kontraste eta osatze lanak.
- V. Galdetegietako informazioaren arazketa.
- VI. Aurrekontuen erakunde arteko kontsolidazioa egin, euskara aurrekontu bateratuak kalkulatu eta datuen ustiaketa estatistikoa egin.
- VII. Informazioaren irakurketa egin eta azterlanaren txosten nagusia, eranskinen txostena eta datu-oinarria prestatu.

1.3.- OHAR METODOLOGIKOAK

Txosten honetan ageri diren taula eta grafikoetako datuen irakurketa egiterakoan kontuan hartu beharreko ohar metodologikoak:

- 1.- Euskara aurrekontuen kopuru absolutu nahiz portzentaia erlatiboan bilakaeraren azterketa egiterakoan, aurrekontu likidatuak dirak azken hiru neurketa aldiak (2010, 2008 eta 2006 ekitaldiak), baina erakundearen aurrekontu onartuekin kalkulatuak 2002 eta 2004koak.
- 2.- 2008ko edizioan, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak, aurreikusitako aurrekontuak eta likidatuak igorri zituen: likidatuak ziren HUISen egoitza nagusian, Ordezkaritzetan, Berritzeguneetan, ikastetxeetan, etab. lanean zebiltzan pertsonen gastuak (12,3 milioi euro), eta aurreikusitakoak aldiz Irale programaren barneko pertsonal gastuak (29,5 milioi euro). Guztira beraz 41,9 milioi euro lehen kapituluak (pertsonal gastuak), eta orotara 53,6 milioi euskara sustatzeari eskainitakoa. Aurten "47150" programaren (hezkuntza sistemaren euskalduntzea) likidatuak aurrekontuak helarazi dituzte (27,4 milioi guztira), eta horrek alderaketa egiteko garaian, erreal ez den alde izugarria eragiten du. Honen aurrean, eta alderaketa errealagoa izate aldera, 2008an HUISek berak emandako datuen ordez, "47150" programarako urte horretan likidatuak aurrekontua (32,7 milioi) erabili dugu eta aldaketa horrek, HUISeko datuetan soilik ez, Eusko Jaurlaritzaren eta EAEko datu orokorretan ere eragiten du. Horixe da, 2008. urtean entregatuak txostenean agertzen diren datuen eta orain bilakaera aztertzeko garaian erabilitakoen artean dagoen diferentziaren arrazoia.
- 3.- Euskaltegien izaera publikoa edo pribatuaren arabera, udalek euskaltegiarako ipintzen dituzten aurrekontuak kontabilizatzeko modua desberdina da, kontabilitate publikoko kapitulu ekonomikoek jarraiki. Eragin hori saihestu eta analizarako irizpideak bateratze aldera, euskaltegi publikoa duten udalerrietako udaletako aurrekontu propioko kapituluetatik euskaltegiari dagozkion kopuruak kendu egin dira (pertsonal gastuak, zerbitzu kontratazioa,...) eta udalak finantzatzen duen zatia bakarrik kontuan hartu eta 4. kapitulu ekonomikoan erantsi da (udalak berak finantzatu eta euskaltegiari egiten dion transferentzia modura kontsideratuz). Ondorioz, euskaltegi publikoaren aurrekontuak udalaren aurrekontu propioan sartuak dauden kasuetan, aldeak daude azterlan honetarako kontsideratuak kopuruen eta udalek kontabilizatuak dituzten kopuruen artean. Ondorengoak dira kasu horiek: Arrasate, Erandio, Errenteria, Hernani, Hondarribia, Irun, Lasarte-Oria, Oñati, Portugalete, Sestao, Sopelana, Tolosa, Trapagaran eta Zarautz.
- 4.- Euskara aurrekontuen 2010eko azterlan honetan, bi udal berri sartu dira, 5.000 biztanleko muga gainditu dutelako, Gipuzkoako bi udalerrak: Orio eta Mutriku.

2.

EAEko ADMINISTRAZIO PUBLIKOAREN 2010eko EUSKARA AURREKONTUAK

2.1.- EUSKARA AURREKONTUAK: 2010eko DATU OROKORRAK ETA BILAKAERA

2.1.1.- EAEko ERAKUNDE PUBLIKOAK OROTARA

Euskal Autonomia Erkidegoko herri administrazioek orotara, 156,5 milioi euro ipini dituzte 2010. urtean euskararen normalizaziorako, hots, "euskararen normalizazio eta sustapena helburu duten zuzeneko ekintza eta baliabideetarako". Horietatik, 100,5 milioi euro (%64,2) Eusko Jaurlaritzari dagozkio, 29,3 milioi, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalei (%18,7), 8,5 milioi hiriburuei (%5,4) eta 18,1 milioi foru aldundiei (%11,6).

Aurrekontu horiek, erakunde arteko diru-transferentziek eragindako kopuru bikoizketak kenduta kalkulatu dira eta aurrekontu bateratua kontzeptua erabili dugu EAEko herri administrazio guztiei dagokien bikoizketarik gabeko aurrekontu hori azaltzeko; alegia, Eusko Jaurlaritzatik nahiz foru aldundietatik udaletara, euskararen normalizazioa sustatzeko transferitutako diru kopuruak kenduta kalkulaturakoa. Erakunde bereko sail edo bere menpeko erakunde autonomoen arteko transferentziak kenduta kalkulaturako aurrekontuari berriz "euskara aurrekontu neto edo garbi orokorra" deituko diogu.

Udalen kasuan, haiek euskara sustatzeko likidatu duten aurrekontu osoari "euskara aurrekontu likidatua" deitu diogu eta aurrekontu likidatu horretan aldundietatik eta Eusko Jaurlaritzatik euskararen sustapenerako jasotako transferentziak sartuak egongo lirake. 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek (hiriburuak kanpo) beren aurrekontu "netotik" euskara sustatzeko 29,3 milioi erabili dituztela esan dugu, baina beraiek euskara aurrekontuetan likidaturako kopurua guztira 31,7 milioi eurokoa da (beraien aurrekontu propioari zegokiona, gehi Eusko Jaurlaritzatik eta foru aldundietatik euskararen normalizaziorako jasotako transferentzietatik dagokiena). Hiriburuen kasuan, aurrekontu "neto" hori 8,5 milioi euro izatetik, likidaturako 9,0 milioi euro izatera pasatzen da.

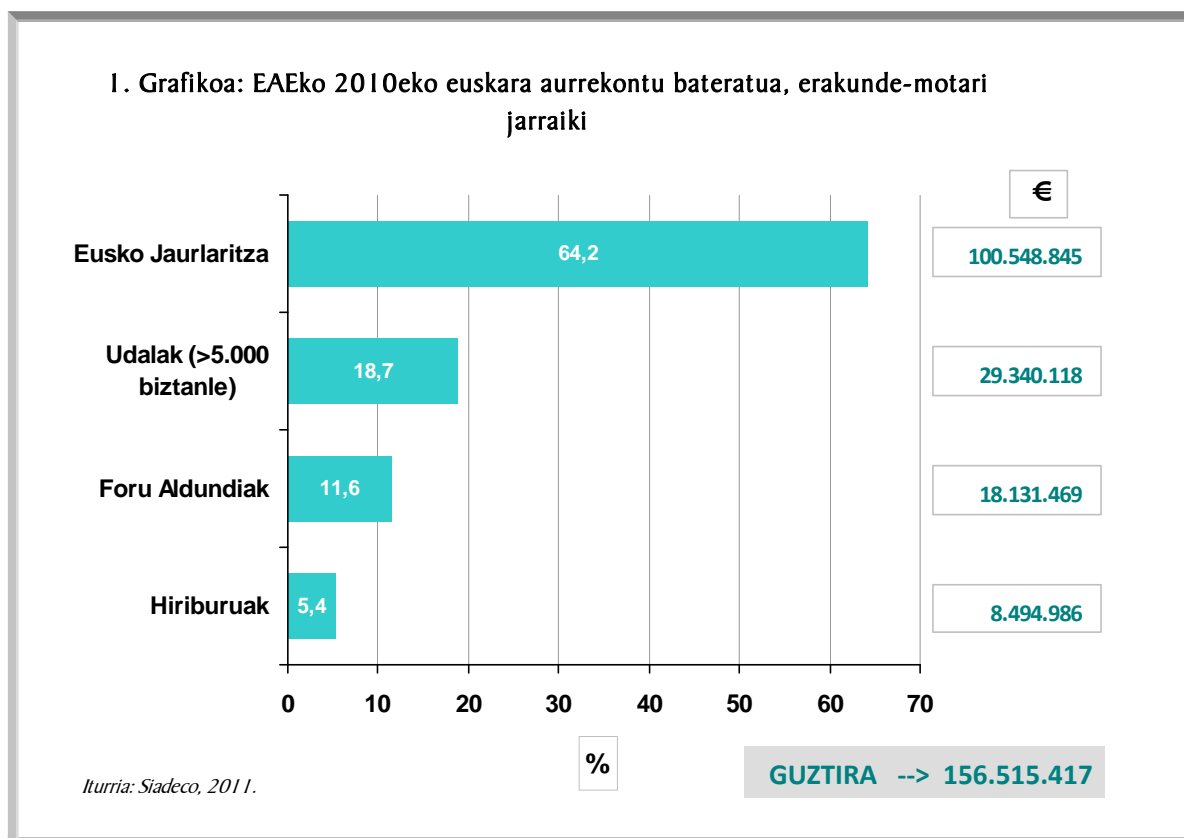
Honela bada, euskararen normalizaziorako erabilitako "aurrekontu bateratuaz" ari garenean 156,5 milioi euroz arituko garen bezala, datuak erakunde-motari jarraiki aztertzen ditugunean (bai kapituluko azterketa egiterakoan nola EBPnko eremuen arabera egiterakoan), aurrekontu likidatuekin egingo dugu lan (alegia 159,4 milioirekin).

2. Taula: EAEko 2010eko euskara aurrekontu bateratua, erakunde arteko diru-transferentziak eta aurrekontu likidatuak, erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	Erakundekako euskara aurrekontu NETOA eta EAEko aurrekontu BATERATUA		Erakunde arteko transferentziak €	Euskara aurrekontu LIKIDATUA guztira	
	€	%		€	%
Eusko Jaurlaritza	100.548.845	64,2	-	100.548.845	63,1
Foru Aldundiak	18.131.469	11,6	-	18.131.469	11,4
5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak	29.340.118	18,7	2.384.971	31.725.090	19,9
Hiriburuak	8.494.986	5,4	536.353	9.031.339	5,7
GUZTIRA EAE	156.515.417	100,0	2.921.325	159.436.742	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontuaren azken urteetako bilakaeraren emaitza nagusiak ditugu hurrengo orriko taulan, eta daturik esanguratsuenak honakoak:

- 2010. urtean, herri administrazioek euskarari eskainitako aurrekontua (156,5 milioi euro), bere aurrekontu osoaren %0,95 da.
- Kopuru absolutuetan nahiz ehunekoetan, euskara aurrekontuak behera egin du 2008. urtekoarekiko: 10 milioi euro gutxiago kopuru absolutuetan eta %13.56 gutxiago aurrekontu osoarekiko duen pisuan.
- Euskara aurrekontuen azterketa egiten hasi zenetik (2002. urtea), bilakaera diferentea izan dute administrazio publikoen aurrekontu osoek eta euskara aurrekontuek. Izan ere, aurrekontu osoek goranzko joera argia izan duten bezala (2004-2008. urteen artean batik bat), euskara aurrekontuek nabarmen igoera apalagoa izan dute. Hori dela eta, euskara aurrekontuaren indizea (aurrekontu osoarekiko duen pisua, alegia), 2004. urteaz geroztik apurka-apurka jaisten joan da, eta 2010. urtekoa, orain arteko baxuena da (%0,95).

Erakunde-motari jarraiki, eta beti ere euskara aurrekontuak erakundearen aurrekontu osoarekiko duen pisuari erreparatuta, euskarari proportzionalki baliabide gehien eskaintzen diotenak, hiriburuak ez diren 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak dira: %1,90. Nabarmen beherago datoz gainerako erakundeak: Eusko Jaurlaritzak bere aurrekontu osoaren %0.97 eskaintzen dio, hiriburuek %0,66 eta foru aldundiek %0,58.

2008. urtetik hona, aurrekontu osoarekiko pisua, erakunde mota guztietan galdu dute euskara aurrekontuek (jaitsierarik handiena Eusko Jaurlaritzan eta foru aldundietan eman bada ere), eta kopuru absolutuetan, hiriburuak izan dira gora egin duten bakarrak.

3. Taula: Erakundeen aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010), erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	Urtea	Erakundeen aurrekontu osoa		Euskara aurrekontua		[Euskara aurrekontua/Aurrekontu osoa] ratioa	
		€	% Δ	€	% Δ	Ratioa (%)	%Δ
Eusko Jaurlaritza (sail arteko diru transferentziak kenduta)	2002	5.971.406.505		94.018.669		1,57	
	2004	6.185.000.000	3,58	105.171.877	11,86	1,70	8,00
	2006	7.770.938.413	25,64	106.074.632	0,86	1,37	-19,73
	2008	9.317.300.321	19,90	109.671.797	3,39	1,18	-13,77
	2010	10.327.556.416	10,84	100.548.845	-8,32	0,97	-17,29
Foru Aldundiak	2002	1.747.026.817		11.836.109		0,68	
	2004	2.064.699.668	18,18	15.645.334	32,18	0,76	11,85
	2006	2.505.421.545	21,35	15.961.175	2,02	0,64	-15,93
	2008	3.005.037.376	19,94	19.926.465	24,84	0,66	4,09
	2010	3.121.722.809	3,88	18.131.469	-9,01	0,58	-12,41
5.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak	2002	1.032.231.095		19.816.294		1,92	
	2004	1.196.293.257	15,89	24.763.995	24,97	2,07	7,83
	2006	1.464.583.885	22,43	27.712.866	11,91	1,89	-8,59
	2008	1.630.816.711	11,35	33.644.477	21,40	2,06	9,03
	2010	1.669.049.133	2,34	31.725.090	-5,70	1,90	-7,86
Hiriburuak	2002	758.041.654		4.580.903		0,60	
	2004	885.081.402	16,76	5.826.286	27,19	0,66	8,93
	2006	1.023.269.625	15,61	7.060.244	21,18	0,69	4,81
	2008	1.222.722.235	19,49	8.493.684	20,30	0,69	0,68
	2010	1.361.333.119	11,34	9.031.339	6,33	0,66	-4,50
EAEko aurrekontu LIKIDATUA GUZTIRA (erakunde arteko transferentziak kendu gabe)	2002	9.508.706.072		130.251.976		1,37	
	2004	10.331.074.327	8,65	158.843.677	21,95	1,54	12,24
	2006	12.764.213.468	23,55	170.134.973	7,11	1,33	-13,31
	2008	15.175.876.643	18,89	171.736.423	0,94	1,13	-15,10
	2010	16.479.661.477	8,59	159.436.743	-7,16	0,97	-14,51
EAEko aurrekontu BATERATUA (erakunde arteko transferentziak kenduta)	2002	9.508.706.072		128.466.970		1,35	
	2004	10.331.074.327	8,65	148.478.984	15,58	1,44	6,38
	2006	12.764.213.468	23,55	152.837.887	2,94	1,20	-16,69
	2008	15.175.876.643	18,89	166.744.243	9,10	1,10	-8,24
	2010	16.479.661.477	8,59	156.515.417	-6,13	0,95	-13,56

Iturria: Siadeco, 2011 (2002 eta 2004 aurrekontu onartuak, 2006tik aurrera aurrekontu likidatuak).

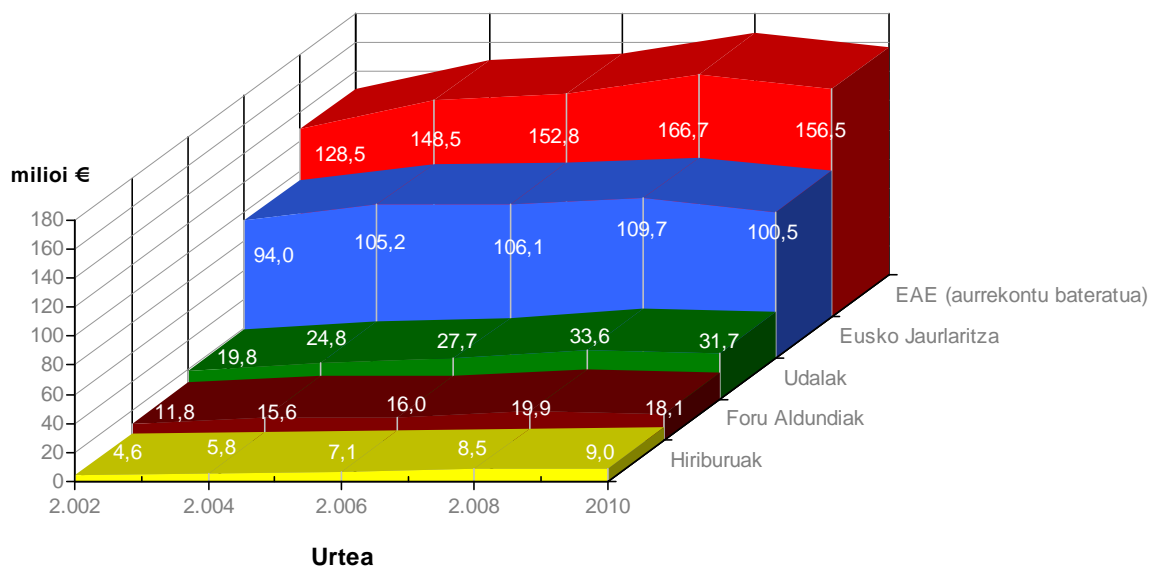
4. Taula: Erakundearen aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontuaren bilakaera portzentuala (2002-2010) eta akumulatua (2002. urtea oinarri hartuta)

ERAKUNDE-MOTA	Urtea	Aurrekontu osoaren bilakaera	Euskara aurrekontuaren bilakaera	[Euskara aurrekontua/ Aurrekontu osoa] indizea
		% Δ	% Δ	Indizea (%)
Eusko Jaurlaritza (sail arteko diru transferentziak kenduta)	2002tik 2004ra	3,58	11,86	1,70
	2004tik 2006ra	25,64	0,86	1,37
	2006tik 2008ra	19,90	3,39	1,18
	2008tik 2010era	10,84	-8,32	0,97
	Batez bestekoa	14,99	1,95	1,36
	Akumulatua	72,95	6,95	
Foru Aldundiak	2002tik 2004ra	18,18	32,18	0,76
	2004tik 2006ra	21,35	2,02	0,64
	2006tik 2008ra	19,94	24,84	0,66
	2008tik 2010era	3,88	-9,01	0,58
	Batez bestekoa	15,84	12,51	0,66
	Akumulatua	78,69	53,19	
5.000 biztanletik gorako udalerrietako udalak	2002tik 2004ra	15,89	24,97	2,07
	2004tik 2006ra	22,43	11,91	1,89
	2006tik 2008ra	11,35	21,40	2,06
	2008tik 2010era	2,34	-5,70	1,90
	Batez bestekoa	13,00	13,14	1,97
	Akumulatua	61,69	60,10	
Hiriburuak	2002tik 2004ra	16,76	27,19	0,66
	2004tik 2006ra	15,61	21,18	0,69
	2006tik 2008ra	19,49	20,30	0,69
	2008tik 2010era	11,34	6,33	0,66
	Batez bestekoa	15,80	18,75	0,66
	Akumulatua	79,59	97,15	
EAEko aurrekontua GUZTIRA (erakunde arteko transferentziak kendu gabe)	2002tik 2004ra	8,65	21,95	1,54
	2004tik 2006ra	23,55	7,11	1,33
	2006tik 2008ra	18,89	0,94	1,13
	2008tik 2010era	8,59	-7,16	0,97
	Batez bestekoa	14,92	5,71	1,27
	Akumulatua	73,31	22,41	
EAEko aurrekontu BATERATUA (erakunde arteko transferentziak kenduta)	2002tik 2004ra	8,65	15,58	1,44
	2004tik 2006ra	23,55	2,94	1,20
	2006tik 2008ra	18,89	9,10	1,10
	2008tik 2010era	8,59	-6,13	0,95
	Batez bestekoa	14,92	5,37	1,21
	Akumulatua	73,31	21,83	

Iturria: Siadeco, 2011.

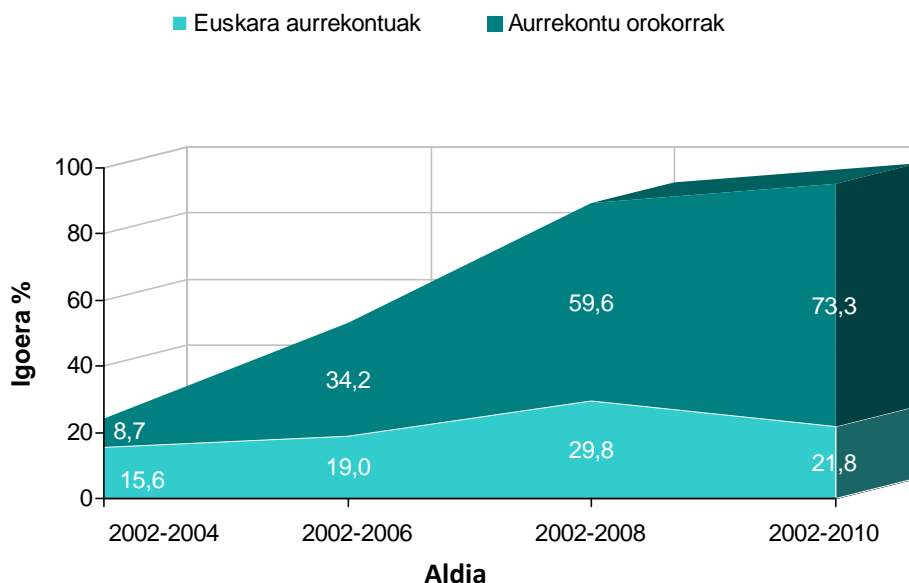

2. Grafikoa: Euskara aurrekontu likidatuen bilakaera (2002-2010), erakunde-motari jarraiki (milioi €)

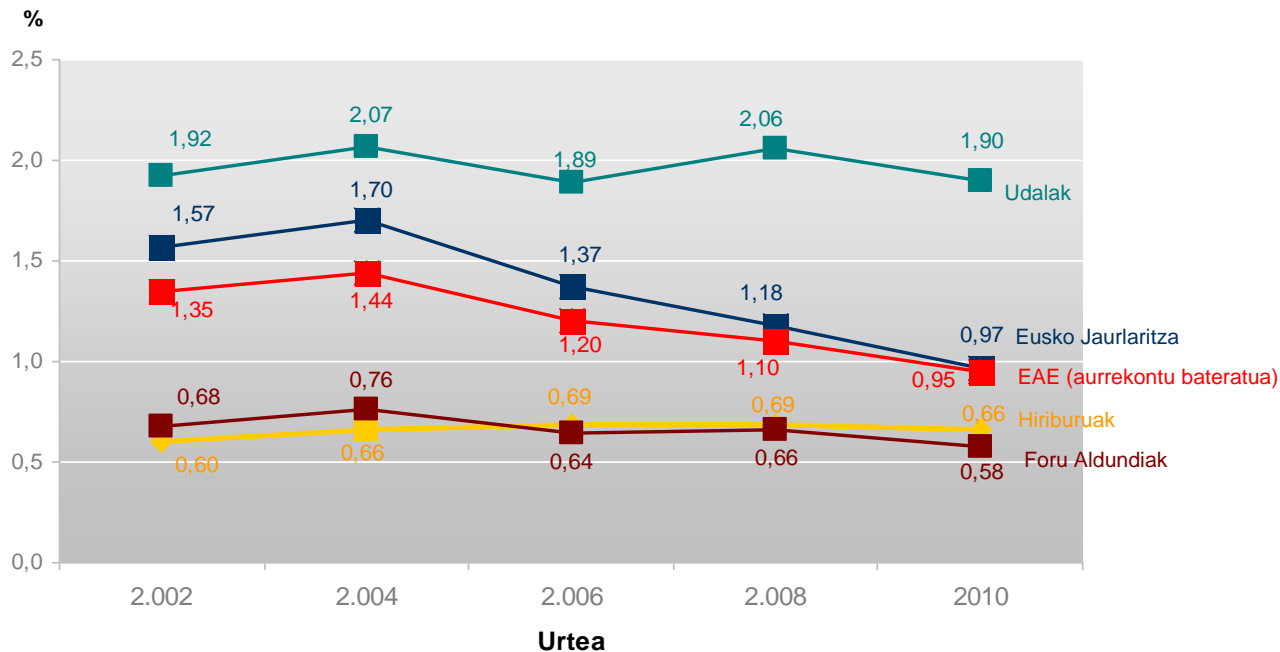
Iturria: Siadeco, 2011.

3. Grafikoa: 2002-2010 aldian EAEko administrazio publikoko aurrekontu orokorrek eta euskara aurrekontuek izandako bilakaera (igoera akumulatua, oinarria 2002, urtea)

Iturria: Siadeco, 2011.

4. Grafikoa: Erakundeen aurrekontu osoarekiko euskara aurrekontu likidatuaren pisu erlatiboaren bilakaera (2002-2010), erakunde-motari jarraiki

Iturria: Siadeco, 2011.

2.1.2.- EUSKO JAURLARITZA

2008ko ikerlanean bezala, oraingoaren ere, Eusko Jaurlaritzaren sail eta erakunde autonomo guztiak hartu dira kontuan. Eusko Jaurlaritzaren egituraketa bera ordea, aldatu egin da 2008kotik 2010ekora. Jarraian agertzen den taulan, 2008. urtean aztertutako sail eta erakunde euskara aurrekontua, eta 2010. urtean aztertutakoena alderatzen da.

Euskara aurrekontuetan, ez bairik gabe, pisurik handiena Kultura Sailak eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak dute:

- Kultura Sailak, 55,8 milioi euro eskaini dizkio euskararen sustapen eta normalizazioari, orain 2 urte baino zertxobait gutxiago (%1,4 gutxiago).
- HUISek aldiz, 27,3 milioi euroko aurrekontu likidatua izan du, 2008an baino %16,4 gutxiago.
- Bi edizioetan egitura bera mantendu duten sailen artean, bi dira 2010ean euskarari aurrekontu altuagoa eskaini diotenak: Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Sailak 189,8 mila euro eskaini dizkio (%17,1 gehiago), eta Lehendakartzak 136,7 mila euro (%37,1 gehiago).
- Herrizaingo Sailak aurrekontu bera eskaini diola esan genezake (106,8 mila euro) eta Osasun eta Kontsumo Sailak berriz, 195,3 mila euro eskainita, %17,1 gutxiago.

Eusko Jaurlaritzako gainerako sailen euskara aurrekontua, orotara, 14,5 milioi eurokoa da; horietako gehien gehiena Justizia eta Herri Administrazio Sailari dagokio (13,7 milioi, gero HAEE/IVAPera transferituko dena). Kopuru hori, bi urte lehenago, Eusko Jaurlaritzaren gainerako sailei zegokiena baino 5,3 milioi baxuagoa da (%26,8 gutxiago, beraz).

Ertzaintzaren euskara aurrekontua ia erdira jaitsi da bi urtetan; 1.495,0 mila eurotik, 797,8 milara pasa baita (%46,8 gutxiago). Izan ere Arkaute EHPI/APPVn euskara irakasleak azpikontratatzeko partidak nabarmen egin du behera, eta apenas izan da euskara ikasleen ordezkapen gasturik.

Erakunde autonomoi dagokionez, bi dira euskara aurrekontu handia dutenak: HABE eta HAEE/IVAP: HABEk 43,3 milioiko aurrekontua izan du 2010ean (2008an baino %5,3 gehiago), eta HAEE/IVAPek 13,1 milioikoa (bi urte lehenago baino %7,0 gutxiago).

Gainerako erakunde autonomoetan, kopuruak askoz ere apalagoak izanik, (61,5 eta 96,8 mila euro artekoa) aipatzekoa da Emakundekoaren beherakada (%33,7).

Orotara beraz, Eusko Jaurlaritzaren euskara aurrekontua 100,5 milioi eurokoa da, 2008. urtean baino 9 milioi gutxiago (%8,3 baxuagoa): Horietatik 5 milioi pasa Hezkuntza Sailari dagozkie, ia 1 milioi HAEE/IVAPI, 775 mila Kultura Sailari eta 700 mila euro Ertzaintzari.

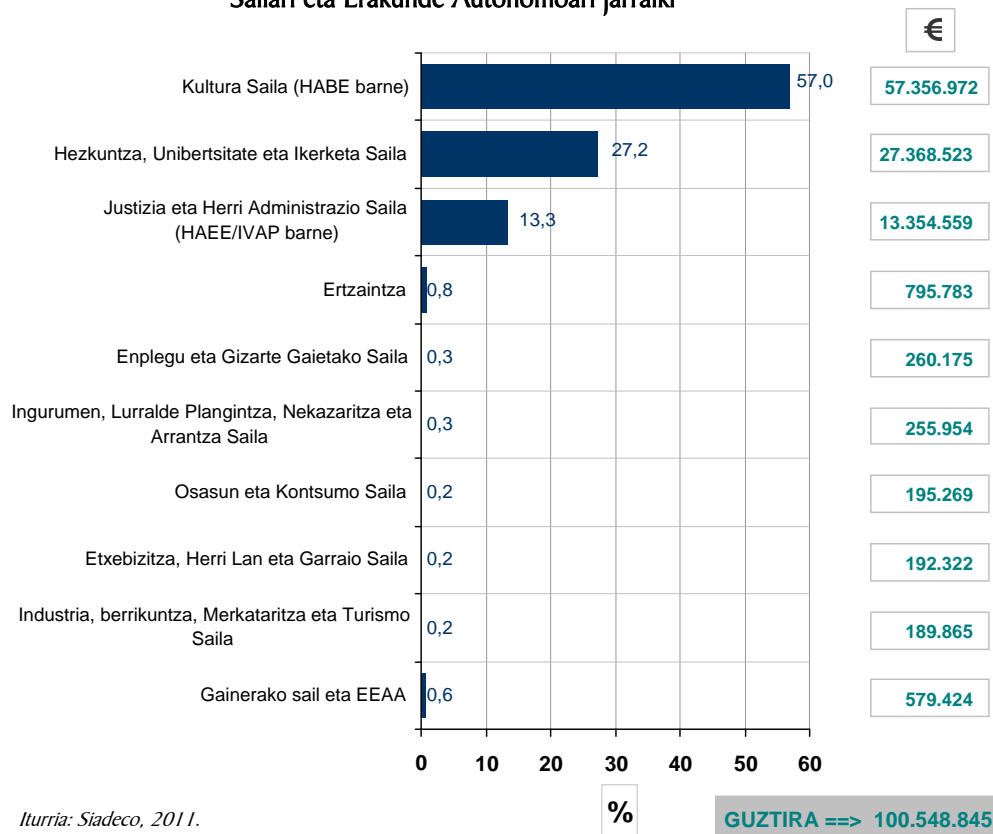
5.Taula: Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomoetako euskara aurrekontuen bilakaera (2008-2010)

	Eusko Jaurlaritzako sail eta erakundeak 2008 eta 2010. urteetan				
	2008		2010		%Δ
	Erakundea	Euskara aurrekontua	Erakundea	Euskara aurrekontua	
Berdin mantentzen diren Sailak	Lehendakaritza	99.770	Lehendakaritza	136.742,88	37,1
	Herrizaingo Saila	106.837	Herrizaingo Saila	106.709,47	-0,1
	Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	32.718.633	Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	27.368.522,90	-16,4
	Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Saila	162.183	Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Saila	189.865,06	17,1
	Kultura Saila	56.598.909	Kultura Saila	55.823.726,82	-1,4
	Osasun eta Kontsumo Saila	235.466	Osasun eta Kontsumo Saila	195.269,00	-17,1
	2010ean berriak diren Sailak			Ekonomia eta Ogasun Saila	104.085,31
			Justizia eta Herri Administrazio Saila	13.745.732,18	
			Enplegu eta Gizarte Gaiak Saila ...	260.175,08	
			Etxebizitza, Garraio eta Herri Lan Saila	192.321,51	
			Ingurumen, Lurralde Antolamendu, Nekazaritza eta Arrantza Saila	255.953,93	
2010an ez dauden Sailak	Ogasun eta Herri Administrazio Saila	16.251.565			
	Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantzza Saila	3.369.393			
	Garraio eta Herri Lan Saila	150.187			
	Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Saila	107.550			
GUZTIRA	109.800.493		98.379.104,14	-10,4	
Desagertutako sailen aurrekontua	19.878.695	Sail berrien aurrekontua	14.558.268,01	-26,8	
Ertzaintza	Euskal Herriko Polizia Ikastegia	771.839			
	Herrizaingo Saila-laboralak	266.245			
	Ertzaintza	456.973	Ertzaintza	795.782,68	
GUZTIRA	1.495.057		795.782,68	-46,8	
Erakunde autonomoak	OSALAN	55.600	OSALAN	61.539,12	10,7
	EMAKUNDE	146.003	EMAKUNDE	96.846,25	-33,7
	EUSTAT	68.182	EUSTAT	73.501,00	7,8
	HABE	41.170.686	HABE	43.348.564,00	5,3
	HAEE/IVAP	14.110.770	HAEE/IVAP	13.125.903,43	-7,0
GUZTIRA	55.551.241		56.706.353,80	2,1	
Oharra: erakunde autonomoen aurrekontuetan ez dira bikoizketak kendu, beraien euskara aurrekontu osoa ageri da.					
GUZTIRA-SAIL ETA ERAKUNDE ARTEKO EUSKARA TRANSFERENTZIAK KENDUTA					
GUZTIRA	109.671.797		100.548.844,62	-8,3	

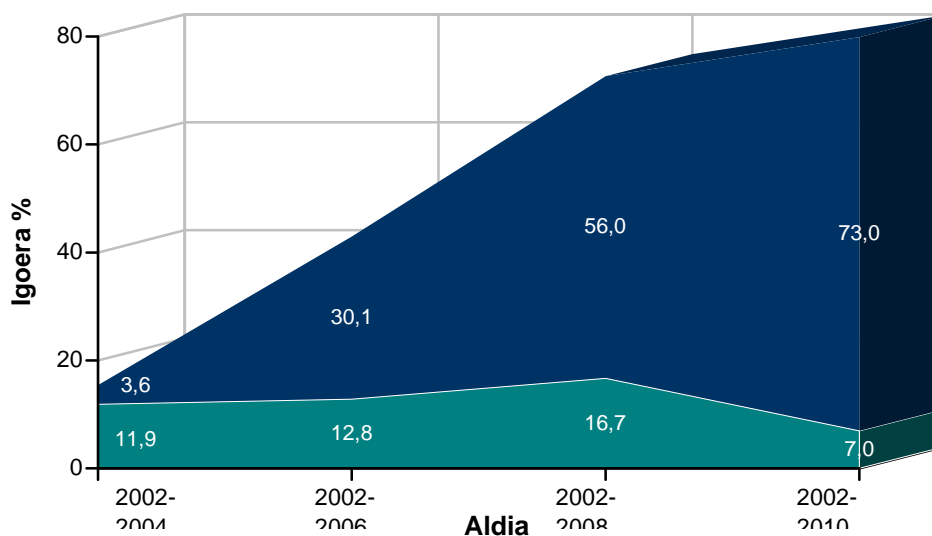
Aurreko datuek sail edo erakunde autonomo bakoitzaren egoera islatzen dute, baina Eusko Jaurlaritzak, bere osotasunean, euskara sustatzeari eskainitako aurrekontuak aztertu nahi baditugu, Sail eta erakunde autonomoen arteko diru transferentziak hartu behar ditugu kontuan, batuketak egiterakoan bikoizketarik izanez dadin. Izan ere, adibidez, HABEren 43,3 milioi eurotatik, 31,4 milioi euro Kulturak Sailaren euskara aurrekontuan ere sartuak baitaude, eta 8,2 milioi euro, IVAP/HAEK egindako transferentziari dagozkie. Eta HAEK/IVAPek, bere euskara aurrekontua 13 milioitan kokatu du, baina kopuru hori Justizia eta Herri Administrazio Sailak egindako transferentziari dagokio (Sailak berak euskara aurrekontu gisa adierazi dituenak).

5. Grafikoa: Eusko Jaurlaritzaren 2010eko euskara aurrekontu bateratua, Sailari eta Erakunde Autonomoari jarraiki

6. Grafikoa: 2002-2010 aldian Eusko Jaurlaritzako aurrekontu orokorrek eta euskara aurrekontuek izandako igoera akumulatuaren ehunekoa (oinarria 2002 urtea)

■ Euskara aurrekontuak ■ Aurrekontu orokorrak

Iturria: Siadeco, 2011.

2.1.3.- FORU ALDUNDIAK

Guztira hiru foru aldundien euskara aurrekontua 18,1 milioi eurokoa da: Arabako Foru Aldundiak 2,3 milioi, Bizkaiko Foru Aldundiak 9,6 milioi eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 6,1 milioi euro.

Hiru foru aldundiek kudeatzen duten aurrekontu propioa orotara 3.121 milioi eurokoa izan dela kontuan hartuta, euskararen normalizaziorako erabilitako 18 milioien pisua, **aurrekontu osoaren %0,58koa** da, batez beste. Gipuzkoakoa da hiruetatik euskarari proportzionalki diru-baliabide gehien eskaini diona (%0,68), eta batez bestekotik behera kokatzen dira aldiz, bai Bizkaiko foru aldundia (%0,55) baita Arabakoa ere (%0,52).

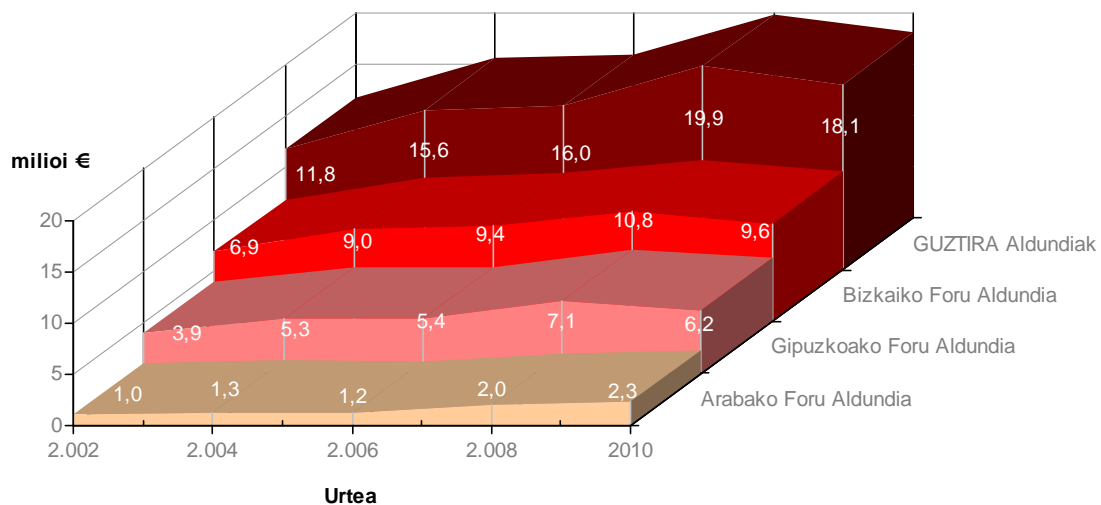

Orain bi urteko datuekin alderatuta, jaitsi egin da foru aldundiek orotara euskara sustatzeari eskainitako aurrekontua, bai kopuru absolutuetan (1,8 milioi gutxiago), bai erlatiboetan (%0,66 izatetik, %0,58 izatera pasa da), baina bilakaera diferentea izan da 3 erakundeetan:

- Arabako Foru Aldundian igo egin da euskarari eskainitako aurrekontua, bai kopuru absolutuetan (300 mila euro gehiago), bai erlatiboetan (%0,43tik, %0,52ra). Inoiz eskainitako kopururik altuena eskaini dio Arabako Foru Aldundiak euskara sustatzeari 2010. urtean, bai kopuru absolutuetan, bai erlatiboetan, (eta aurreko edizioetan beste bi foru aldundiekiko zuen aldea murrizten ari da).
- Bizkaiko eta Gipuzkoako Foru Aldundien kasuan aldiz, behera egin dute euskara aurrekontuek, bai kopuru absolutuetan (milioi bana foru aldundi bakoitzean), bai erlatiboetan. Jaitsiera nabarmenagoa izan da Gipuzkoako Foru Aldundian (%0,89 tik %0,68ra) Bizkaikoan baino (%0,62etik %0,55ra); bi kasu hauetan, aurrekontu osoarekiko, euskara aurrekontuen pisua inoizko baxuena da.

7. Grafikoa: Foru Aldundien euskara aurrekontuen bilakaea (2002-2010)

(milioi €)

Iturria: Siadeco, 2011.

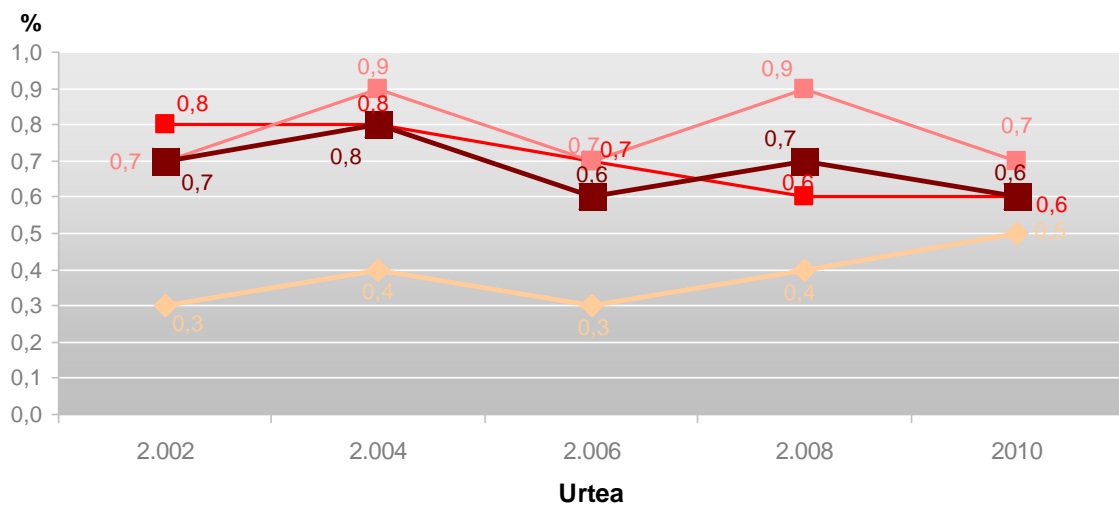

6. Taula: EAEko Foru Aldundien aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010)

ERAKUNDE-MOTA	Urtea	Erakundearen aurrekontu osoa		Euskara aurrekontua		[Euskara aurrekontua/ Aurrekontu osoa] ratioa		
		€	% Δ	€	% Δ	Ratioa (%)	%Δ	
Foru Aldundiak	GUZTIRA	2002	1.747.026.817		11.836.109		0,68	
		2004	2.064.699.668	18,18	15.645.334	32,18	0,76	11,85
		2006	2.505.421.545	21,35	15.961.175	2,02	0,64	-15,93
		2008	3.005.037.376	19,94	19.926.465	24,84	0,66	4,09
		2010	3.121.722.809	3,88	18.131.469	-9,01	0,58	-12,41
	Arabako Foru Aldundia	2002	304.649.600		1.018.359		0,33	
		2004	334.859.983	9,92	1.324.224	30,04	0,40	21,21
		2006	376.235.130	12,36	1.219.385	-7,92	0,32	-20,00
		2008	474.858.316	26,21	2.039.854	67,29	0,43	34,38
		2010	446.461.983	-5,98	2.333.221	14,38	0,52	21,54
	Bizkaiko Foru Aldundia	2002	911.487.727		6.925.997		0,76	
		2004	1.143.696.162	25,48	9.026.691	30,33	0,79	3,95
		2006	1.368.591.426	19,66	9.374.277	3,85	0,68	-13,92
		2008	1.730.768.708	26,46	10.785.052	15,05	0,62	-8,82
		2010	1.764.609.826	1,96	9.641.826	-10,60	0,55	-11,87
	Gipuzkoako Foru Aldundia	2002	530.889.490		3.891.753		0,73	
		2004	586.143.523	10,41	5.294.419	36,04	0,90	23,29
		2006	760.594.989	29,76	5.367.513	1,38	0,71	-21,11
		2008	799.410.352	5,10	7.101.559	32,31	0,89	25,35
		2010	910.651.000	13,92	6.156.422	-13,31	0,68	-24,04

Iturria: Siadeco, 2011.

8. Grafikoa: Foru Aldundien aurrekontu osoarekiko, euskara aurrekontu likidatuak izan duen pisu erlatiboaren bilakaera (2002-2010)

Iturria: Siadeco, 2011.

— Arabako Foru Aldundia — Bizkaiko Foru Aldundia
— Gipuzkoako Foru Aldundia — GUZTIRA

2.1.4.- 5.000 BIZTANLEZ GORAKO UDALERRIETAKO UDALAK

Orotara, EAEko 5.000 biztanlez gorako herrietako 66 udalen euskara aurrekontu likidatua 31,7 milioi eurokoa izan da: Arabako 2 udalek 723 mila euro, Bizkaiko 32 udalek 14,3 milioi eta Gipuzkoakoek 16,7 milioi (32 udal Gipuzkoakoak).

66 udalerrri horietako udalen aurrekontu propioa orotara 1.669 milioi eurokoa izanik, euskarari eskainitakoa **aurrekontu osoaren %1,90** da. Gipuzkoako udalak dira euskarari proportzionalki diru-baliabide gehien eskaini diotenak (%2,51); Arabakoek bere aurrekontuaren %1,55 eskaini diote, eta Bizkaikoek zertxobait gutxiago, %1,49.

2008ko datuekin alderatuta, udaletan ere euskara aurrekontuek behera egin dute, bai kopuru absolutuetan (1,9 milioi gutxiago), bai erlatiboetan (%2,06 izatetik, %1,90 izatera pasa da); erlatiboetan 2006. urteko ratoria hurbildu da (kopuru absolutuetan orduan baino 4 milioi euro gehiago erabili badira ere).

Udalak lurralde historikoari jarraiki banatuz gero, bilakaera ez da homogenea izan:

- Arabako bi udalerriek, azterketa hau egiten hasi zenetik, inoiz baino diru gehiago eskaini diote euskara sustatzeari, bai kopuru absolutuetan (723 mila euro), bai erlatiboetan (%1,55).
- Bizkaiko 32 udalerriek, orotara, orain bi urte baino gutxiago eskaini diote euskara normalizatzeari, bai kopuru absolutuetan (milioi bat gutxiago), bai erlatiboetan (%1,55 izatetik %1,49ra pasa da). Erlatiboki, inoiz baino gutxiago eskaini dute Bizkaiko udalerriek.
- Gipuzkoako 32 udalerriek ere (edizio honetan 2 udalerrri gehiago sartu direla kontuan hartu behar da, Orio eta Mutriku), orain 2 urte baino gutxiago eskaini diote: kopuru absolutuetan milioi bat gutxiago, eta erlatiboetan %2,73 izatetik, %2,51 izatera jaitsi da. Halere, lehen esan bezala, proportzionalki Gipuzkoako udalerrietako udalak dira euskara normalizatzeari diru gehien eskaintzen diotenak.

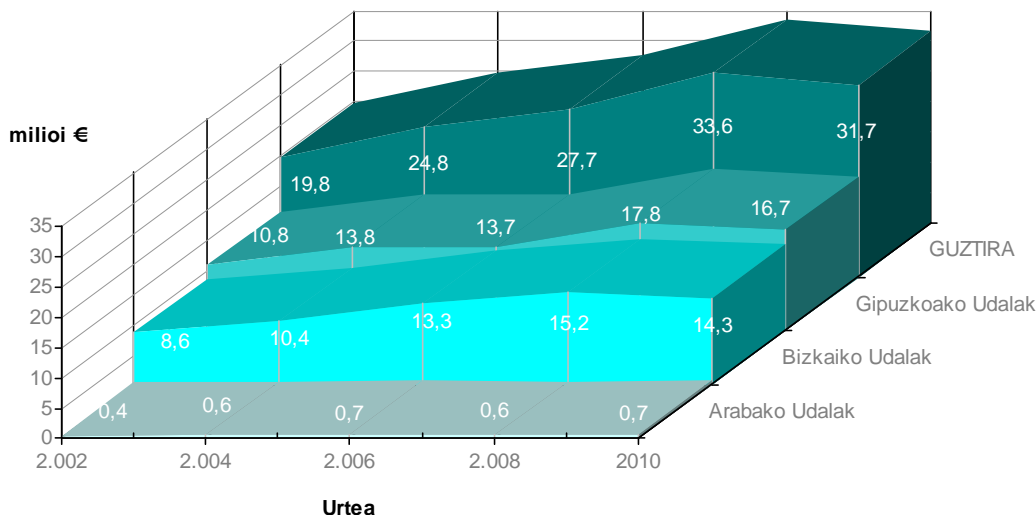
7. Taula: EAEko 5.000 biztanletik gorako herrietako udalen aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010) lurraldeari jarraiki (hiriburuak salbu)

LURRALDEA		Urtea	Erakundearen aurrekontu osoa		Euskara aurrekontua		[Euskara aurrekontua/Aurrekontu osoa] ratioa	
			€	% Δ	€	% Δ	Ratioa (%)	%Δ
< 5.000 biztanletik gorako udalak	GUZTIRA	2002	1.032.231.095		19.816.294		1,92	
		2004	1.196.293.257	15,89	24.763.995	24,97	2,07	7,83
		2006	1.464.583.885	22,43	27.712.886	11,91	1,89	-8,59
		2008	1.630.816.711	11,35	33.644.477	21,40	2,06	9,03
		2010	1.669.049.133	2,34	31.725.090	-5,70	1,90	-7,86
	Arabako Udalak	2002	38.886.741		420.149		1,08	
		2004	37.224.394	-4,27	570.756	35,85	1,53	41,91
		2006	48.263.127	29,65	707.613	23,98	1,47	-4,38
		2008	44.410.346	-7,98	613.699	-13,27	1,38	-5,75
		2010	46.680.959	5,11	723.318	17,86	1,55	12,13
	Bizkaiko Udalak	2002	567.349.325		8.566.012		1,51	
		2004	662.093.080	16,70	10.366.521	21,02	1,57	3,70
		2006	819.205.219	23,73	13.316.110	28,45	1,63	3,82
		2008	934.776.064	14,11	15.237.992	14,43	1,63	0,28
		2010	957.941.648	2,48	14.291.832	-6,21	1,49	-8,48
	Gipuzkoako Udalak	2002	425.995.029		10.830.133		2,54	
		2004	496.975.783	16,66	13.826.719	27,67	2,78	9,43
		2006	597.115.540	20,15	13.689.142	-1,00	2,29	-17,60
		2008	651.630.301	9,13	17.792.786	29,98	2,73	19,10
		2010	664.426.526	1,96	16.709.940	-6,09	2,51	-7,89

Iturria: Siadeco, 2011.

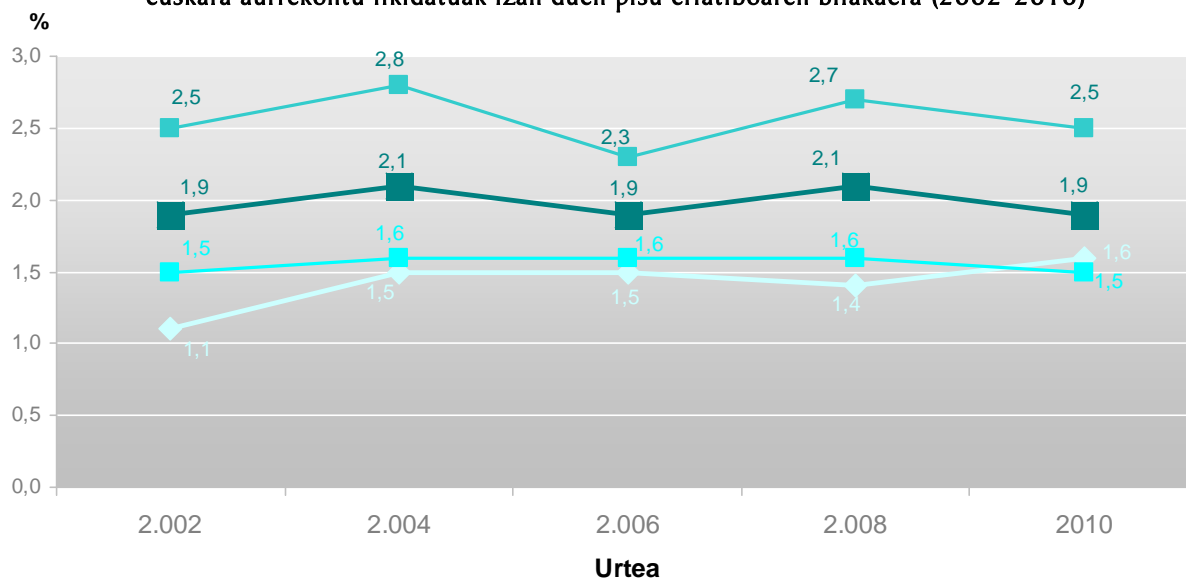
Oharra: 2010, urtean, lehen aldiz Mutriku eta Orio sartu dira azterketan. Bi udalerrri gehiago dira beraz Gipuzkoan

9. Grafikoa: 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontuen bilakaera (2002-2010), lurraldeari jarraiki (milioi €)

Iturria: Siadeco, 2011.

10. Grafikoa: 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen aurrekontu osoarekiko, euskara aurrekontu likidatuak izan duen pisu erlatiboaren bilakaera (2002-2010)

Iturria: Siadeco, 2011.

Arabako udalak   Bizkaiko udalak
Gipuzkoako udalak   GUZTIRA udalak

2.1.5.- HIRIBURUAK

EAEko hiru hiriburuek, orotara 9 milioi euro erabili dituzte hizkuntza normalkuntzarako: Gasteizek 3,4 milioi euro, eta Bilbok eta Donostiak gutxiago, 2,8na milioi inguru .

Hiru hiriburuen aurrekontu propioa orotara 1.361 milioi eurokoa izan dela kontuan hartuta, euskararen normalizatzeko eta sustapenari **aurrekontu osoaren %0,66** eskaini diote batez beste. Donostia da euskarari proportzionalki diru-baliabide gehien eskaini dion hiriburua (%0,84); Gasteiz dator jarraian, %0,79 eskainiz, eta Bilbo hirugarren, bere aurrekontuen %0,47 eskainiz.

Orain bi urteko datuekin alderatuta, igo egin da kopuru absolutuetan hiriburuek orotara euskara sustatzeari eskainitako aurrekontua (600 mila euro inguru), ikerketa hau egiten hasi zenetik inoiz baino kopuru altuagoa eskainiz euskarari; baina jaitsi zertxobait aldiz, kopuru erlatiboetan eskainitakoa; hots, aurrekontu osoekiko pisua galdu dute euskara aurrekontuek (%0,69 izatetik, %0,66 pasa da):

- Gasteizek, kopuru absolutuetan inoiz baino baliabide gehiago eskaini dizkio euskara sustatzeari (3,4 milioi euro); erlatiboki, aldiz, euskara aurrekontuen pisua 2008. urtekoa baino altuagoa izan arren, 2006koaren zertxobait azpitik geratzen da.
- Bilbok, aldiz, kopuru absolutuetan zertxobait gutxiago eskaini dio (72 mila euro gutxiago), eta erlatiboki jaitsi egin da baita ere euskarari eskainitakoa (%0,52tik %0,47ra), 2006. urteko mailan geratuz.
- Donostiak, kopuru absolutuetan zertxobait gehiago eskaini dio (100 mila euro inguru), baina euskara aurrekontuen igoera, aurrekontu propioetan izandakoa baino apalagoa izateak, euskara aurrekontuen pisu erlatiboa baxuagoa izatea ekarri du (%0,84ra) inoizko baxuena izateraino.

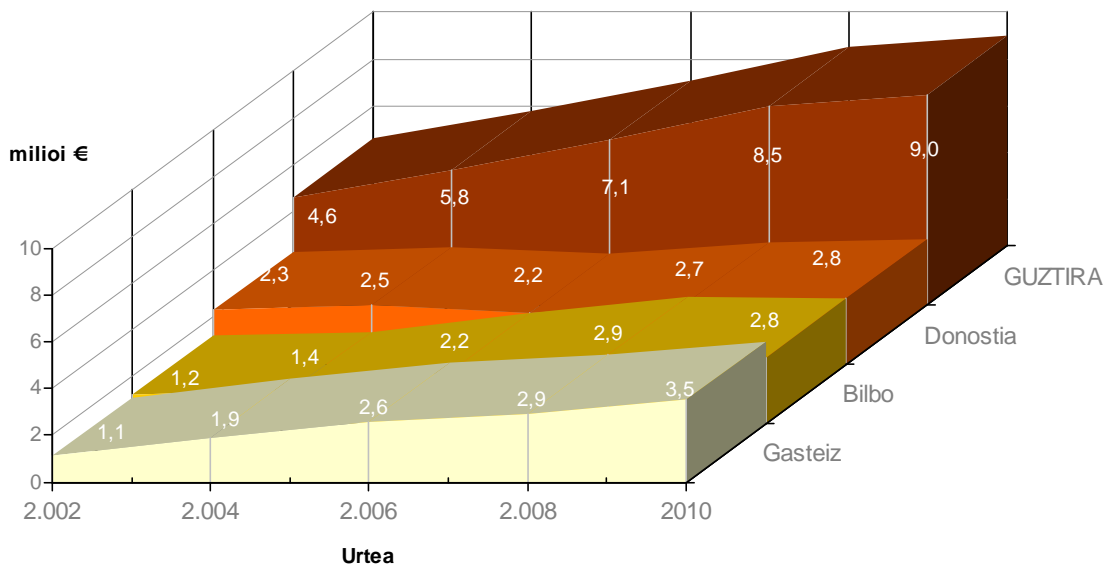

8. Taula: EAEko hiriburuetakoko udalen aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010)

ERAKUNDEA	Urtea	Erakundearen aurrekontu osoa		Euskara aurrekontua		[Euskara aurrekontua/Aurrekontu osoa] ratioa		
		€	% Δ	€	% Δ	Ratioa (%)	%Δ	
Hiriburuak	GUZTIRA	2002	758.041.654		4.580.903		0,60	
		2004	885.081.402	16,76	5.826.286	27,19	0,66	8,93
		2006	1.023.269.625	15,61	7.060.244	21,18	0,69	4,81
		2008	1.222.722.235	19,49	8.493.684	20,30	0,69	0,68
		2010	1.361.333.119	11,34	9.031.339	6,33	0,66	-4,50
	Gasteiz	2002	244.264.236		1.109.306		0,45	
		2004	250.451.259	2,53	1.882.753	69,72	0,75	65,53
		2006	319.668.270	27,64	2.602.848	38,25	0,81	8,31
		2008	405.128.870	26,73	2.946.925	13,22	0,73	-10,66
		2010	438.193.164	8,16	3.454.521	17,22	0,79	8,38
	Bilbo	2002	303.872.648		1.184.198		0,39	
		2004	393.709.250	29,56	1.440.765	21,67	0,37	-6,10
		2006	474.718.244	20,58	2.228.239	54,66	0,47	28,27
		2008	543.300.000	14,45	2.852.119	28,00	0,52	11,84
		2010	589.418.636	8,49	2.779.990	-2,53	0,47	-10,16
	Donostia	2002	209.904.770		2.287.399		1,09	
		2004	240.920.893	14,78	2.502.768	9,42	1,04	-4,67
		2006	228.883.110	-5,00	2.229.156	-10,93	0,97	-6,25
		2008	274.293.365	19,84	2.694.640	20,88	0,98	0,87
		2010	333.721.320	21,67	2.796.828	3,79	0,84	-14,69

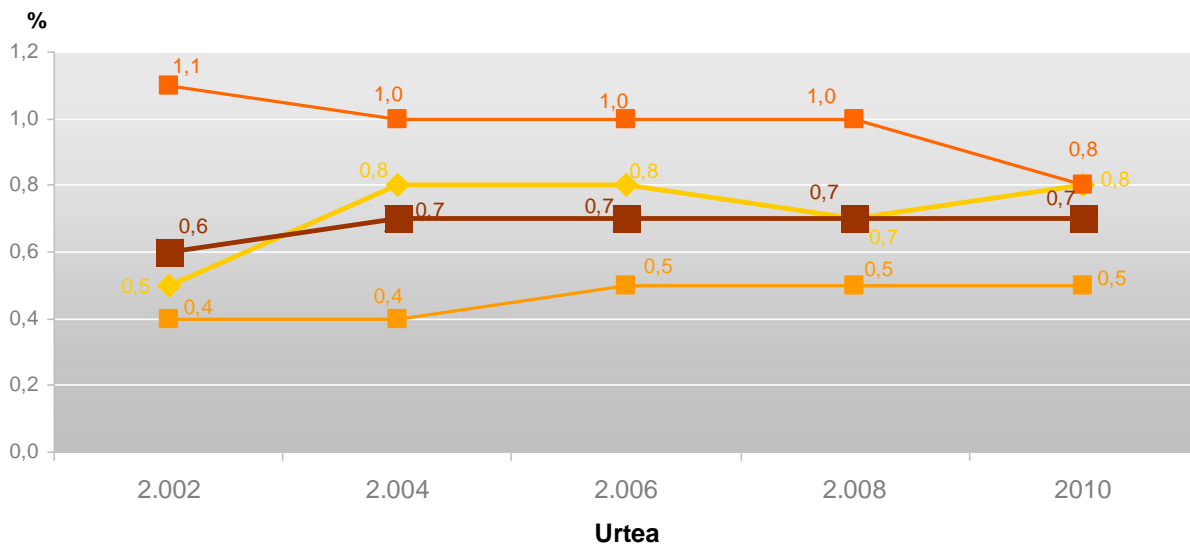
Iturria: Siadeco, 2011.

11. Grafikoa: Hiriburuetako udalen euskara aurrekontuen bilakaera (2002-2010), lurraldeari jarraiki (milioi €)

Iturria: Siadeco, 2011.

12. Grafikoa: Hiriburuetako udalen aurrekontu osoarekiko, euskara aurrekontu likidatuak izan izan duen pisu erlatiboaren bilakaera (2002-2010)

Iturria: Siadeco, 2011.

◆ Gasteiz
 ■ Bilbo
 ■ Donostia
 ■ GUZTIRA

2.2.- EUSKARAREN SUSTAPENERAKO SAIL ETA ERAKUNDE ARTEKO DIRU TRANSFERENTZIAK

EAEko herri administrazio guztien 156,5 milioi euroko euskara aurrekontu bateratua, ikerketan sartu diren erakundeen eta sailen artean izandako euskararen diru-transferentziak kendu ondoren kalkulaturakoa da, euskara aurrekontu bera bi bider kontatu ez dadin.

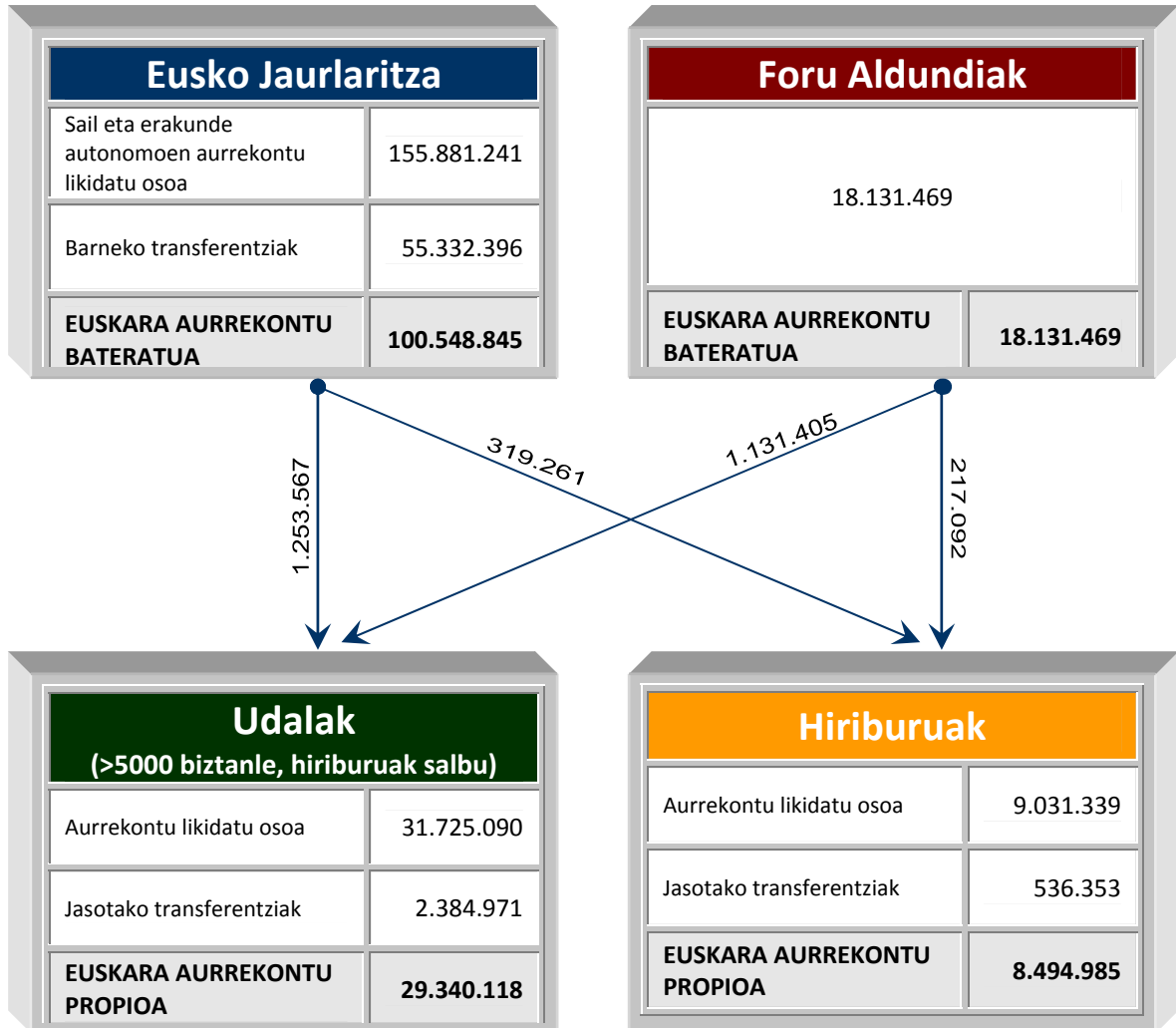
Honela, ondorengo taulan daude jasoak, erakunde bakoitzak 2010. urtean euskararen sustapenerako likidatutako aurrekontuak eta aipatu sail eta erakunde arteko diru transferentziak.

Datuak erakunde-motaren arabera agertzen direnean, erakunde-mota bakoitzak guztira likidatutako euskara aurrekontua da aurkeztu eta aztertzen dena. Hau da, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontua kapitulu ekonomikoen arabera, edo EBPN eremuen arabera aztertzerakoan, adibidez, barne hartzen ditugu udalei Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak, HAEE/IVAPek nahiz foru aldundiek, beren euskara aurrekontuetatik egindako diru transferentziak (diru-laguntza edo hitzarmen modura emandakoak normalean). Hiriburuen euskara aurrekontua aztertzerakoan ere, beraiek beste erakundeetatik euskara sustatzeko jasotako diru-transferentziak barne hartzen ditugu. Baina aldiz, foru aldundien euskara aurrekontua aztertzerakoan, beren euskara aurrekontu gisa kontabilizatuak daude gero udaletara egingo dituzten transferentziak ere.

Datu globalak eta orokorrak ematerakoan baina, hots, "euskara aurrekontu bateratuaz" ari garenean, kopuru horiek bikoiztu ez daitezten (diru-transferentzia egiten duenaren eta jasotzen duenaren diru-kopurua bikoiztu ez dadin), hartzaileari nolabait "kendu" egin diogu jasotako transferentziaren kopurua. Honela, adibidez, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontua lantzen dugunean 31,7 milioiz ari gara, baina "euskara aurrekontu bateratuaz" ari garenean, udal horiei dagokien aurrekontua 29,3 milioikoa da (beste erakundeetatik jasotzen duten 2,4 milioiak kenduta, alegia).

13. Grafikoa: Euskararen sustapenerako erakunde arteko diru-transferentziak

Iturria: Siadeco, 2011.

9. Taula: Eusko Jaurlaritzako Sailen artean eta EAEko erakundeen artean, euskara aurrekontuetan izandako transferentziak (2010) (I. taula)

ERAKUNDEA	ERAKUNDEA	Euskara aurrekontua	Euskara aurrekontuetan gertatutako erakundeen arteko transferentziak							Euskara aurrekontu NETOA
		Kopurua								
Eusko Jaurlaritzako Sailak	Kultura Saila	55.823.726,82								55.823.726,82
	Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	27.368.522,90								27.368.522,90
	Lehendakaritza	136.742,88								136.742,88
	Herrizaingo Saila	106.709,47								106.709,47
	Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Saila	189.865,06								189.865,06
	Osasun eta Kontsumo Saila	195.269,00								195.269,00
	Ekonomia eta Ogasun Saila	104.085,31								104.085,31
	Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila	192.321,51								192.321,51
	Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Saila	255.953,93								255.953,93
	Justizia eta Herri Administrazio Saila	13.745.732,18								13.745.732,18
	Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila	260.175,08								260.175,08
	GUZTIRA	98.379.104,14								98.379.104,14
Erakunde autonomoak	HAEE/IVAP	13.125.903,43	Justizia eta Herri Administrazio Sailatik							
			13.517.077,00							-391.173,57
	HABE	43.348.564,00	HAEE/IVAP	Hezkuntza Saila	Justizia Saila	Beste hitzarmenak	GUztira hitzarmenak	Transferentzia Kulturatik	GUZTIRA	
			8.207.903,00	847.601,00	920.769,00	450.601,00	10.426.874,00	31.388.445,00	41.815.319,00	1.533.245,00
	EUSTAT	73.501,00								73.501,00
	EMAKUNDE	96.846,25								96.846,25
	OSALAN	61.539,12								61.539,12
	Ertzaintza	795.782,68								795.782,68
EJ-Erakunde autonomoak	57.502.136,48								2.169.740,48	
Eusko Jaurlaritzaren administrazio orokorra eta erakunde autonomoak									100.548.844,62	

9-II. Taula: Eusko Jaurlaritzako Sailen artean eta EAeko erakundeen artean, euskara aurrekontuetan izandako transferentziak (2010) (II. taula)

ERAKUNDEA	ERAKUNDEA	Euskara aurrekontua Kopurua	Euskara aurrekontuetan gertatutako erakundeen arteko transferentziak								Euskara aurrekontu NETOA
			Kultura Sailetik-HPS		HAEE/IVAP		Arabako F.A.	Bizkaiko F.A.	Gipuzkoako F.A.	GUZTIRA TRANSFERENTZIAK	
Foru Aldundiak	Foru Aldundiak										
	Arabako Foru Aldundia	2.333.220,89									2.333.220,89
	Gipuzkoako Foru Aldundia	6.156.422,00									6.156.422,00
	Bizkaiko Foru Aldundia	9.641.826,00									9.641.826,00
	Foru Aldundiak	18.131.468,89									18.131.468,89
Foru Aldundiak	5000 biztanlez gorako udalak	31.725.089,68	Kultura Sailetik-HPS		HAEE/IVAP		Arabako F.A.	Bizkaiko F.A.	Gipuzkoako F.A.	GUZTIRA TRANSFERENTZIAK	
			Arabako udalerriak	38.143,09	Arabako udalerriak	14.550,07					
			Bizkaiko udalerriak	484.175,38	Bizkaiko udalerriak	41.714,37					
			Gipuzkoako udalerriak	657.638,04	Gipuzkoako udalerriak	17.345,82					
			Guztira	1.179.956,51	Guztira	73.610,26	17.213,06	867.497,61	246.694,00	2.384.971,44	29.340.118,24
Hiriburuak			Kultura Sailetik		IVAPetik		Foru Aldunditik		GUZTIRA TRANSFERENTZIAK		
	Vitoria-Gasteizko Udala	3.454.520,89	42.783,90		101.725,62		40.000,00				
	Donostiako Udala	2.796.828,05	47.383,31		57.075,99		16.800,00				
	Bilboko Udala	2.779.990,00	70.292,22				160.292,25				
	Hiriburuak	9.031.338,94	160.459,43		158.801,61		217.092,25		536.353,29	8.494.985,65	
GUZTIRA NETOA											156.515.417,40

Oharra: 2010eko ekitaldi honetan, 2 udalerrri gehiago sartu dira (Orio eta Mutriku)

Hauexek dira diru-transferentzia nagusiak:

- Eusko Jaurlaritzaren kasuan, adibidez, Kultura Sailak 55,8 milioi eskaintzen dizkio euskara sustatzeari, baina horietatik 31,4 HABE finantzatzeko erabiltzen ditu; Justizia eta Administrazio Sailak ere 13,7 milioi eskaintzen dizkio euskarari, baina horietatik 13,5 milioi HAEE/IVAP finantzatzeko, eta HAEE/IVAPek berak, horietatik 8,2 milioi HABEri transferitzen dizkio.
- Hezkuntza Sailak eta Justizia Sailak ere parte hartzen dute, beren euskara aurrekontuarekin, HABEren finantziazioan.

5.000 biztanlez gorako udalerrien eta hiriburuen kasuan, EBPN garatzeko eta euskararen normalizaziorako Kultura Saitetik eta Foru Aldundietatik jasotako diru laguntzak ditugu batetik, eta euskarazko eskoletara joateagatik egindako ordezkapenak diruz laguntzeko, HAEE/IVAPetik jasotako diru-transferentziak bestetik. Eragiketak egiteko, azterketan parte hartu duten udalei (5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalei, alegia), egindako diru-transferentziak dira hemen ageri direnak, eta ez erakunde horiek (Kultura Sailak, HAEE/IVAPek eta foru aldundiek) udalei emandako guztirako kopuruak, 5000 biztanlez beherako udalerrietako udalei emandakoak kenduta alegia. Orotara, 1,3 milioi transferitu dizkie Kultura Sailak, beste hainbeste (1,3 milioi) foru aldundiek eta 230 mila euro HAEE/IVAPek.

2.3.- EUSKARAREN AURREKONTUAK BIZTANLEKO

2.3.1.- ERAKUNDE-MOTARI JARRAIKI

Orain arte aurkeztutako taulatan euskara aurrekontuak izan ditugu hizpide: kopuru absolutuak eta erakundeen aurrekontu propioekiko euskara aurrekontuek izan duten pisu erlatiboa azaldu dugu; eta 2010. urteko datuak azken urteetakoekin alderatu ditugu. Datu horiei, beste ikuspegi bat erantsi nahi diegu jarraian, EAEko administrazio publikoak euskara sustatzeari biztanleko eskaintzen dioen diru-baliabideena (euroena) alegia.

10. Taula: 2010eko euskara aurrekontua eta aurrekontu osoa biztanleko, erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	Euskara aurrekontua		Aurrekontu osoa	
	Aurrekontua (€)	€ biztanleko	Aurrekontua (€)	€ biztanleko
Eusko Jaurlaritza	100.548.845	46,36	10.327.556.416	4.761,35
Foru Aldundiak	18.131.469	8,36	3.121.722.809	1.439,22
Arabako Foru Aldundia	2.333.221	7,36	446.461.983	1.408,33
Bizkaiko Foru Aldundia	9.641.826	8,37	1.764.609.826	1.532,17
Gipuzkoako Foru Aldundia	6.156.422	8,79	910.651.000	1.300,35
5.000 biztanlez gorako udalak	31.725.090	27,10	1.669.049.133	1.425,86
Arabakoak (2 udal)	723.318	25,41	46.680.959	1.639,65
Bizkaikoak (32 udal)	14.291.832	20,86	957.941.648	1.398,11
Gipuzkoakoak (32 udal)	16.709.940	36,57	664.426.526	1.454,14
Hiriburuak	9.031.339	11,62	1.361.333.119	1.752,17
Gasteiz	3.454.521	14,50	438.193.164	1.839,24
Bilbo	2.779.990	7,87	589.418.636	1.668,86
Donostia	2.796.828	15,08	333.721.320	1.798,98
AURREKONTU LIKIDATUA (Erakunde arteko transferentziak kendu gabe)	159.436.742	73,51	16.479.661.477	7.597,68
AURREKONTU BATERATUA (Erakunde arteko transferentziak kenduta)	156.515.417	72,16	16.479.661.477	7.597,68

Iturria: Siadeco, 2011.

Oharra: € biztanleko ratioa EAE mailan orotara kalkulatzeko ez dugu kontuan hartzen 5.000 biztanlez beherako udalek egindako ekarpena; hau da, datu zehatza baino, hurbilpena egiten ari gara.

EAEko herri administrazio guztien aurrekontuak sartuta, urtean biztanleko 7.600 euro inguruko gastua egiten da biztanleko; eta horietatik euskara sustatu eta normalizatzerazuzendutakoak 72,16 dira; Eusko Jaurlaritzak 46,36 euro jartzen ditu biztanleko; 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, batez beste, 27,10 euro biztanleko, hiriburuek 11,62 euro eta foru aldundiek 8,36 euro.

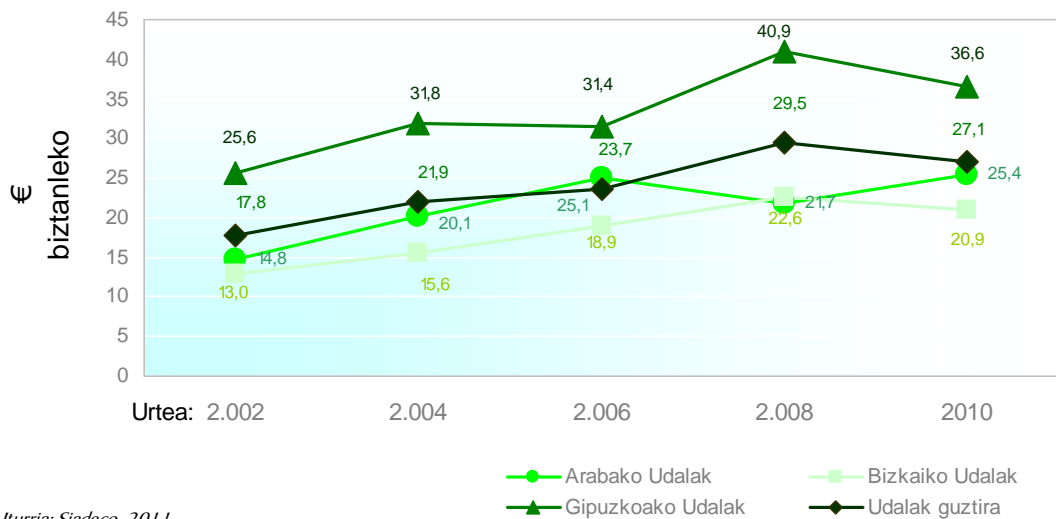
Erakunde mota desberdinen artean ere bada alderik lurralde historikoaren arabera:

- 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen kasuan, 36,57 euro erabiltzen dituzte batez beste Gipuzkoakoek, eta nabarmen gutxiago Arabakoek (25,41 euro) eta Bizkaikoek (20.86 euro).
- Foru aldundien kasuan, aldeak askoz ere txikiagoak dira, 8,79 euro erabiltzen ditu Gipuzkoakoak, 8,37 euro Bizkaikoak eta 7,36 euro Arabakoak.
- Hiriburuen kasuan, oso handia da Donostiak eta Gasteizek Bilborekiko duten aldea: lehenengok 15,08 eta 14,50 euro eskaintzen dituzten bitartean (hurrenez hurren), Bilbok 7,87 euro eskaintzen ditu.

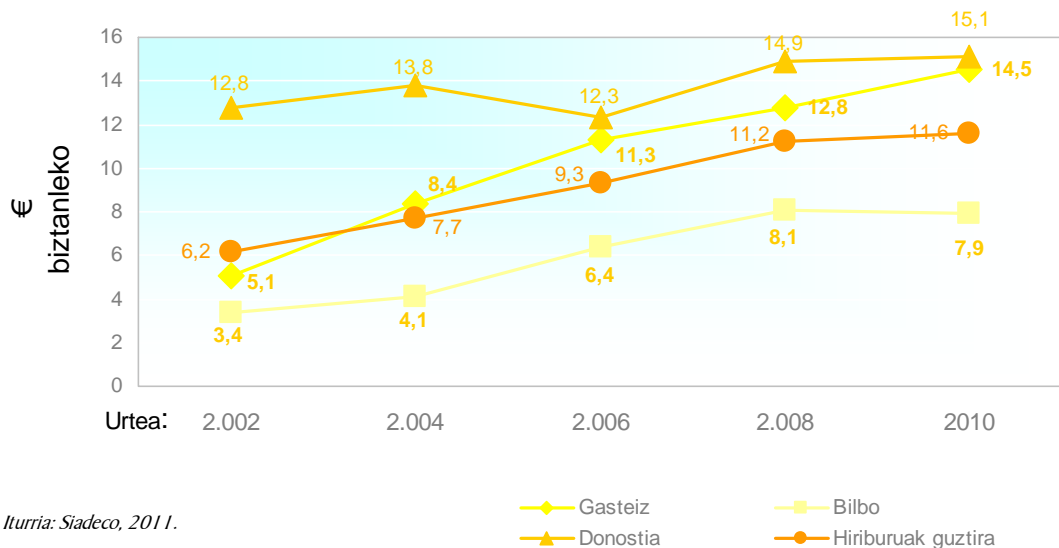
Euskara aurrekontuaren eta aurrekontu publiko osoaren biztanleko ratioaren bilakaerei erreparatuta, aurreko urteekiko joera aldatu egiten da 2010eko datuetan. 2008ra arte biztanleko euskara aurrekontuak goranzko joera erakutsi bezala, 2008tik 2010era behera egiten hasi da oro har. Salbuespena hiriburuetakoa da, gainerakoetan, jaitsi egin da euskarari biztanleko eskaintako aurrekontua. Herri administrazioen aurrekontu propio orokorrek aldiz, oro har gorantz jarraitu dute, eta beraz, kopuru absolutuetan bezala, erlatiboki ere, jaitsi egin da euskara aurrekontuaren pisua.

Aurreko atalean ikusi dugun bezala, Arabako erakundeak dira aurreko edizioarekiko gora egin duten bakarrak (Arabako Foru Aldundia, Gasteiz eta aztertutako bi udalerrriak); Donostiak ere gora egin du biztanleko eskaintako euskara aurrekontuan, baina igoera hori aurrekontu osoan izandakoa baino apalagoa da.

14. grafikoa: Biztanle bakoitzeko 5.000 biztanlez gorako udalek likidatutako euskara aurrekontuaren bilakaera (2002-2010), lurraldeari jarraiki (€biztanleko)

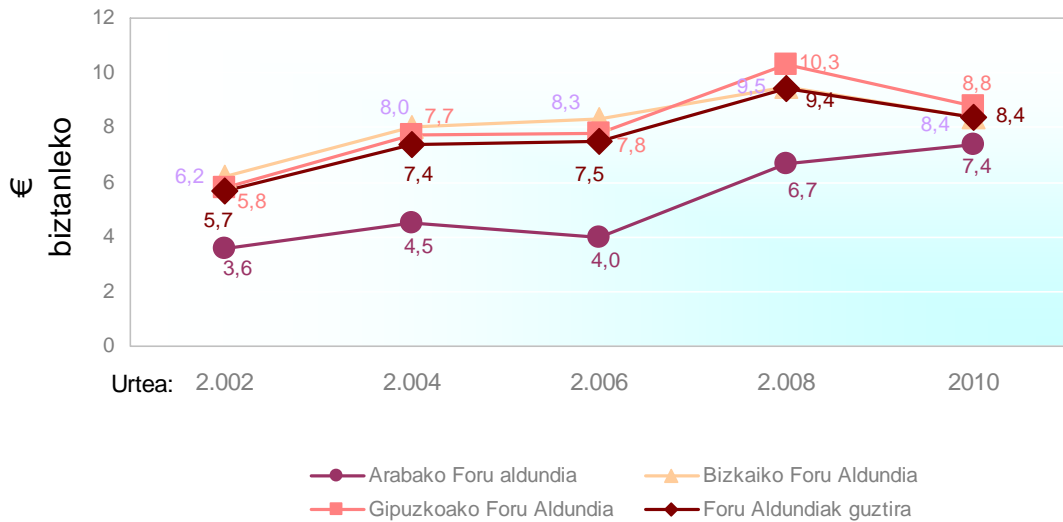
15. grafikoa: Biztanle bakoitzeko hiriburuetako udalek likidatutako euskara aurrekontuaren bilakaera (2002-2010), lurraldeari jarraiki (€ biztanleko)

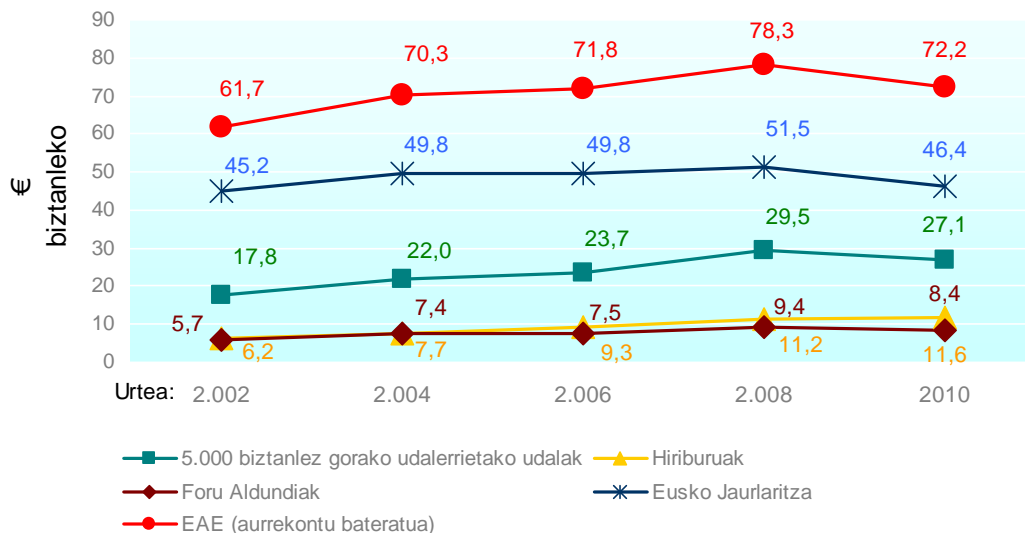

16. grafikoa: Biztanle bakoitzeko Foru Aldundiek likidatutako euskara aurrekontuaren bilakaera (2002-2010), lurraldeari jarraiki (€biztanleko)

Iturria: Siadeco, 2011.

17. grafikoa: Biztanle bakoitzeko EAE mailan euskararen sustapenerako erabilitako aurrekontu bateratuaren eta erakunde-mota desberdinen aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010) (€biztanleko)

Iturria: Siadeco, 2011.

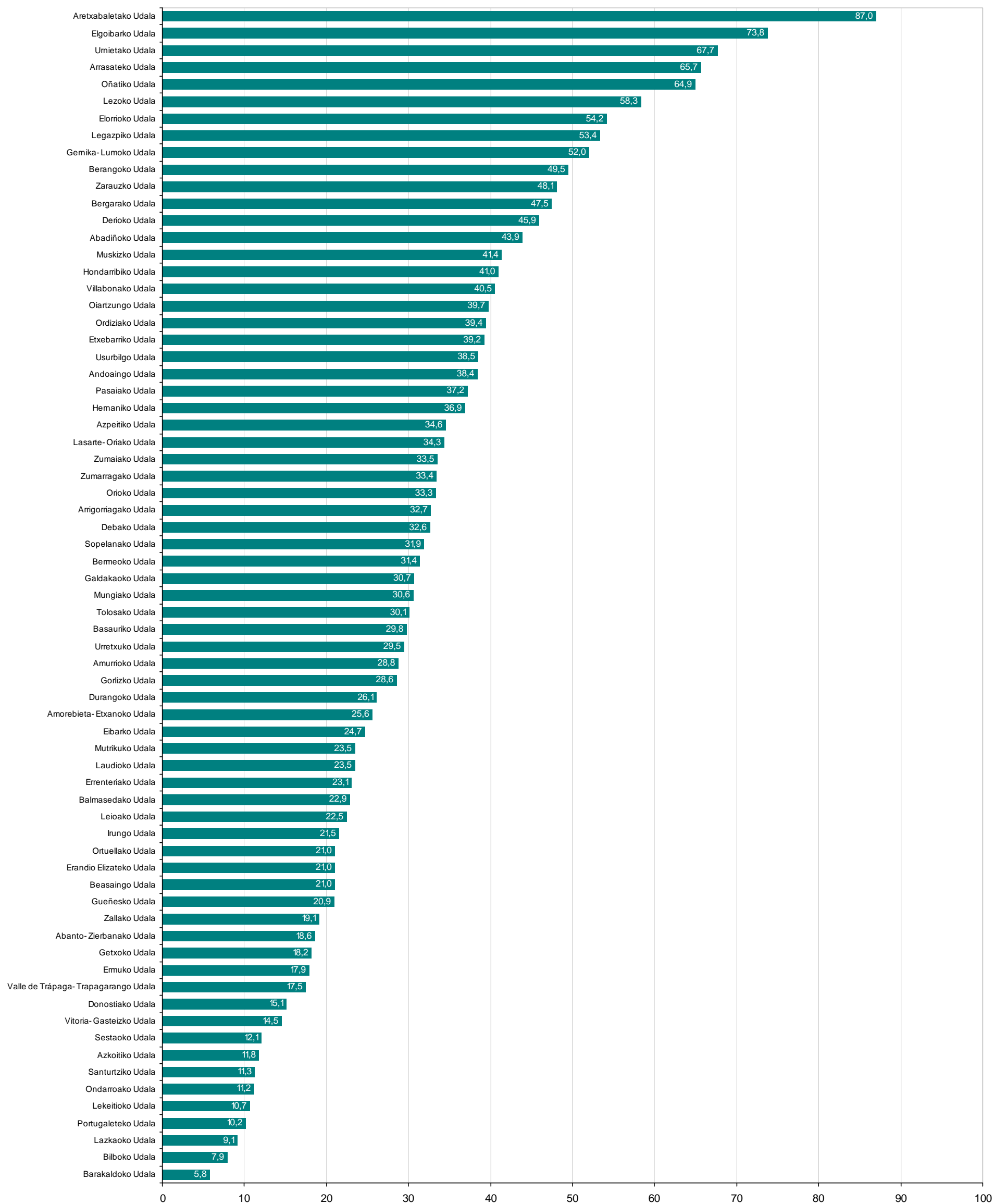

I I. Taula: Euskara aurrekontuaren eta aurrekontu osoaren biztanleko ratioaren bilakaera (2002-2010), erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	2002 urtea		2004 urtea		2006 urtea		2008 urtea		2010 urtea	
	Euskara aurrekontua	Aurrekontu osoa	Euskara aurrekontua	Aurrekontu osoa	Euskara aurrekontua	Aurrekontu osoa	Euskara aurrekontua	Aurrekontu osoa	Euskara aurrekontua	Aurrekontu osoa
	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)	(€ biztanleko)
Eusko Jaurlaritza	45,15	2.867,30	49,79	2.928,22	49,82	3.649,46	51,51	4.375,68	46,36	4.761,35
Foru Aldundiak	5,68	838,87	7,41	977,51	7,50	1.176,62	9,36	1.411,25	8,36	1.439,22
Arabako Foru Aldundia	3,55	1.063,14	4,50	1.137,59	3,99	1.230,24	6,67	1.552,73	7,36	1.408,33
Bizkaiko Foru Aldundia	6,17	811,92	7,96	1.009,06	8,25	1.203,84	9,49	1.522,42	8,37	1.532,17
Gipuzkoako Foru Aldundia	5,78	788,18	7,74	856,41	7,82	1.107,67	10,34	1.164,19	8,79	1.300,35
5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak	17,84	929,37	21,97	1.061,10	23,7	1.285,86	29,54	1.431,80	27,10	1.425,86
Arabakoak	14,80	1.369,69	20,08	1.309,52	25,1	1.709,94	21,74	1.573,44	25,41	1.639,65
Bizkaikoak	13,00	860,74	15,59	996,02	18,9	1.212,91	22,56	1.384,02	20,86	1.398,11
Gipuzkoakoak	25,59	1.006,74	31,84	1.144,48	31,4	1.371,53	40,87	1.496,74	36,57	1.454,14
Hiriburuak	6,15	1.017,23	7,68	1.166,68	9,27	1.343,75	11,15	1.605,67	11,62	1.752,17
Gasteiz	5,12	1.126,41	8,43	1.121,81	11,33	1.391,87	12,83	1.763,98	14,50	1.839,24
Bilbo	3,38	868,28	4,07	1.113,54	6,35	1.351,78	8,12	1.547,07	7,87	1.668,86
Donostia	12,82	1.176,75	13,77	1.325,12	12,34	1.266,95	14,92	1.518,31	15,08	1.798,98
GUZTIRA, aurrekontu bateraturarekin	61,69	4.565,81	70,29	4.891,13	71,78	5.994,45	78,31	7.124,69	72,16	7.597,68

Iturria: Siadeco, 2011.

18.Grafikoa: EAEko 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontua biztanleko (2010) (rankinga) (€/biztanle)

2.3.2.- UDALERRIEN EREMU SOZIOLINGUISTIKOARI JARRAIKI

Udalerri bateko herritarren euskara gaitasuna eta udalerri horretako udalak euskara sustatzera zuzendutako aurrekontuaren artean harremanik ote dagoen aztertzeke, "hizkuntza eremua" aldagaia sortu dugu. Aldagai honetan, hiriburuak ez diren 5.000 biztanlez gorako udalerrak herritar euskaldunen ehunekoaren arabera sailkatu ditugu, 4 multzotan:

1. multzoan: euskaldunen ehunekoa %25 baino baxuagoa duten udalerrak kokatu ditugu;
2. multzoan: euskaldunen ehunekoa %25 eta %50 artean dutenak;
3. multzoan: euskaldunen ehunekoa %50 eta %70 artekoak dutenak, eta
4. multzoan: %70etik gorakoak dutenak.

Honen arabera, euskarari biztanleko diru-baliabiderik gehien eskaini dioten udalerrak 3. multzoan kokaturikoak dira, hau da, beren herritarren %50-%70 artean euskaldunak dituzten udalerrak, "nahikoa udalerri euskaldun" gisa defini ditzakegunak: 41,84 euro eskaini dituzte biztanleko, bere aurrekontuaren %2,78.

Jarraian datoz "udalerri oso euskaldun" gisa defini ditzakegunak, (herritarren %70etik gora euskaldun dituztenak): 34,07 euro biztanleko, bere aurrekontuaren %2,25.

Hirugarren, eta batez besteko orokorraren azpitik jada, herritarren %25-%49 artean euskaldunak dituzten udalerrak datoz; biztanleko 25,28 euro eskaintzen dizkiote euskara sustatzeari, bere aurrekontuaren %1,81.

Eta azkenik, euskaldunen ehunekoa %25etik beherakoa duten udalerrak: hauetan, biztanleko 15,13 euro eskaini zaizkie euskara sustatzeari, aurrekontu osoaren %1,11.

Bistan da alde handia dagoela beraz, bere herritarren euskara gaitasunaren arabera sailkatuta, udalerrak batzuetako eta besteetako udalerek euskara sustatu eta normalizatzeari eskaintutako diru baliabideetan.

12. Taula: 2010eko aurrekontuak biztanleko (euskara aurrekontua eta aurrekontu osoa), hizkuntza eremuari jarraiki

Hizkuntza eremua	Euskara aurrekontua (€ biztanleko)	Aurrekontu osoa	[Euskara aurrekontua/ Aurrekontu osoa] ratioa	Udalerrri-multzoa
		(€ biztanleko)		
1. Euskaldunak <%25	15,13	1.366,14	1,11	Abanto Zierbena, Balmaseda, Barakaldo, Basauri, Erandio, Etxebarri, Gúeñes, Muskiz, Ortuella, Portugalete, Santurtzi, Sestao, Trapagaran eta Zalla
2. Euskaldunak %25-%49 artean	25,28	1.394,20	1,81	Amurrio, Arrigorriaga, Berango, Derio, Durango, Ermua, Erresteria, Galdakao, Getxo, Gorniz, Irun, Lasarte-Oria, Laudio, Leioa, Pasaia, Sopelana eta Zumarraga
3. Euskaldunak %50-%69 artean	41,84	1.505,03	2,78	Abadiño, Amorebieta-Etxano, Andoain, Aretxabaleta, Arrasate, Beasain, Bergara, Eibar, Elgoibar, Elorrio, Gernika-Lumo, Hernani, Hondarribia, Lazkao, Legazpi, Lezo, Mungia, Ordizia, Tolosa, Urnieta, Urretxu eta Villabona
4. Euskaldunak >=%70	34,07	1.516,38	2,25	Azkoitia, Azpeitia, Bermeo, Deba, Lekeitio, Mutriku, Oiartzun, Ondarroa, Oñati, Orío, Usurbil, Zarautz eta Zumaia
GUZTIRA	27,10	1.425,86	1,90	

Iturria: Siadeco, 2011.

3.

EUSKARA AURREKONTUEN KAPITULUKAKO AZTERKETA

3.1.- EAEko ERAKUNDE PUBLIKOEN EUSKARA AURREKONTUAK, KAPITULUEI JARRAIKI

Lehen ikusi bezala, EAEko erakunde publikoek 2010. urtean guztira likidatutako aurrekontua 16.479,6 milioi eurokoa da. Kapitulu ekonomikoei jarraiki, pisurik handiena 4. eta 2. kapituluek dute, hots transferentzia arruntek (%29,1) eta ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketek (%29,0). Hamar puntuko baxuagoko pisua du 1. kapituluak-pertsonal gastuak (%18,6), eta nabarmen beherago 6. -inbertsio errealak (%10,2)- eta 7. kapituluak -kapital transferentziak (%8,9)-.

Bestalde, euskara aurrekontu bateratua 156,5 milioi eurokoa da. Kasu honetan, pisurik handiena eta besteekiko alde handiz, 4. kapituluak du, transferentzia arrunteei dagokionak (%43,5). Hogei puntuz beherago, 1. kapituluak -pertsonal gastuak (%26,5)- eta 2. kapituluak datoz -ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak (%25,7).

Aurrekontu osoaren kapitulukako banaketarekin alderatuz, azpimarratzekoa da euskara aurrekontuetan 4. kapituluak (transferentzia arruntak) hartzen duen pisua eta garrantzia, eta maila apalagoan bada ere baita 1. kapituluak ere (pertsonal gastuak).

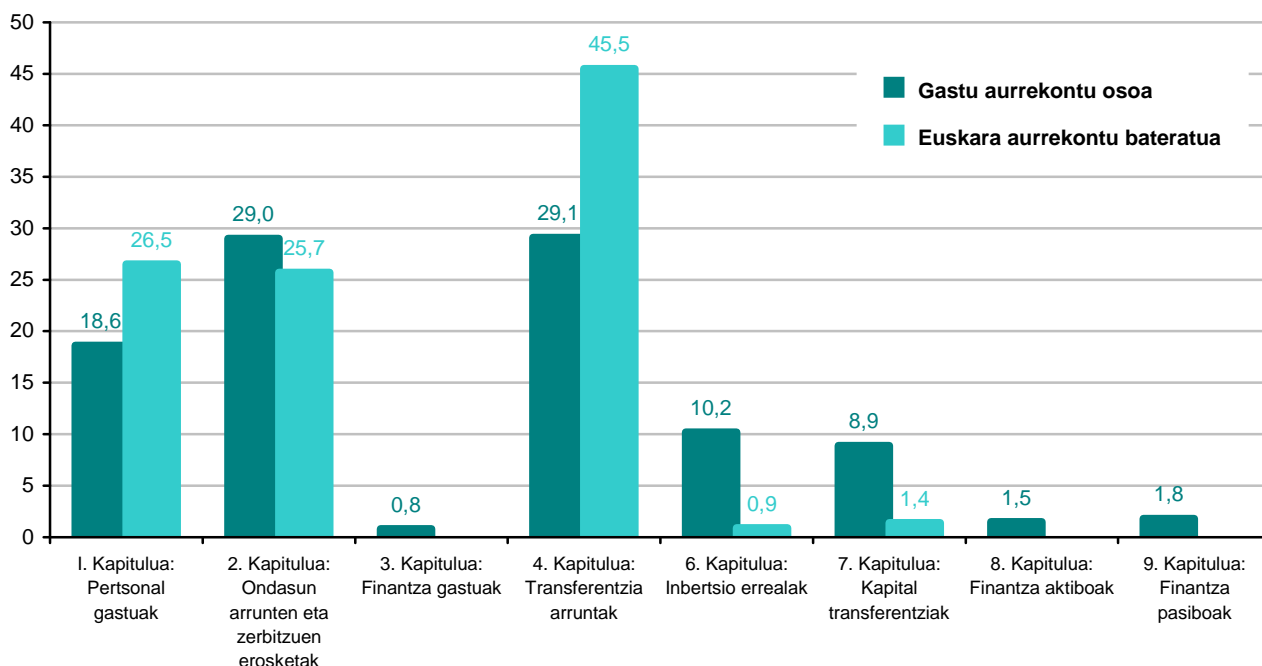
13. Taula: EAEko erakunde publikoen 2010eko aurrekontua osoa eta euskara aurrekontu bateratua, kapitulu ekonomikoei jarraiki

KAPITULUAK	Aurrekontu osoa		Euskara aurrekontu bateratua (transferentziak kenduta)		[Euskara aurrekontu bateratua/ Aurrekontu osoa] ratioa %
	Euroak	%	Euroak	%	
1. Kapituluak: Pertsonal gastuak	3.071.279.301	18,6	41.527.207	26,5	1,35
2. Kapituluak: Ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak	4.776.142.052	29,0	40.244.781	25,7	0,84
3. Kapituluak: Finantza gastuak	139.287.821	0,8	-	-	-
4. Kapituluak: Transferentzia arruntak	4.797.013.190	29,1	71.136.921	45,5	1,48
6. Kapituluak: Inbertsio errealak	1.679.786.436	10,2	1.357.635	0,9	0,08
7. Kapituluak: Kapital transferentziak	1.471.378.557	8,9	2.248.874	1,4	0,15
8. Kapituluak: Finantza aktiboak	246.378.152	1,5	-	-	-
9. Kapituluak: Finantza pasiboak	298.395.968	1,8	-	-	-
GUZTIRA	16.479.661.477	100,0	156.515.418	100,0	0,95

Iturria: Siadeco, 2011.

Oharra: erakundeen arteko transferentziak, 4. kapitulutik kendu dira.

19. Grafikoa: EAEko erakunde publikoen gastu aurrekontu osoaren eta euskara aurrekontu bateratuaren banaketa portzentuala, kapitulu ekonomikoei jarraiki (2010.urtea)

Iturria: Siadeco, 2011.

3.2.- AURREKONTUEN KAPITULUKAKO AZTERKETA, ERAKUNDE-MOTARI JARRAIKI

2010eko euskara aurrekontuen kapitulukako banaketa erakunde-motari jarraiki aztertuta, aipatu kasu gehien-gehienetan euskara aurrekontu osoa edo ia osoa 3 kapitulutan banatzen dela: 4. kapitulua (transferentzia arruntak), 1. kapitulua (pertsonal gastuak) eta 2. kapitulua (ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak), Salbuespenen artean, aipagarriena Gipuzkoako Foru Aldundia: bere euskara aurrekontuaren %20,5 kapital transferentzia da eta %6,4 inbertsio erreala.

Baina aipaturiko 3 kapitulu nagusi horiek oso modu desberdinean banatzen dira erakunde diferentean artean:

- Pertsonal gastuek (1. kapitulua), datu orokorretan baino nabarmen pisu altuagoa dute Donostian (%49,4); ondoren, baina 12 puntura, Arabako Foru Aldundian (%37,8). Pisurik txikiena aldiz, Gipuzkoako Foru Aldundian (%15,1), Bizkaiko udaletan (%20,8) eta Gasteizen (%23,2) dute.
- Ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketek (2. kapitulua), Gasteizen dute pisurik handiena (%58,7), eta jarraian, baina 16 puntura, Arabako bi udalerrietan (%42,4). Pisurik txikiena, diferentzia handiz, foru aldundietan ematen da: Bizkaikoan %11,4 eta Gipuzkoakoan %16,0.
- Transferentzia arruntek (4. kapitulua), Bizkaiko Foru Aldundian dute pisurik handiena (%57,8). Baxuena aldiz Arabako 2 udalerrietan (%26,9) eta bi hiriburutan, Gasteizen (%16,5) eta Donostian (%15,5).

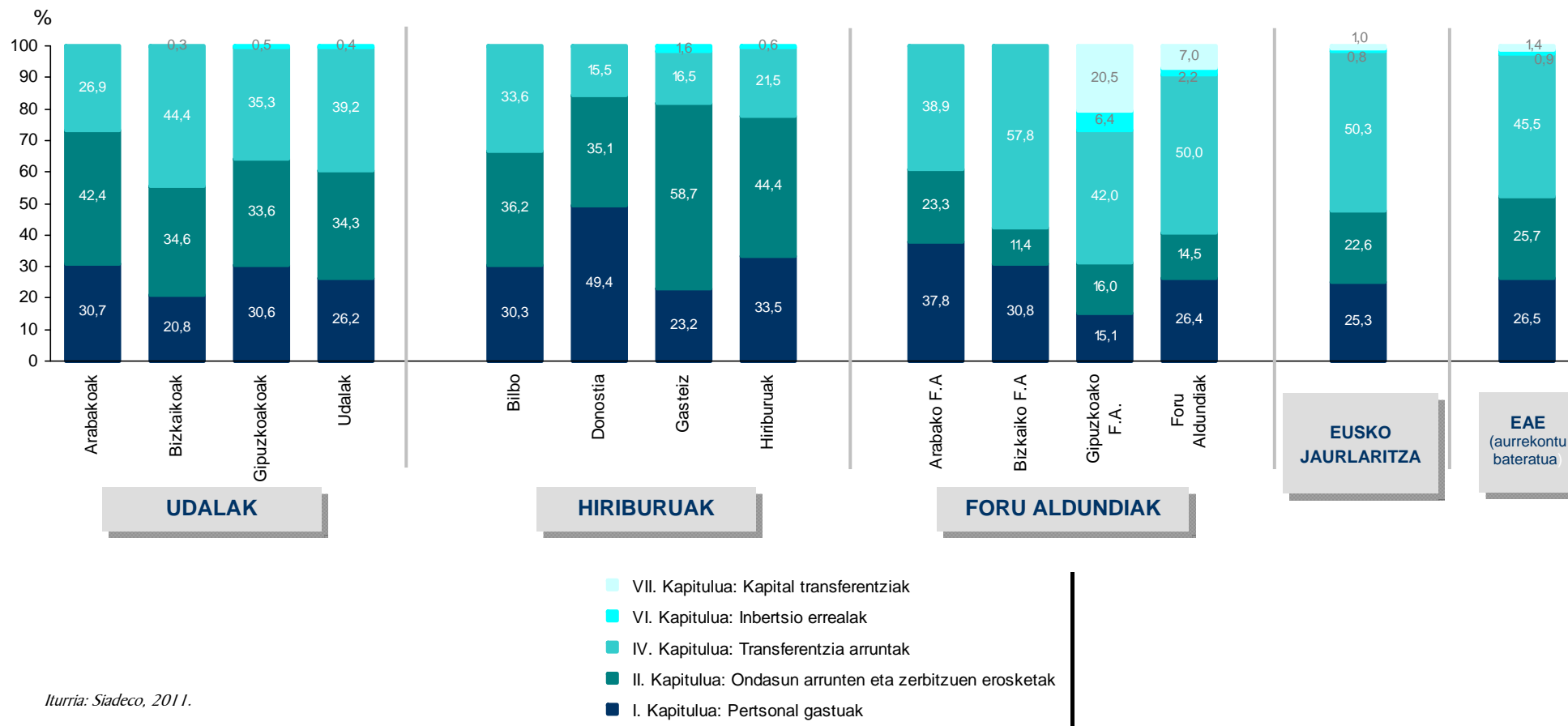
14. Taula: 2010eko euskara aurrekontuen kapituluko banaketa (%), erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	1. Kapitula: Pertsonal gastuak	2. Kapitula: Ondasun arruntan eta zerbitzuen erosketak	4. Kapitula: Transferentzia arruntak	6. Kapitula: Inbertsio errealak	7. Kapitula: Kapital transferentziak	GUZTIRA
Eusko Jaurlaritza	25,3	22,6	50,3	0,8	1,0	100,00
Foru Aldundiak	26,4	14,5	50,0	2,2	7,0	100,00
Arabako Foru Aldundia	37,8	23,3	38,9	-	-	100,00
Bizkaiko Foru Aldundia	30,8	11,4	57,8	-	-	100,00
Gipuzkoako Foru Aldundia	15,1	16,0	42,0	6,4	20,5	100,00
5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak	26,2	34,3	39,2	0,4	-	100,00
Araba (2 udal)	30,7	42,4	26,9	-	-	100,00
Bizkaia (32 udal)	20,8	34,6	44,4	0,3	-	100,00
Gipuzkoa (32 udal)	30,6	33,6	35,3	0,5	-	100,00
Hiriburuak	33,5	44,4	21,5	0,6	-	100,00
Bilbo	30,3	36,2	33,6	-	-	100,00
Donostia	49,4	35,1	15,5	-	-	100,00
Gasteiz	23,2	58,7	16,5	1,6	-	100,00
GUZTIRA (Aurrekontu likidatua: Erakunde arteko transferentziak kendu gabe)	26,1	25,2	46,5	0,9	1,4	100,0
GUZTIRA (Aurrekontu bateratua: Erakunde arteko transferentziak kenduta)	26,5	25,7	45,5	0,9	1,4	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

20. Grafikoa: 2010eko euskara aurrekontuen banaketa portzentuala, kapitulua ekonomiko eta erakunde-motari jarraiki (%)

Iturria: Siadeco, 2011.

3.3.- EUSKARA SUSTATZEKO AURREKONTUEN BILAKAERA, KAPITULU EKONOMIKOEI JARRAIKI

EAEko erakunde publikoen euskara aurrekontuaren kapitulukako banaketan 2002 eta 2010. urteen artean izan den bilakaerari dagokionez, aipatu kapitulu nagusietan –aldeak badiren arren- joerak oso antzekoak direla 2006. urtetik hona:

- Nagusia den 4. kapituluak, (2008. urtean zertxobait gora egin bazuen ere), %43-%47,3 arteko pisua du 2002. urteaz geroztiko euskara aurrekontuetan. Aurten, esan bezala, %46,5ean kokatzen da.
- Pertsonal gastuak aldiz, 2002 eta 2004. urteetan %38-%39 izatetik, %27.7 izatera pasa ziren 2006. urtean; eta apur bat jaitsi dira azken bi edizioetan (%26,4 eta %26,1 zehazki). Edonola ere, kontuan hartu behar da 2002 eta 2004ko datuak erakundearen aurrekontu onartutakoetakoak direla, ez likidatuetoakoak.
- Ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketen kapituluan, aldiz, kontrakoa gertatu da; 2002 eta 2004. urteetan %16 inguru izatetik, %24,04 izatera pasa zen 2006ean. Zertxobait baxuagoa izan zen 2008. urtean, baina 2010. urtean gora egin du zertxobait (%25,2).
- Kapital transferentzien pisuak behera egiten jarraitzen du 2006. urteaz geroztik, eta 2010. urteko edizio honetan, 2004. urteko ehunekoetara itzuli da.
- Inbertsio errealeen kapituluak ere behera egin du zertxobait 2008. urtekoarekiko.

15. Taula: EAEko erakunde publiko guztien euskara aurrekontu likidatuaren bilakaera (2002-2010), kapitulu ekonomikoei jarraiki

Kapituluak	2002 urtea		2004 urtea		2006 urtea		2008 urtea		2010 urtea	
	Euskara aurrekontua (€)	%	Euskara aurrekontua (€)	%	Euskara aurrekontua (€)	%	Euskara aurrekontua (€)	%	Euskara aurrekontua (€)	%
1. Kapituluak: Pertsonal gastuak	53.703.748	39,0	60.897.404	38,3	47.128.403	27,7	45.365.060	26,4	41.527.207	26,1
2. Kapituluak: Ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak	21.701.347	15,8	26.332.434	16,6	40.908.026	24,0	38.301.284	22,3	40.244.780	25,2
3. Kapituluak: Finantza gastuak	18.276	-	212.000	0,1	60.502	-	-	-	-	-
4. Kapituluak: Transferentzia arruntak	59.198.688	43,0	68.363.338	43,0	75.509.661	44,4	81.269.660	47,3	74.058.246	46,5
6. Kapituluak: Inbertsio errealak	1.459.515	1,1	929.491	0,6	862.761	0,5	1.840.707	1,1	1.357.635	0,9
7. Kapituluak: Kapital transferentziak	1.470.698	1,1	2.069.013	1,3	5.645.901	3,3	4.830.459	2,8	2.248.874	1,4
8. Kapituluak: Finantza aktiboak	32.684	0,0	40.001	-	19.719	-	129.253	0,1	-	-
9. Kapituluak: Finantza pasiboak	61.970	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
GUZTIRA (Aurrekontu likidatua)	137.646.926	100,0	158.843.681	100,0	170.134.973	100,0	171.736.423	100,0	159.436.742	100,0
GUZTIRA (Aurrekontu bateratua, erakunde arteko transferentziak kenduta)	128.466.970		148.478.986		152.837.887		166.744.243		156.515.417	

Iturria: Siadeco, 2011.

Eusko Jaurlaritzaren kapitulu ekonomikoen araberrako bilakaerari dagokionez, esan 2008. urteaz gozoztik, 4. kapituluak gora egin duela puntu bat, euskara aurrekontuen %50,3 transferentzia arruntak izatera iritsiz. 1. kapituluak aldiz behera egin du, azken bi edizioetakoekiko eta %25,3an kokatu da. Eta 2. kapituluak aldiz, gora egin du, %22,6an kokatuz.

Foru Aldundietan, aldiz, batez beste, aurtengo edizioan aurrekoetan baino zertxobait baxuagoak dira bai transferentzia arruntak (%50,0), bai ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak ere (%14,5). Ondorioz, inoiz baino altuagoak dira pertsonal gastuak (%26,4).

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen kasuan, 4. kapituluak sendoena izaten jarraitzen badu ere (%39,2), joera apurka-apurka behera egitea dela dirudi, ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketen (%34,3) eta pertsonal gastuen (%26,2) mesedetan.

Hiriburuetan aldiz, kapitulurik sendoena den 2. kapituluak (ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak) nagusi izaten jarraitzen du (%44,4). Pertsonal gastuek (%33,5) zertxobait egin dute gora 2008. urtearekiko, baina ez dira aurreko edizioetakoak bezain altuak. Eta transferentzia arrunten pisua, aldiz, %21aren inguruan mantentzen da, gorabehera txikiekin, bost edizioetan.

16. Taula: Euskara aurrekontu likidatuaren kapituluko banaketaren (%) bilakaera (2002-2010), erakunde-motari jarraiki

ERAKUNDE-MOTA	Urtea	1. Kapituluak: Pertsonal gastuak	2. Kapituluak: Ondasun arrunten eta zerbitzuen erosketak	3. Kapituluak: Finantza gastuak	4. Kapituluak: Transferen- tzia arruntak	6. Kapituluak: Inbertsio errealak	7. Kapituluak: Kapital transferen- tziak	8. Kapituluak: Finantza aktiboak	9. Kapituluak: Finantza pasiboak	GUZTIRA
										GUZTIRA
Eusko Jaurlaritza	2002	43,1	12,9	-	42,0	1,1	0,9	-	-	100,00
	2004	42,4	13,2	0,2	42,6	0,7	0,8	-	-	100,00
	2006	29,3	21,9	-	45,0	0,5	3,5	-	-	100,00
	2008	28,3	17,8	-	49,4	1,4	3,2	-	-	100,00
	2010	25,3	22,6	-	50,3	0,8	1,0	-	-	100,0
Foru Aldundiak	2002	22,6	20,6	-	51,6	0,7	4,5	-	-	100,00
	2004	21,4	17,4	-	53,7	0,1	7,4	-	-	100,00
	2006	21,3	18,9	-	53,2	0,4	6,2	-	-	100,00
	2008	18,7	18,3	-	55,4	0,5	6,5	0,6	-	100,00
	2010	26,4	14,5	-	50,0	2,2	7,0	-	-	100,00
Udalak	2002	25,7	24,5	0,1	48,3	0,9	0,1	-	0,3	100,00
	2004	28,0	27,4	-	44,1	0,4	0,1	-	-	100,00
	2006	22,8	32,3	0,2	42,2	0,7	1,8	-	-	100,00
	2008	23,8	32,7	-	42,7	0,7	-	-	-	100,00
	2010	26,2	34,3	-	39,2	0,4	-	-	-	100,00
Hiriburuak	2002	47,8	28,4	-	21,4	2,3	-	-	-	100,00
	2004	48,8	32,9	-	18,3	-	-	-	-	100,00
	2006	35,2	40,2	-	23,4	1,2	-	-	-	100,00
	2008	30,5	48,8	-	20,4	0,2	-	-	-	100,00
	2010	33,5	44,4	-	21,5	0,6	-	-	-	100,00
GUZTIRA	2002	39,0	15,8	-	43,0	1,1	1,1	-	0,1	100,01
	2004	38,3	16,6	0,1	43,0	0,6	1,3	-	-	100,01
	2006	27,7	24,0	-	44,4	0,5	3,3	-	-	100,00
	2008	26,4	22,3	-	47,3	1,1	2,8	0,1	-	100,00
	2010	26,1	25,2	-	46,5	0,9	1,4	-	-	100,00

Iturria: Siadeco, 2011.

4.

EUSKARA AURREKONTUAK HIZKUNTZA NORMALKUNTZAKO EREMUEI JARRAIKI

4.1.- EUSKARA AURREKONTUEN BANAKETA EBPNko HELBURU ETA NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI

Atal honetan, 2010eko euskara aurrekontua, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiko normalkuntza eremuen arabera nola banatzen den aztertuko dugu.

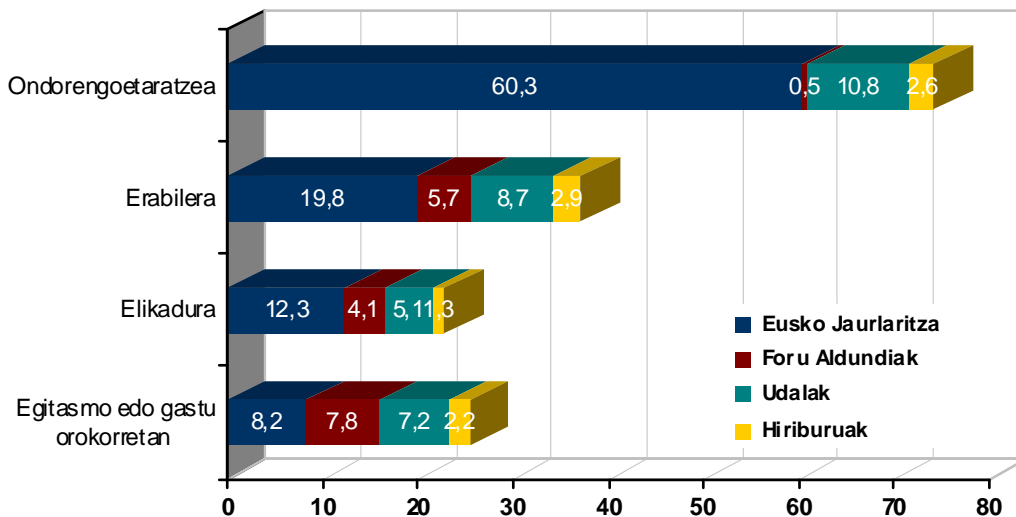
EAE mailako euskara aurrekontu osoa, 156,5 milioikoa izanik, horietatik:

- 74,2 milioi euro (%47,4) ondorengoetaratzea helburu duten eremuetara zuzenduta: 42,7 milioi euskalduntze-alfabetatzera, 30,1 milioi irakaskuntzara eta 1,2 milioi familia bidezko jarraipenera.
- 36,7 milioi euro erabilera helburu duten eremuetara (%23,5): 21,3 milioi administraziora, eta 4-6 milioi artean gainerako 3 eremuetako bakoitzera: aisia, kirola eta erlijioa (6,2 milioi), teknologia berriak (5 milioi) eta lan-arloa (4 milioi).
- 22,8 milioi euro elikadura helburu duten eremuetara (%14,6): 10 milioi hedabideetara, 5 milioi kulturgintzara, 4,1 corpus plangintza eta euskararen kalitatera, eta 3,4 liburugintzara.
- Orotara, beraz hizkuntza normalkuntzako eremu desberdinetara, 133,7 milioi euro bideratu dira zuzenean, euskara aurrekontuaren %85,5.
- Gainerako 22,7 milioi euroak (%14,5) egitasmo edota gastu orokorretara bideratu dira. Horietatik, 16,9 milioi euskara atalaren beraren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanetara, 2,2 milioi EBPN garatzeko diru-laguntzetara, 2,0 milioi bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorretara, eta 1 milioi informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorretara.

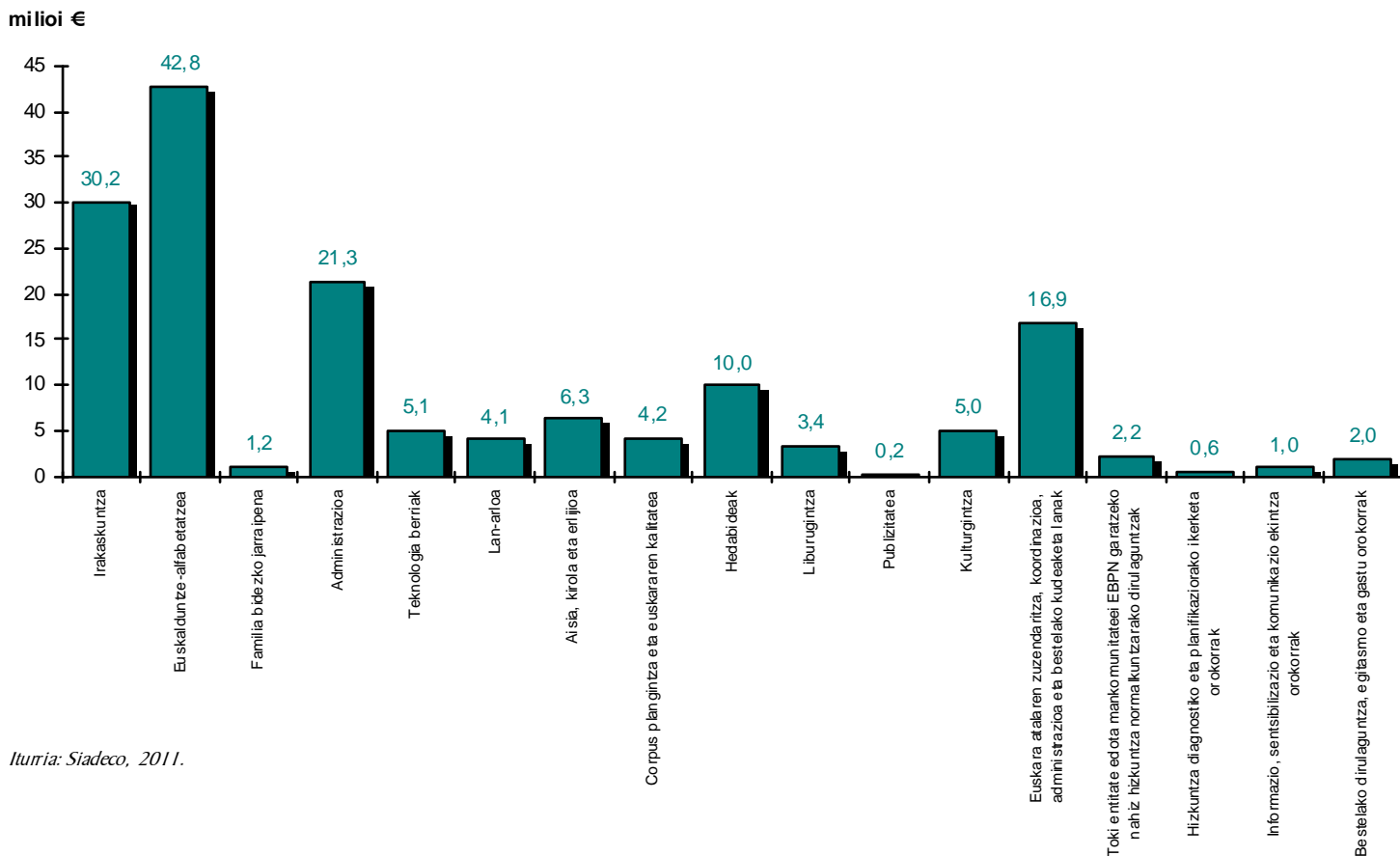

21. Grafikoa: EAEko erakunde publikoen 2010eko euskara aurrekontu likidatua, erakunde mota eta hizkuntza normalkuntzako helburuei jarraiki (milioi €)

Iturria: Stedeco, 2011.

22. Grafikoa: EAEko erakunde publikoen 2010eko euskara aurrekontu bateratua hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki (milioi €)

Iturria: Stedeco, 2011.

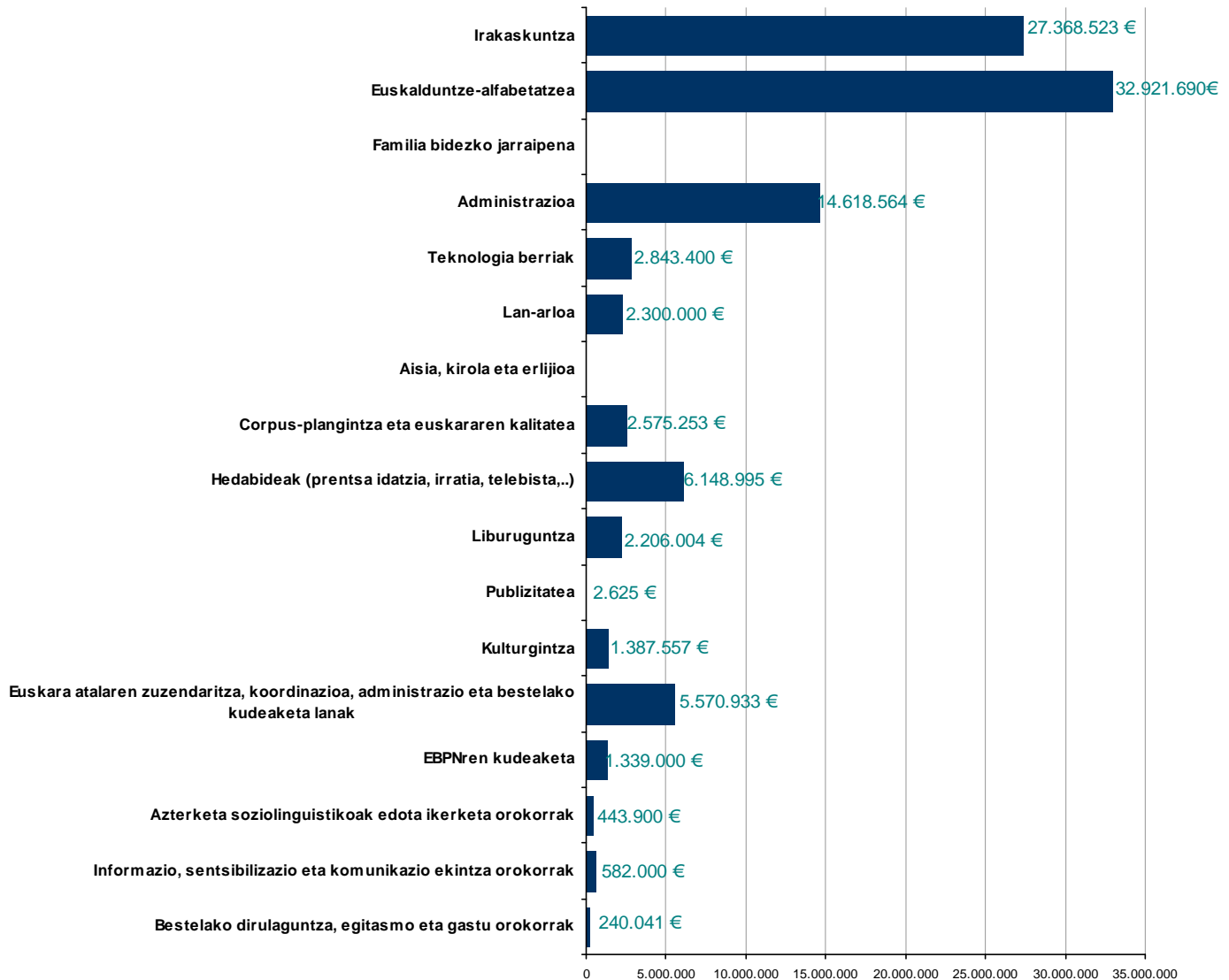

Datuok erakunde-motaren arabera aztertuta, aldeak oso handiak direla ikus daiteke, eta hala, Eusko Jaurlaritzaren kasuan, adibidez:

- Eusko Jaurlaritzak kudeatutako 100,5 milioi eurotatik, %60,0 ondorengoetaratzeari dagokio: zehazki 32,9 milioi euskalduntze alfabetatzera (tartean HABEren aurrekontu osoa) eta 27,3 milioi irakaskuntzara ("4715" programa-Hezkuntza sistemaren euskalduntzea).
- Erabilerari dagokio euskara aurrekontuaren %19,7, eta hor, atal nagusia administrazioa beraren euskalduntzea da (14,6 milioi - %14,5). Teknologia berrietara 2,8 milioi euro, eta lan arlora, 2,3 milioi.
- Euskararen elikadura eta kalitatea helburu duten eremuetako aurrekontuaren pisua berriz, %12,3 (12,3 milioi euro), eta horren erdia, euskarazko hedabideetara zuzendua (6,1 milioi). Gainerakoei dagokionez, corpus plangintzan 2,5 milioi, liburugintzan 2,2 milioi eta kulturgintzan 1,4 milioi.
- Eta azkenik, egitasmo edota gastu orokorretan, guztira 8,1 milioi gastatu ditu (%8,1); aurrekontu horretan EBPNrako Eusko Jaurlaritzak udalei emandako diru-laguntza ere sartua dago. Zehatzago, 5,6 milioi euro euskara atalaren zuzendaritza, koordinazio, etab.ean, eta 1,3 milioi EBPN garatzeko nahiz hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzetarako erabili da.

23. Grafikoa: Eusko Jaurlaritzaren 2010eko euskara aurrekontu bateratua hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki (€)

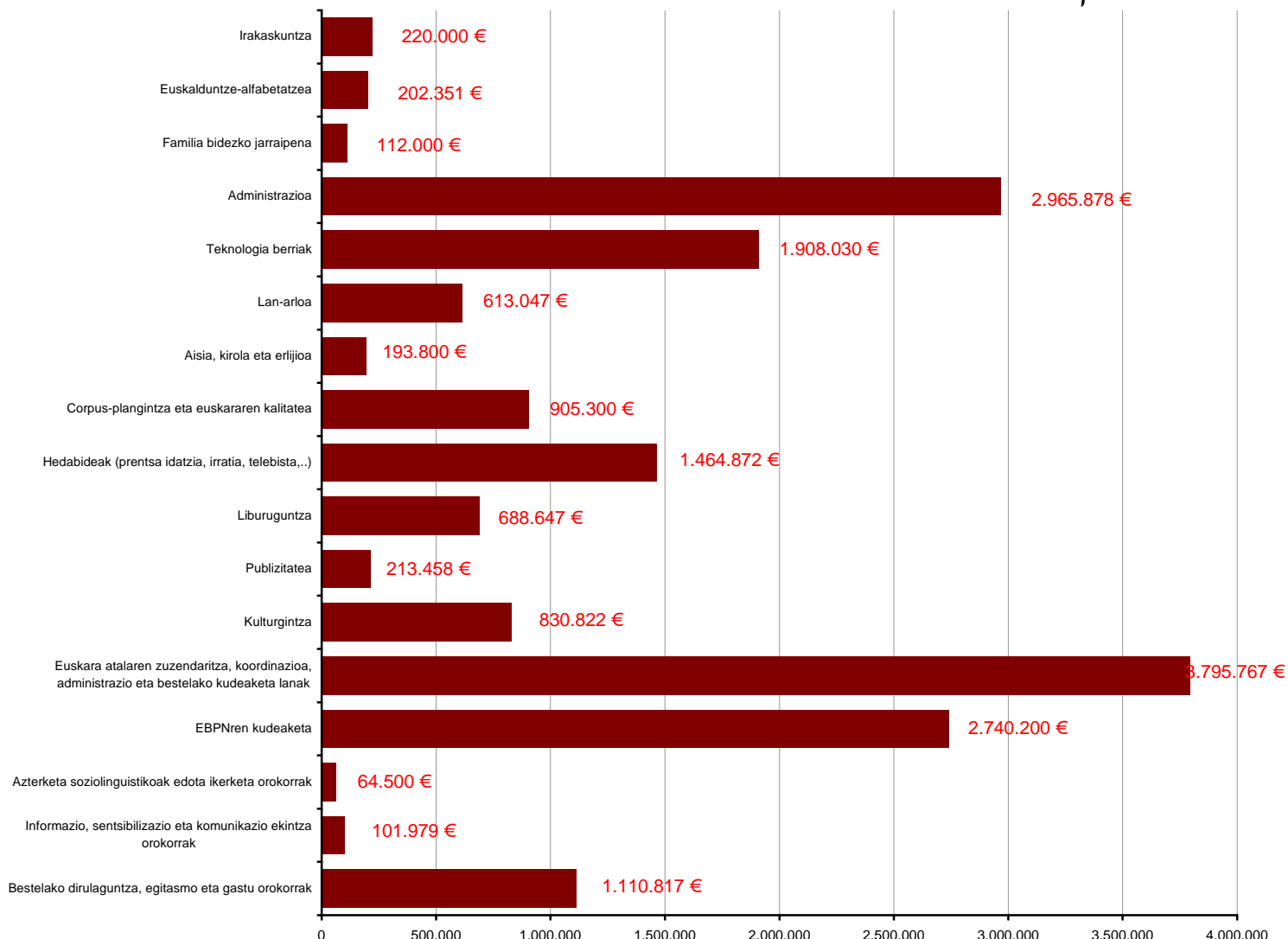
Iturria: Siadeco, 2011.

Hiru foru aldundien 18 milioi euroko aurrekontuaren helburukako banaketa, zeharo desberdina da Eusko Jaurlaritzarenarekiko:

- Ondorengoetaraztea helburu duten normalizazio eremuei, aurrekontuaren %2,9 soilik dagokie foru aldundietan (534 mila euro).
- Erabilera helburu dutenetara aldiz, %31.3 (5,7 milioi). Hemen aipatu ia 3 milioi bideratu dituztela administrazioa (%16,4) eta 1,9 milioi teknologia berrietara (%10,5).
- Elikadura helburu duten eremuetara, aurrekontuaren %22,6 bideratu dute (4,1 milioi), eta horietatik nagusienak: hedabideak (1,5 milioi-%8,1), corpus plangintza eta euskararen kalitatea (900 mila euro - %5,0), kultura gintza (830 mila euro) eta liburugintza (690 mila euro).
- Pisu handia du berriz egitasmo edota gastu orokorren atalak (7,8 milioi - %43,1): horren erdia inguru euskara atalaren koordinazio, zuzendaritza gastuetara zuzentzen dute (3,8 milioi euro), eta beste erdia diru-laguntzetara (3,9 milioi euro).

24. Grafikoa: Foru Aldundien 2010eko euskara aurrekontu bateratua hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

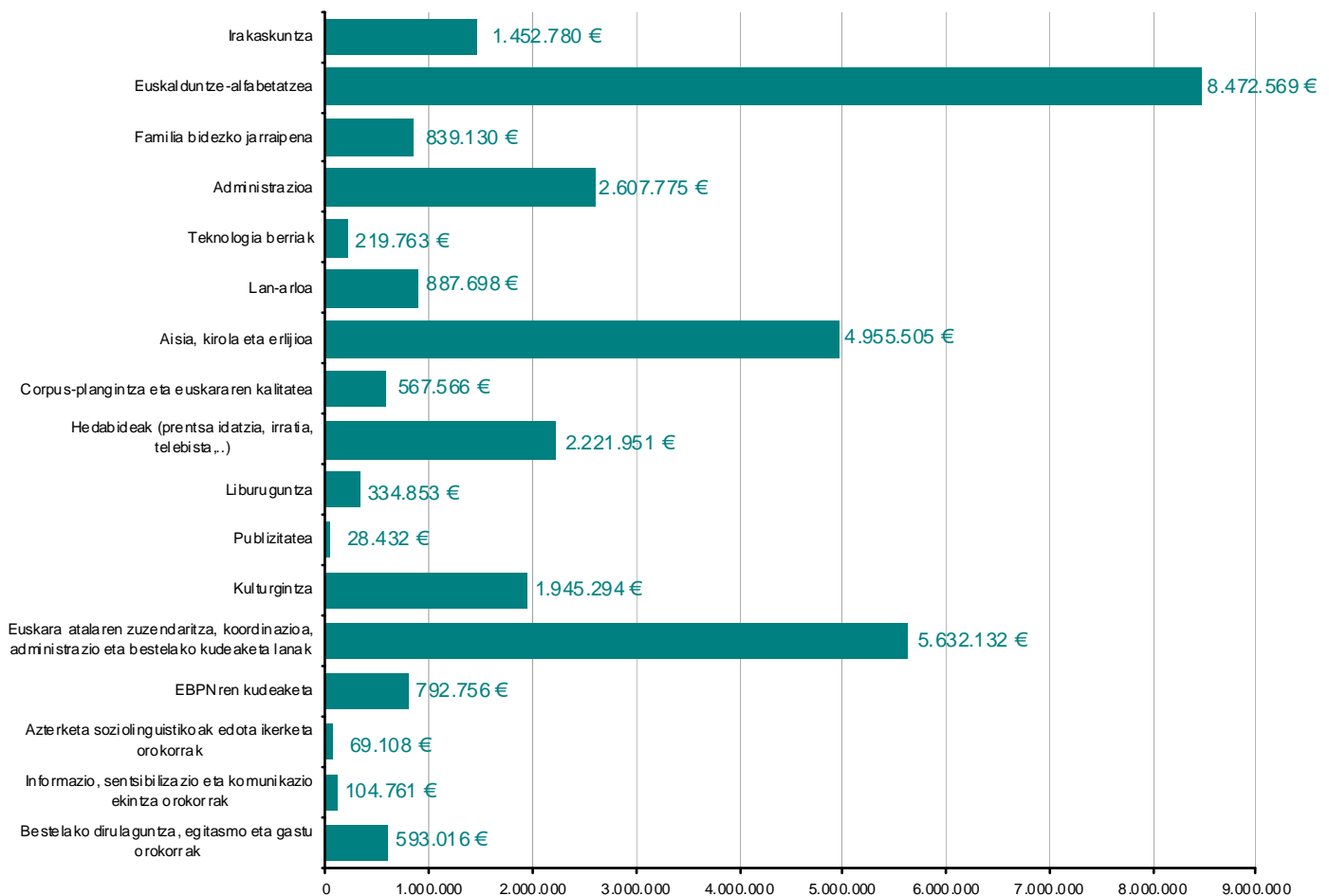

EAEko 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen 31,7 milioi euroen banaketa nagusia, honakoa:

- Aurrekontuaren herena inguru (10,7 milioi - %33,9) ondorengoetaraztea helburu duten eremuetara zuzentzen da, eta horien artean nagusiena, euskalduntze alfabetatzea (8,5 milioi - %26,7).
- Euskara aurrekontuaren %27,3 (8,7 milioi euro), euskararen erabilera sustatzea helburu duten eremuetara, eta hauetatik ia 5 milioi (%15,6) aisia, kirola eta erlijioaren eremura, eta 2,6 milioi administrazioa (%8,2).
- Elikadura helburu duten eremuetara bideratu dira 5 milioi euro (%16,1), eta hauetatik 2,2 milioi hedabideetan eta 1,9 milioi kulturgintzan gastatu dira.
- Egitasmo edota gastu orokorretan erabili dira 7,2 milioi euro (%22,7), hauetatik 5,6 milioi (%17,8) euskara atalaren zuzendaritza eta gastu orokorretara eta 1,4 milioi (%4,4) diru-laguntzetara.

25. Grafikoa: 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen 2010eko euskara aurrekontua hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

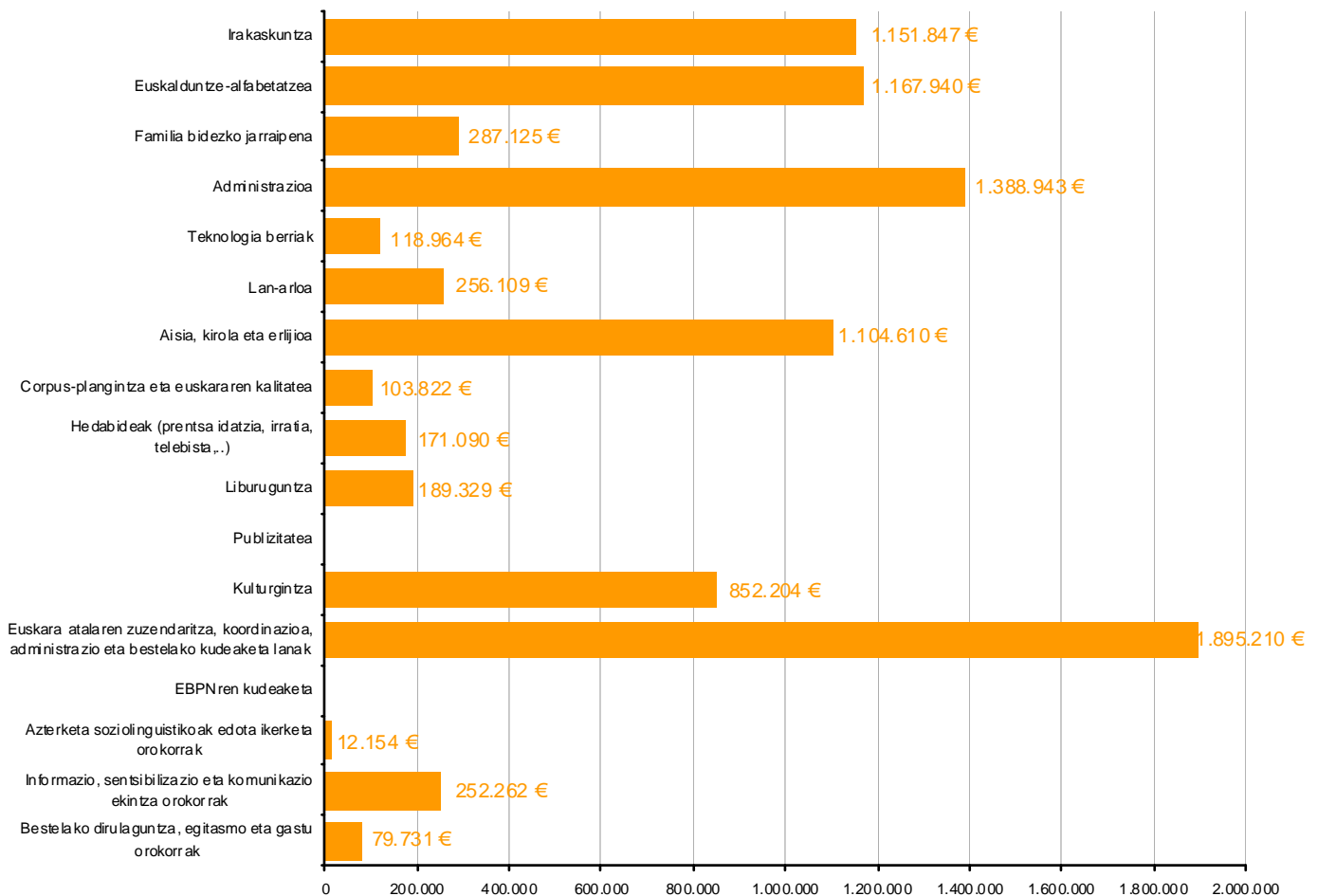
Iturria: Sa de co, 2011.

EAEko 3 hiriburuek bideratutako 9,0 milioi euroren eremuaren arabeko banaketa, aldiz:

- Ondorengoetarazera bideratu dute bere euskara aurrekontuaren %28,9 (2,6 milioi euro), erdia inguru irakaskuntzara (1,1 milioi -%12,8) eta beste erdia euskalduntze alfabetatzera (%1,2 milioi - %12,9).
- Erabilerara aldiz, euskara aurrekontuaren %31,8 (2,9 milioi euro), eta hauetatik 1,4 milioi administraziora (%15,4) eta 1,1 milioi aisia, kirola eta erlijioa (%12,2).
- Elikadurara bideratu dute 1,3 milioi euro (%14,6), eta horietatik 850 mila euro kulturgintzan gastatu dira (%9,4).
- Azkenik, 2,2 milioi euro gastatu dituzte egitasmo edota gastu orokorretan (%24,8), eta hortik, gehiena, euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, etab-ean (1,9 milioi - %21,0)

26. Grafikoa: Hiriburuetako udalek 2010eko euskara aurrekontua hizkuntza normalkuntzako eremu jarraiki

Iturria: Sadeco, 2011.

Baina datuok beste ikuspegi batetik begiratuta, eremu bakoitzera bideratutako aurrekontuan, erakundemota bakoitzak duen eragina ere azter daiteke, eta zera azpimarra daiteke:

- Irakaskuntzan, euskalduntze-alfabetatzean, administrazioan eta hizkuntza diagnostiko eta ikerketa orokorretan, batez bestekoa baino altuagoa da Eusko Jaurlaritzaren aportazio ekonomikoa, eta eremu guzti hauetara bideratutako baliabideen %75 baino gehiago, Eusko Jaurlaritzak berak ipinitakoa da.
- Hiru foru aldundiek, euskara aurrekontuen ia %11 eskaintzen dute, baina hainbat eremutan nabarmen altuagoa da beraien aurrekontuak duen pisua: publizitatean, bestelako diru-laguntza eta gastu orokorretan, EBPN garatzeko emandako diru-laguntzatan, teknologia berrietan, corpus plangintza eta euskararen kalitatean, liburugintzan edo euskara atalaren zuzendaritzatan erabilitako baliabideen %20 baino gehiago, foru aldundiei dagozkie.
- 5.000 biztanlezko gorako udalerrietako udalek eta hiriburuen ekarpen portzentuala, nabarmen altuagoa da familia bidezko jarraipenean, aisia, kirola eta erlijioan, kulturgintzan eta euskara atalaren zuzendaritza eta koordinazioan.

17. Taula: EAEko erakunde publikoen 2010eko euskara aurrekontu bateratua, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

EREMUA	Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA BATERATUA (Erakunde arteko transferentziak KENDUTA)	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%
- Irakaskuntza	27.368.523	27,2	220.000	1,2	1.452.780	4,6	1.151.847	12,8	30.193.149	19,3
- Euskalduntze-alfabetatzea ..	32.921.690	32,7	202.351	1,1	8.472.569	26,7	1.167.940	12,9	42.764.550	27,3
- Familia bidezko jarraipena ..	-	-	112.000	0,6	839.130	2,6	287.125	3,2	1.238.254	0,8
I.- ONDORENGOETA-RATZEA	60.290.213	60,0	534.351	2,9	10.764.479	33,9	2.606.911	28,9	74.195.953	47,4
- Administrazioa.....	14.618.564	14,5	2.965.878	16,4	2.607.775	8,2	1.388.943	15,4	21.348.748	13,6
- Teknologia berriak.....	2.843.400	2,8	1.908.030	10,5	219.763	0,7	118.964	1,3	5.090.157	3,3
- Lan-arloa.....	2.300.000	2,3	613.047	3,4	887.698	2,8	256.109	2,8	4.056.854	2,6
- Aisia, kirola eta erlijioa.....	-	-	193.800	1,1	4.955.505	15,6	1.104.610	12,2	6.253.915	4,0
II.-ERABILERA	19.761.964	19,7	5.680.755	31,3	8.670.741	27,3	2.868.626	31,8	36.749.675	23,5
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	2.575.253	2,6	905.300	5,0	567.566	1,8	103.822	1,1	4.151.941	2,7
- Hedabideak	6.148.995	6,1	1.464.872	8,1	2.221.951	7,0	171.090	1,9	10.006.909	6,4
- Liburugintza	2.206.004	2,2	688.647	3,8	334.853	1,1	189.329	2,1	3.418.833	2,2
- Publizitatea.....	2.625	0,0	213.458	1,2	28.432	0,1	-	-	244.515	0,2
- Kulturgintza.....	1.387.557	1,4	830.822	4,6	1.945.294	6,1	852.204	9,4	5.015.877	3,2
III.-ELIKADURA	12.320.434	12,3	4.103.099	22,6	5.098.096	16,1	1.316.445	14,6	22.838.074	14,6
GUZTIRA I+II+III	92.372.610	91,9	10.318.206	56,9	24.533.316	77,3	6.791.981	75,2	133.783.702	85,5
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak ..	5.570.933	5,5	3.795.767	20,9	5.632.132	17,8	1.895.210	21,0	16.894.043	10,8
- Toki entitate edota mankomunitateei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak.....	1.339.000	1,3	2.740.200	15,1	792.756	2,5	-	-	2.183.043	1,4
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	443.900	0,4	64.500	0,4	69.108	0,2	12.154	0,1	589.662	0,4
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	582.000	0,6	101.979	0,6	104.761	0,3	252.262	2,8	1.041.002	0,7
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	240.401	0,2	1.110.817	6,1	593.016	1,9	79.731	0,9	2.023.965	1,3
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	8.176.234	8,1	7.813.263	43,1	7.191.773	22,7	2.239.357	24,8	22.731.716	14,5
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	100.548.845	100,0	18.131.469	100,0	31.725.090	100,0	9.031.339	100,0	156.515.417	100,0

Oharra: Erakunde motaren arabera datuak likidatuak dira, eta datu globala aldiz, bateratua. Hori da zutabeen baturak agertzen denarekin bat ez etortzearen arrazoia.

4.2.- EUSKO JAURLARITZA NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI

Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomo desberdinen euskara aurrekontuari dagokionez, aipatu jarraian aurkeztutakoak, sail eta erakunde bakoitzak euskara normalizatu eta sustatzera eskainitako aurrekontuak direla, eta beraien arteko diru-transferentziak kendu gabe daudela kontuan izanik, baturak ez lukeela inondik ere Eusko Jaurlaritzaren euskara aurrekontua islatuko. Halere, interesgarritzat jo dugu zehaztu eta ondorengoa azpimarratzea:

- Kultura Sailaren 2010eko euskara aurrekontua 55,8 milioi euro izanik, horietatik 31,4 milioi euskalduntze-alfabetatzeari dagozkio (HABEri egindako transferentzia); 6 milioi hedabideei eta 2,0-2,5 milioi euro artean ondorengo bakoitzari: teknologia berriak, lan-arloa, administrazioa, corpus plangintza eta euskararen kalitatea eta liburugintza.
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak 27,4 milioi eskaini ditu; zehazki "4715" programari dagokion aurrekontu likidatua da hau (Hezkuntza Sistemaren Euskalduntzea), eta irakaskuntzan kokatuta ageri da.
- HABEk, euskalduntze-alfabetatzean kokatu du bere aurrekontu oso-osoa (43,3 milioi).
- HAEE/IVAPek 13,1 milioi bideratu ditu euskara sustatu eta normalizatzeko; eta horietatik 10,2 (%77,78) administrazioan¹ kokatu ditu (horietatik 8,2 milioi dira HABEri egindako transferentziari dagozkionak).
- Gainerako sail eta erakunde autonomoek 16,2 milioi euro bideratu dituzte, eta ia guztiak (15,7 milioi) administrazioan kokatu dituzte. (Kontuan hartu behar da atal honetan kontabilizatuta daudela Justizia eta Herri Administrazio Saitetik, HAEE/IVAPera bideratzen diren 13,5 milioi euroak eta Justiziatik bideratutako 920 mila euroak).

¹ Gogoan izan administrazioaren atalean barnean kokatzen direla: erakundeko euskararen erabilera planak, ALET programa, euskara ikasten ari diren langileen ordezkapen gastuak, administrazio eremuko erabileraren itzulpen gastuak, komunikazio ekintzak, etab.

18.Taula: Eusko Jaurlaritzaren 2010eko euskara aurrekontuak, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

EREMUA	Kultura Saila		Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila		HABE		HAEE/IVAP		GAINERAKO SAIL ETA ERAKUNDE AUTONOMOAK		GUZTIRA (Sail arteko transferentziak kenduta: aurrekontu bateratua)	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%
Irakaskuntza.....	-	-	27.368.523	100,0	-	-	-	-	-	-	27.368.523	27,2
Euskalduntze-alfabetatzea	31.388.445	56,2	-	-	43.348.564	100,0	-	-	-	-	32.921.690	32,7
Familia bidezko jarraipena	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I.- ONDORENGOETARATZEA	31.388.445	56,2	27.368.523	100,0	43.348.564	100,0	-	-	-	-	60.290.213	60,0
Administrazioa.....	2.138.500	3,8	-	-	-	-	10.209.264	77,8	15.787.877	97,4	14.618.564	14,5
Teknologia berriak.....	2.626.000	4,7	-	-	-	-	217.400	1,7	-	-	2.843.400	2,8
Lan-arloa.....	2.300.000	4,1	-	-	-	-	-	-	-	-	2.300.000	2,3
Aisia, kirola eta erlijioa.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II.-ERABILERA	7.064.500	12,7	-	-	-	-	10.426.664	79,4	15.787.877	97,4	19.761.964	19,7
Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	2.575.253	4,6	-	-	-	-	-	-	-	-	2.575.253	2,6
Hedabideak	5.999.745	10,7	-	-	-	-	149.250	1,1	-	-	6.148.995	6,1
Liburugintza	2.141.017	3,8	-	-	-	-	-	0,0	64.987	0,4	2.206.004	2,2
Publizitatea.....	-	-	-	-	-	-	2.625	0,0	-	-	2.625	-
Kulturgintza.....	1.375.557	2,5	-	-	-	-	12.000	0,1	-	-	1.387.557	1,4
III.-ELIKADURA	12.091.572	21,7	-	-	-	-	163.875	1,2	64.987	0,4	12.320.434	12,3
GUZTIRA I+II+III	50.544.517	90,5	27.368.523	100,0	43.348.564	100,0	10.590.539	80,7	15.852.864	97,8	92.372.610	91,9
Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak	2.719.110	4,9	-	-	-	-	2.490.163	19,0	361.660	2,2	5.570.933	5,5
Toki entitate edota mankomunitateei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak.....	1.339.000	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1.339.000	1,3
Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak ...	443.900	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	443.900	0,4
Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak ...	582.000	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	582.000	0,6
Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	195.200	0,3	-	-	-	-	45.201	0,34	-	-	240.401	0,2
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	5.279.210	9,5	-	-	-	-	2.535.365	19,32	361.660	2,2	8.176.234	8,1
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	55.823.727	100,0	27.368.523	100,0	43.348.564	100,0	13.125.903	100,0	16.214.523	100,0	100.548.845	100,0

Oharra: Oso argi izan behar da dena den taula honek sail edo erakunde bakoitzak euskara sustatzera zuzendutako aurrekontuaren berri eman arren, beraien arteko diru-transferentziak direla eta, kopuru honen baturak ez duela zentzurik.

4.3.- FORU ALDUNDIAK NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI

Hiru foru aldundien 2010eko euskara aurrekontua, orotara 18,1 milioi eurokoa da. Horietatik, partidarik handiena (7,8 milioi, hau da, %43,1), egitasmo edota funtzionamendu gastu orokorretarako erabiltzen da. Bestelakoan, hizkuntza normalkuntzako helburuei jarraiki, 5,7 milioi erabilerara zuzentzen dira (%31,3), 4,1 milioi elikadurara (%22,6) eta 500 mila euro ondorengoetaratzera (%2,9).

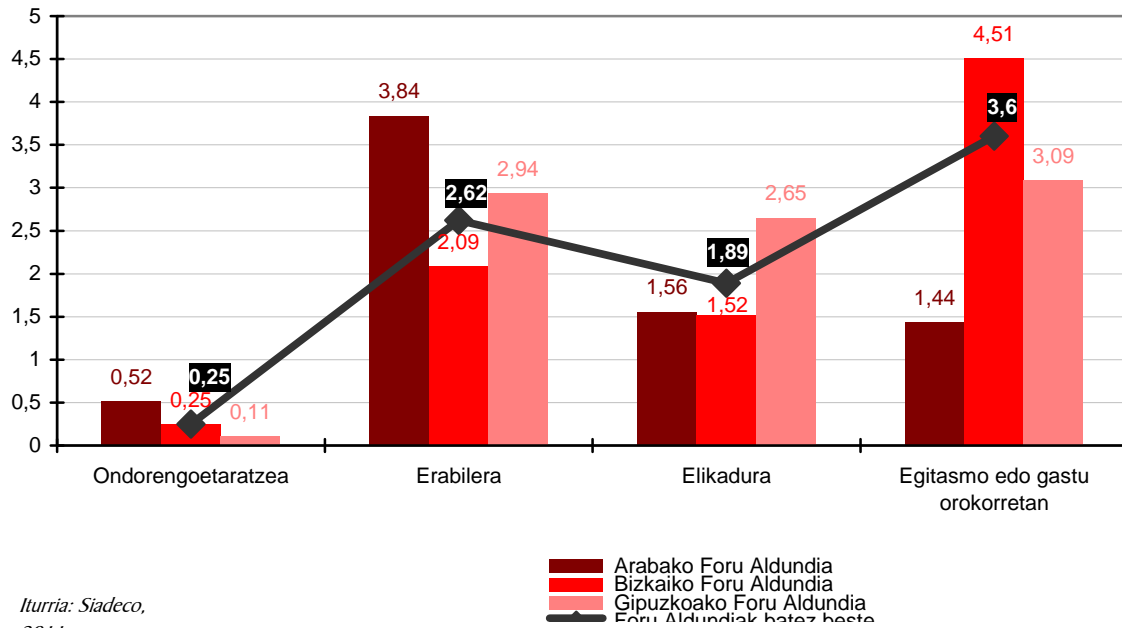
Eremuei dagokionez, euskara atalaren zuzendaritza eta funtzionamendu gastu orokorrek dute pisurik gehien (3,8 milioi); eta honen atzetik datoz administrazioa (3 milioi), EBPN garatzeko udalei eta mankomunitateei emandako diru-laguntzak (2,7 milioi) eta teknologia berriak (1,9 milioi).

Beherago, hedabideetara zuzendutako aurrekontua (1,5 milioi), bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorretara (1,1 milioi), corpus plangintza eta euskararen kalitatera (905 mila euro) eta kulturgintzara (830 mila euro).

Baina foru aldundi batetik bestera, aldeak oso handiak dira:

- Arabako Foru Aldundiaren kasuan, azpimarratzekoa da euskara aurrekontuaren ia %50 administrazioari eskainitakoa dela (1,1 milioi euro); atzetik, baina noski oso distantzia handira datoz: udal eta mankomunitateei EBPN garatzeko nahiz hizkuntza normalkuntzarako eskainitako diru-laguntzak (423 mila euro), kulturgintza (240 mila euro), corpus plangintza eta euskararen kalitatea (202 mila euro), eta euskalduntze-alfabetatzea (107 mila euro).
- Bizkaiko Foru Aldundian, euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanen gastua, aurrekontu osoaren %27,5 da, hots, 2,6 milioi euro. EBPN garatzeko eta hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzetara zuzentzen du 1,8 milioi (%19,0), eta administrazioa 1,2 milioi (%12,5). Teknologia berrietarako erabili dira 800 mila euro (%8,3) eta hedabideetan 620 mila (%6,4). Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorretara zuzendu ditu beste 560 mila euro (%5,80).
- Gipuzkoako Foru Aldundiak euskararen atalaren zuzendaritza eta koordinazioa bideratzen du bere aurrekontuaren %18,31 (1,1 milioi euro), %18,00 teknologia berrietara (1,1 milioi euro) eta %13 hedabideetara (800 mila euro). 548 mila euro (%8,9) bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorretara bideratu da, 487 mila euro EBPN garatzeko eta hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzetara (%7,9) eta liburugintzara 431 mila euro (%7,0).

27. Grafikoa: Euskararen sustapenerako biztanle bakoitzeko foru aldundiek likidatutako aurrekontua, hizkuntza normalkuntzako helburua eta lurraldeari jarraiki (2010) (€ biztanleko)

19.Taula : Foru Aldundien 2010eko euskara aurrekontuak, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

EREMUA	Arabako Foru Aldundia		Bizkaiko Foru Aldundia		Gipuzkoako Foru Aldundia		EAEko 3 foru aldundiak	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%
- Irakaskuntza	35.000	1,5	120.000	1,2	65.000	1,1	220.000	1,2
- Euskalduntze-alfabetatzea	107.351	4,6	80.000	0,8	15.000	0,2	202.351	1,1
- Familia bidezko jarraipena	22.000	0,9	90.000	0,9	-	-	112.000	0,6
I.- ONDORENGOETARATZEA	164.351	7,0	290.000	3,0	80.000	1,3	534.351	2,9
- Administrazioa	1.161.532	49,8	1.207.150	12,5	597.197	9,7	2.965.878	16,4
- Teknologia berriak	-	-	800.000	8,3	1.108.030	18,0	1.908.030	10,5
- Lan-arloa	50.547	2,2	300.000	3,1	262.500	4,3	613.047	3,4
- Aisia, kirola eta erlijioa	3.800	0,2	100.000	1,0	90.000	1,5	193.800	1,1
II.-ERABILERA	1.215.879	52,1	2.407.150	25,0	2.057.727	33,4	5.680.755	31,3
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	202.000	8,7	320.000	3,3	383.300	6,2	905.300	5,0
- Hedabideak	41.632	1,8	621.500	6,4	801.740	13,0	1.464.872	8,1
- Liburugintza	7.700	0,3	250.000	2,6	430.947	7,0	688.647	3,8
- Publizitatea	3.358	0,1	210.100	2,2	-	-	213.458	1,2
- Kulturgintza	240.822	10,3	350.000	3,6	240.000	3,9	830.822	4,6
III.-ELIKADURA	495.512	21,2	1.751.600	18,2	1.855.987	30,1	4.103.099	22,6
GUZTIRA I+II+III	1.875.742	80,4	4.448.750	46,1	3.993.714	64,9	10.318.206	56,9
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak	15.000	0,6	2.653.509	27,5	1.127.258	18,3	3.795.767	20,9
- Toki entitate edota mankomunitateei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak	423.000	18,1	1.830.000	19,0	487.200	7,9	2.740.200	15,1
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	4.500	0,2	60.000	0,6	-	-	64.500	0,4
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	11.979	0,5	90.000	0,9	-	-	101.979	0,6
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	3.000	0,1	559.567	5,8	548.250	8,9	1.110.817	6,1
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	457.479	19,6	5.193.076	53,9	2.162.708	35,1	7.813.263	43,1
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	2.333.221	100,0	9.641.826	100,0	6.156.422	100,0	18.131.469	100,0

Iturria: Siadeco, 2011

4.4.- UDALAK NORMALKUNTZA EREMUEI JARRAIKI

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen 2010eko euskara aurrekontua, esan bezala, 31,7 milioi eurokoa da. EBPNren helburu estrategikoei jarraiki, 10,7 milioi euro ondorengoetartzera zuzentzen dira (%33,9), 8,6 milioi erabilerara (%27,3), 5,1 milioi elikadurara (%16,1) eta 7,1 milioi egitasmo edota funtzionamendu gastu orokorretara (%22,7).

Eremuei dagokionez, euskalduntze-alfabetatzea da nagusia, alde handiz gainera (8,5 milioi-%26,7); atzetik datoz euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa eta kudeaketa (5,6 milioi-%17,8) eta aisia, kirola eta erlijioa (4,9 milioi-%15,6); hirugarren multzo batean administrazioa (2,6 milioi), hedabideak (2,2 milioi), kulturgintza (1,9 milioi) eta irakaskuntza (1,4 milioi) kokatuko genituzke.

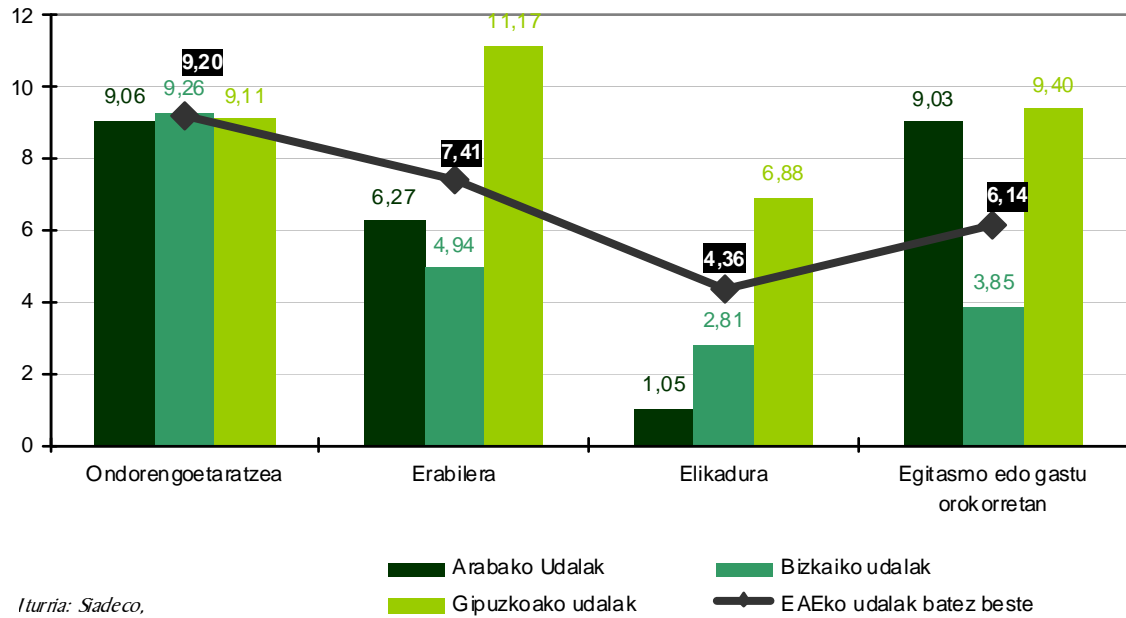
Lurralde historikoari jarraiki, aldeak adierazgarriak dira: Arabako udalen kasuan (2 besterik ez), aipatzekoa da euskara atalaren zuzendaritza eta koordinazioari eskainitako kopuru altua (234 mila euro). Bestalde, datu orokorretan baino altuxeagoa da baita ere proportzionalki, euskalduntze-alfabetatzeari (223 mila euro), aisia, kirola eta erlijioari (116 mila euro) eta lan arloari eskainitakoa (32 mila euro).

Bizkaiko udalen kasuan (32 udal), datu orokorrekiko azpimarratu euskalduntze-alfabetatzeak duen pisu altua (5,3 milioi euro-%37,3), eta hedabideek aldiz, duten pisu baxua (500 mila euro-%3,50).

Gipuzkoako udalen kasuan (32 udal) euskara atalaren zuzendaritzak (3,2 milioi euro), aisia, kirola eta erlijioak (3,0 milioi euro) eta euskalduntze-alfabetatzeak hartzen dute pisurik gehien (2,9 milioi euro), baina datu orokorretan baino altuxeagoa da ere hedabideetara zuzendutakoa (1,7 milioi euro).

28. Grafikoa: Euskararen sustapenerako biztanle bakoitzeko 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak likidatutako aurrekontua, hizkuntza normalkuntzako helburua eta lurraldeari jarraiki (2010) (€biztanleko)

Iturria: Sadeco,
2011

20.Taula: 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen 2010eko euskara aurrekontuak, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

EREMUA	Arabako udalak		Bizkaiko udalak		Gipuzkoako udalak		EAEko udalak	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%
- Irakaskuntza	25.629	3,5	664.135	4,6	763.016	4,6	1.452.780	4,6
- Euskalduntze-alfabetatzea	223.072	30,8	5.329.665	37,3	2.919.832	17,5	8.472.569	26,7
- Familia bidezko jarraipena	9.330	1,3	348.691	2,4	481.109	2,9	839.130	2,6
I.- ONDORENGOETARATZEA	258.031	35,7	6.342.491	44,4	4.163.956	24,9	10.764.479	33,9
- Administrazioa.....	29.125	4,0	1.195.093	8,4	1.383.556	8,3	2.607.775	8,2
- Teknologia berriak.....	-	-	70.569	0,5	149.194	0,9	219.763	0,7
- Lan-arloa.....	32.921	4,6	323.981	2,3	530.796	3,2	887.698	2,8
- Aisia, kirola eta erlijioa.....	116.354	16,1	1.796.784	12,6	3.042.366	18,2	4.955.505	15,6
II.-ERABILERA	178.401	24,7	3.386.428	23,7	5.105.912	30,6	8.670.741	27,3
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea ..	5.852	0,8	281.431	2,0	280.283	1,7	567.566	1,8
- Hedabideak	4.931	0,7	499.768	3,5	1.717.253	10,3	2.221.951	7,0
- Liburugintza	2.014	0,3	194.036	1,4	138.802	0,8	334.853	1,1
- Publizitatea.....	-	-	6.181	0,0	22.251	0,1	28.432	0,1
- Kulturgintza.....	17.060	2,4	941.455	6,6	986.779	5,9	1.945.294	6,1
III.-ELIKADURA	29.857	4,1	1.922.871	13,5	3.145.368	18,8	5.098.096	16,1
GUZTIRA I+II+III	466.289	64,5	11.651.790	81,5	12.415.237	74,3	24.533.316	77,3
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak.....	234.293	32,4	2.189.528	15,3	3.208.312	19,2	5.632.132	17,8
- Toki entitate edota mankomunitateei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak	-	-	96.493	0,7	696.263	4,2	792.756	2,5
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	-	-	6.971	-	62.137	0,4	69.108	0,2
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	2.907	0,4	48.530	0,3	53.324	0,3	104.761	0,3
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak.....	19.828	2,7	298.521	2,1	274.667	1,6	593.016	1,9
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	257.028	35,5	2.640.042	18,5	4.294.703	25,7	7.191.773	22,7
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	723.318	100,0	14.291.832	100,0	16.709.940	100,0	31.725.090	100,0

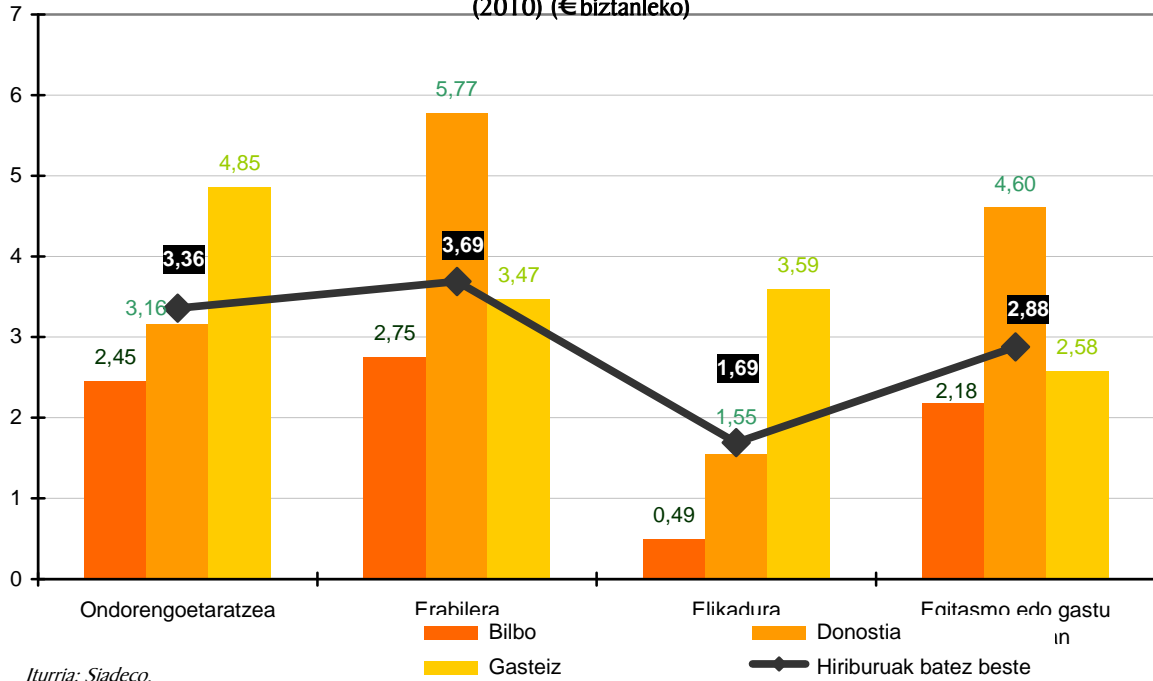
Iturria: Siadeco, 2011

29. Grafikoa: Euskararen sustapenerako biztanle bakoitzeko hiriburuetakoko udalek likidatutako aurrekontua, hizkuntza normalkuntzako helburua eta lurraldeari jarraiki (2010) (€ biztanleko)

21.Taula: Hiriburuen 2010eko euskara aurrekontuak, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki

EREMUA	Bilbo		Donostia		Gasteiz		EAEko hiriburuak	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%	Euro	%
- Irakaskuntza	355.059	12,8	314.075	11,2	482.713	14,0	1.151.847	12,8
- Euskalduntze-alfabetatzea	258.014	9,3	240.054	8,6	669.872	19,4	1.167.940	12,9
- Familia bidezko jarraipena	252.452	9,1	31.673	1,1	3.000	0,1	287.125	3,2
I.- ONDORENGOETARATZEA	865.524	31,1	585.802	20,9	1.155.584	33,5	2.606.911	28,9
- Administrazioa	301.467	10,8	789.411	28,2	298.065	8,6	1.388.943	15,4
- Teknologia berriak	58.816	2,1	57.995	2,1	2.153	0,1	118.964	1,3
- Lan-arloa	177.616	6,4	17.503	0,6	60.990	1,8	256.109	2,8
- Aisia, kirola eta erlijioa	432.554	15,6	205.831	7,4	466.225	13,5	1.104.610	12,2
II.-ERABILERA	970.453	34,9	1.070.740	38,3	827.433	24,0	2.868.626	31,8
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	32.400	1,2	9.840	0,4	61.582	1,8	103.822	1,1
- Hedabideak	28.000	1,0	139.090	5,0	4.000	0,1	171.090	1,9
- Liburugintza	27.000	1,0	27.683	1,0	134.646	3,9	189.329	2,1
- Publizitatea	-	-	-	-	-	-	-	-
- Kulturgintza	85.600	3,1	110.998	4,0	655.606	19,0	852.204	9,4
III.-ELIKADURA	173.000	6,2	287.611	10,3	855.834	24,8	1.316.445	14,6
GUZTIRA I+II+III	2.008.977	72,3	1.944.153	69,5	2.838.851	82,2	6.791.981	75,2
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak	598.128	21,5	731.020	26,1	566.063	16,4	1.895.210	21,0
- Toki entitate edota mankomunitateei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak	-	-	-	-	-	-	-	-
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	12.154	0,4	-	-	-	-	12.154	0,1
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	81.000	2,9	121.655	4,3	49.607	1,4	252.262	2,8
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	79.731	2,9	-	-	-	-	79.731	0,9
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	771.013	27,7	852.675	30,5	615.670	17,8	2.239.357	24,8
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	2.779.990	100,0	2.796.828	100,0	3.454.521	100,0	9.031.339	100,0

Iturria: Siadeco, 2011

4.6.- EUSKARA AURREKONTUEN BIZTANLEKO BANAKETA, EREMUARI JARRAIKI

Lehen ikusi bezala, EAEko herri administrazio guztiek euskararentzat urtean ipinitako aurrekonturen batura biztanleriarekin zatituz ateratzen den ratioa 72,16 euro biztanleko da. Eusko Jaurlaritzak, 46,36 euro jartzen ditu biztanleko, EAEko foru aldundiek 8,36 euro biztanleko, hiriburuek 11,62 biztanleko eta 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, aldiz 27,10 biztanleko.

Normalizazio eremuari jarraiki, orotara bideratutako 72,16 euro horietatik, 34,21 euro ondorengoetaratzea helburu duten ekimenetara zuzenduta daude, 16,94 euro erabilerara helburu dutenetara eta 10,53 euro elikadura helburu dutenetara. Azkenik, 10,48 euro bideratzen dira biztanleko egitasmo edota gastu orokorretara.

Eusko Jaurlaritzak 27,80 euro bideratu ditu biztanleko, ondorengoetaratzea helburu duten ekimenetarako (irakaskuntzara 12,62 euro eta euskalduntze alfabetatzera 15,18 euro), 9,11 euro erabilerara (gehiena administrazioaren barnean – 6,74 euro) eta 5,68 elikadura helburu duten ekimenetarako. Azkenik, biztanleko 3,77 euroko gastua egin da egitasmo edota gastu orokorretan.

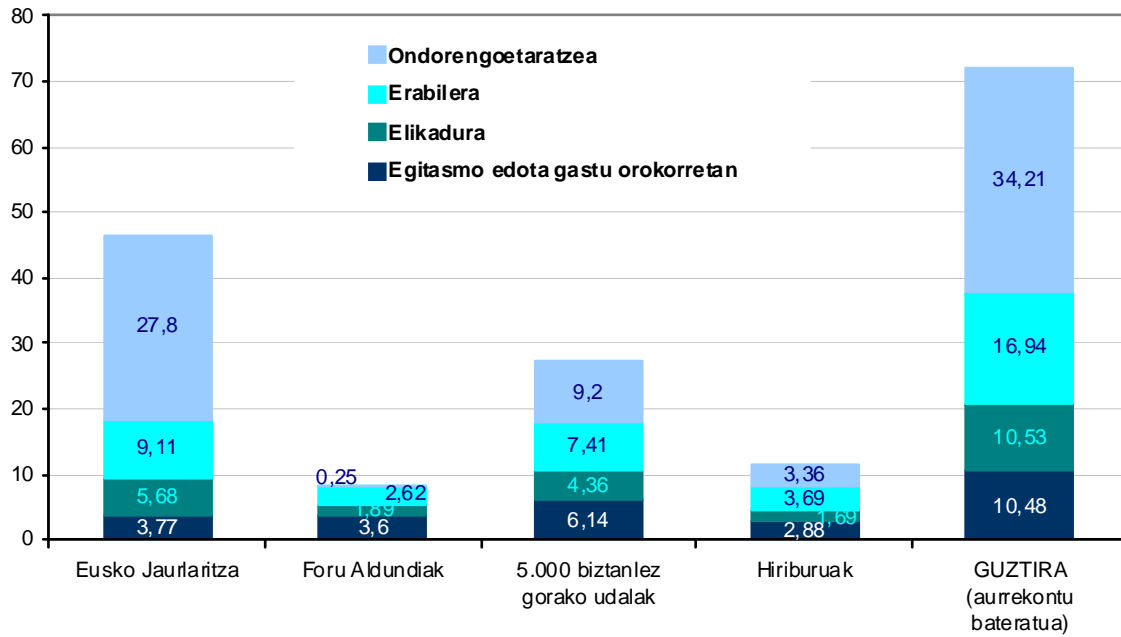
Foru Aldundiek berriz, biztanleko bideratutako 8,36 euroetatik, 3,60 euro erabili dituzte egitasmo edota gastu orokorretarako, 2,62 euro erabilerara helburu duten ekimenetarako, 1,89 euro elikadura eta 0,25 euro ondorengoetatzea helburu dutenetarako.

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek eskainitako 27,10 euroetatik, 9,20 euro eskaini dituzte ondorengoetaratzea helburu duten ekimenetarako, 7,41 euro erabilerarako, 4,36 euro elikadurarako eta 6,14 euro gastu orokorretarako.

Hiru hiriburuek eskainitako 11,62 euroetatik, 3,36 euro ondorengoetaratzea helburu duten ekimenetan erabili da, 3,69 euro erabileran, 2,88 euro gastu orokorretan eta 1,69 elikaduran.

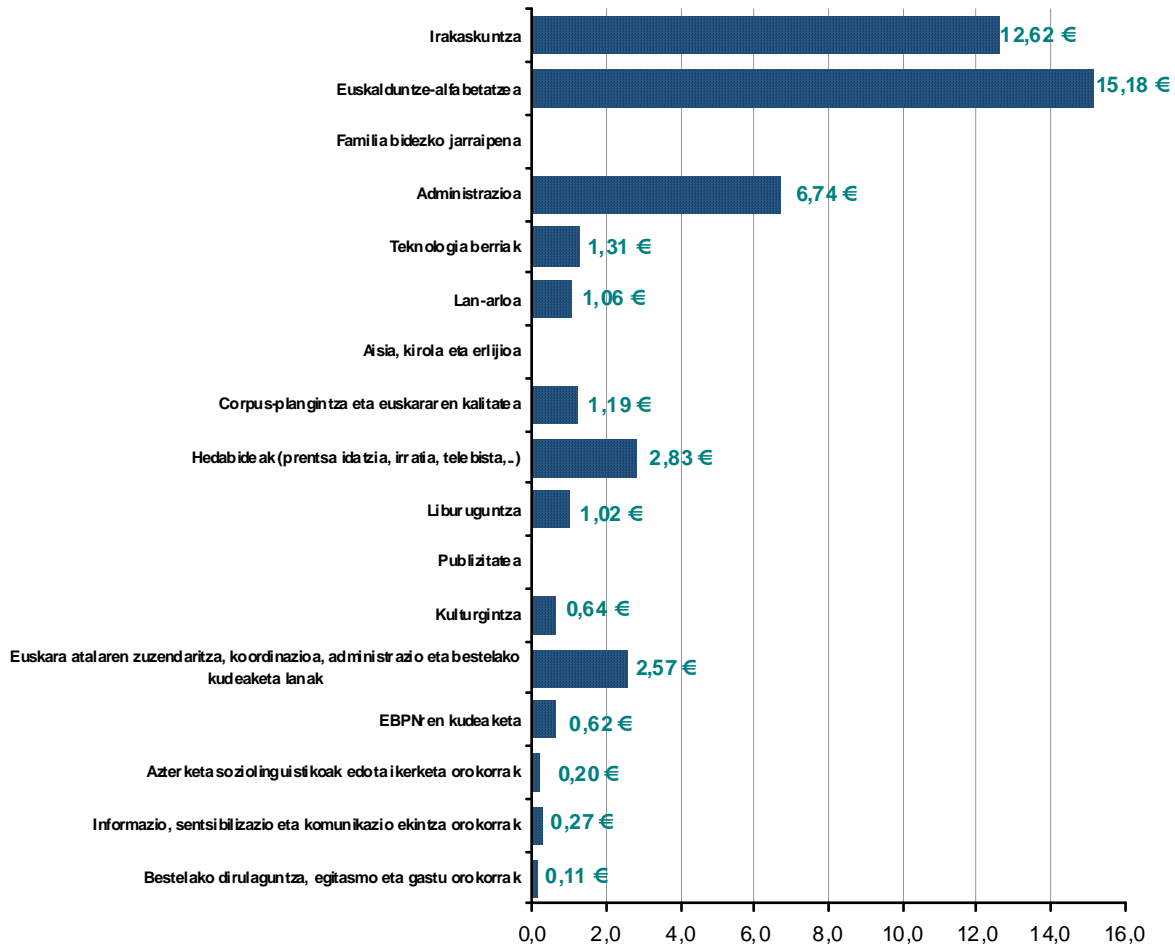
30. Grafikoa: 2010ean euskararen sustapenerako erakunde mota bakoitzak biztanle bakoitzeko likidatutako aurrekontua, EBPnko helburuari jarraiki (€ biztanleko)

Iturria: Sàdeco, 2011.

31. Grafikoa: Euskararen sustapenerako biztanle bakoitzeko Eusko Jaurlaritza likidatutako aurrekontua, hizkuntza normalkuntzako eremuari jarraiki - 2010 (€biztanleko)

Iturria: Siadeco, 2011.

22. Taula: Euskara aurrekontuak biztanleko, eremuari eta erakunde motari jarraiki

EREMUA	Eusko Jaurlaritza (Aurrekontu bateratua)		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA (Aurrekontu bateratua)	
	Euro	€/bizt.	Euro	€/bizt.	Euro	€/bizt.	Euro	€/bizt.	Euro	€/bizt.
- Irakaskuntza	27.368.523	12,62	220.000	0,10	1.452.780	1,24	1.151.847	1,48	30.193.149	13,92
- Euskalduntze-alfabetatzea ..	32.921.690	15,18	202.351	0,09	8.472.569	7,24	1.167.940	1,50	42.764.550	19,72
- Familia bidezko jarraipena ..	-	-	112.000	0,05	839.130	0,72	287.125	0,37	1.238.254	0,57
I.- ONDORENGOETA- RATZEA	60.290.213	27,80	534.351	0,25	10.764.479	9,20	2.606.911	3,36	74.195.953	34,21
- Administrazioa.....	14.618.564	6,74	2.965.878	1,37	2.607.775	2,23	1.388.943	1,79	21.348.749	9,84
- Teknologia berriak.....	2.843.400	1,31	1.908.030	0,88	219.763	0,19	118.964	0,15	5.090.157	2,35
- Lan-arloa.....	2.300.000	1,06	613.047	0,28	887.698	0,76	256.109	0,33	4.056.854	1,87
- Aisia, kirola eta erlijioa.....	-	-	193.800	0,09	4.955.505	4,23	1.104.610	1,42	6.253.915	2,88
II.-ERABILERA	19.761.964	9,11	5.680.755	2,62	8.670.741	7,41	2.868.626	3,69	36.749.675	16,94
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	2.575.253	1,19	905.300	0,42	567.566	0,48	103.822	0,13	4.151.941	1,91
- Hedabideak	6.148.995	2,83	1.464.872	0,68	2.221.951	1,90	171.090	0,22	10.006.909	4,61
- Liburugintza	2.206.004	1,02	688.647	0,32	334.853	0,29	189.329	0,24	3.418.833	1,58
- Publizitatea.....	2.625	0,00	213.458	0,10	28.432	0,02	-	-	244.515	0,11
- Kulturgintza.....	1.387.557	0,64	830.822	0,38	1.945.294	1,66	852.204	1,10	5.015.877	2,31
III.-ELIKADURA	12.320.434	5,68	4.103.099	1,89	5.098.096	4,36	1.316.445	1,69	22.838.074	10,53
GUZTIRA I+II+III	92.372.610	42,59	10.318.206	4,76	24.533.316	20,96	6.791.981	8,74	133.783.702	61,68
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak.....	5.570.933	2,57	3.795.767	1,75	5.632.132	4,81	1.895.210	2,44	16.894.043	7,79
- Toki entitate edota mankomunitateei EBPN gartzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak.....	1.339.000	0,62	2.740.200	1,26	792.756	0,68	-	-	2.183.043	1,01
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	443.900	0,20	64.500	0,03	69.108	0,06	12.154	0,02	589.662	0,27
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	582.000	0,27	101.979	0,05	104.761	0,09	252.262	0,32	1.041.002	0,48
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak.....	240.401	0,11	1.110.817	0,51	593.016	0,51	79.731	0,10	2.023.965	0,93
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	8.176.234	3,77	7.813.263	3,60	7.191.773	6,14	2.239.357	2,88	22.731.715	10,48
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	100.548.845	46,36	18.131.469	8,36	31.725.090	27,10	9.031.339	11,62	156.515.417	72,16

Iturria: Siadeco, 2011.

4.7.- EREMUKAKO AURREKONTUEN BILAKAERA (2006-2010)

Euskal Autonomi Erkidegoko erakunde publikoen euskara aurrekontuek, hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki, 2006. urteaz geroztik izan duten bilakaera aztertuko dugu jarraian². Eremukako aurrekontuen bilakaeraren irakurketa egiterakoan ordea, oso kontuan hartu behar da 2010eko datuetan administrazioa euskalduntzeko eremuan kokatutako gastu partida garrantzitsu batzuk, aurreko neurketa aldietan (2006koan eta 2008koan) euskalduntze-alfabetatze alorrean edo euskara atalaren ohiko funtzionamendu gastuetan kontabilizatuak daudela. Eraginik gehien duen kasua, HAEE/IVAPekoa da: 2008ko datuetan 9,8 milioi euroko aurrekontua euskalduntze-alfabetatze alorrean kokatua dago eta 1,5 milioi administrazioan, 2010ean ordea, bere euskara aurrekontu osoa, hots 10,2 milioi euro, administrazioa euskalduntzeari inputatu zaio eta aurrekontu horren gastu kontzeptua ez da aldatu, zatirik handiena HABEra egindako diru ekarpena baita, administrazioiko langileen euskalduntze-alfabetatze egitasmoetara bideratua. Bestetik udaletan ere, 2008ra arte euskara zerbitzuetako funtzionamendu gastu eta bertako teknikarien pertsonal gastu gisa kontabilizatutakoaren zati bat, 2010ean administrazio eremura pasa da, udaletako erabileraren normalizatzaileen gastuak, itzultzaileenak eta abar. Ondorioz, eremukako datuen bilakaera aztertzerakoan, bereziki ondoko hiru eremuetako datuak banaka ez baino elkartuta aztertu behar dira: euskalduntze-alfabetatzea, administrazioa eta euskara atalaren funtzionamendu eta kudeaketa gastu orokorrak. Ildo horretatik, EBPNren helburu orokorren arabera azterketa ebolutiboan ere guzti horrek eragiten du, euskalduntze-alfabetatzea lehenengo helburuan kokatua baitago, administrazioa bigarrenean eta euskara atalaren funtzionamendu gastuak berriz, helburuetatik kanpo.

Aurretiaz esan bezala, euskararen aurrekontu orokorrak gora egin zuen 2006tik 2008ra (%9,1), baina behera egin du aldiz 2010. urtean (-%6,1). Helburu eta eremuen arabera, aipatu:

- Behera egin du ondorengoetaratzera bideratutako aurrekontuak; 2006 eta 2008. urteetan 85 milioi euro inguru izatetik, 2010. urtean 74,2 milioi izatera pasa da; eta beherapena bai irakaskuntzan (5,7 milioi), bai euskalduntze alfabetatzean (6,0 milioi) eman da. Euskalduntze-alfabetatze eremuko jaitsiera hori ordea ez da erreal, HAEE/IVAPek HABEra egindako transferentziari dagokiolako, lehen euskalduntze-alfabetatze zegoena orain administrazio eremuan kokatua eta ondorengoetaratzera izan ordez, erabilerari dagokion helburu orokorrean.
- Hurrengo taulan ageri diren datuen arabera, euskararen erabilerari lotutako eremuen aurrekontuan igoera handia ageri da 2008tik 2010era, baina igoera horren atzean administrazioa euskalduntzeko orain kontsideratu eta 2008an kontsideratu gabeko gastuen eragina dago.

² 2006tik aurrerakoak konparatuko ditugu, lehenagokoek beste sailkapen bat zerabilgelako

- Teknologia berrietan euskararen erabilera sustatzeko programetarako euskara aurrekontuek gora egin dute, aldiz behera apur bat, 2008ko aurrekontuarekiko, bai lan arloari, baita aisia, kirola eta erlijioari eskainitakoek.
- Elikadurari zuzendutakoak ere behera egin du orokorrean azken 2 urteotan; izan ere, liburugintza eta kulturgintzaren eremuan izandako igoerek, ez dituzte corpus-plangintza eta euskararen kalitatean eta hedabideetan izandako beherapenak konpentsatzen.
- Egitasmo edota gastu orokorretan jaitsiera dagoela erakusten du hurrengo taulak, baina hemen ere kontuan hartu behar da, lehen funtzionamendu gastu orokor gisa kontsideratutakotik zati bat administraziora pasatu dela 2010eko datuetan.

 23. Taula: EAEko erakunde publiko guztien euskara aurrekontuaren bilakaera (2006-2008-2010), EBPNko eremu
 jarraiki (aurrekontu bateratua)

EREMUA	2006		2008		2010	
	Guztira (aurrekontu bateratua)		Guztira (aurrekontu bateratua)		Guztira (aurrekontu bateratua)	
	euroak	%	euroak	%	euroak	%
- Irakaskuntza	35.333.928	23,1	35.955.718	21,6	30.193.149	19,3
- Euskalduntze-alfabetatzea	48.115.118	31,5	48.742.770	29,2	42.764.550	27,3
- Familia bidezko jarraipena	1.209.166	0,8	919.425	0,6	1.238.254	0,8
I.- ONDORENGOETARATZEA	84.658.212	55,4	85.617.913	51,3	74.195.953	47,4
- Administrazioa	7.909.938	5,2	9.527.881	5,7	21.348.749	13,6
- Teknologia berriak	1.675.138	1,1	3.613.789	2,2	5.090.157	3,3
- Lan-arloa	3.828.967	2,5	5.071.123	3,0	4.056.854	2,6
- Aisia, kirola eta erlijioa	3.831.267	2,5	6.857.561	4,1	6.253.915	4,0
II.-ERABILERA	17.245.310	11,3	25.070.354	15,0	36.749.675	23,5
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	6.798.267	4,4	7.283.276	4,4	4.151.941	2,7
- Hedabideak	8.396.534	5,5	10.905.680	6,5	10.006.909	6,4
- Liburugintza	1.440.548	0,9	2.625.904	1,6	3.418.833	2,2
- Publizitatea	212.763	0,1	405.282	0,2	244.515	0,2
- Kulturgintza	4.241.994	2,8	4.675.316	2,8	5.015.877	3,2
III.-ELIKADURA	21.090.106	13,8	25.895.458	15,5	22.838.075	14,6
GUZTIRA I+II+III	122.993.628	80,5	136.583.725	81,9	133.783.703	85,5
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazio eta bestelako kudeaketa lanak	23.511.416	15,4	21.044.041	12,6	16.894.043	10,8
- EBPNren kudeaketa	674.099	0,4	1.594.672	1,0	2.183.043	1,4
- Azterketa soziolinguistikoak edota ikerketa orokorrak	543.848	0,4	1.293.881	0,8	589.662	0,4
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	630.061	0,4	2.646.570	1,6	1.041.002	0,7
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	4.484.835	2,9	3.581.354	2,1	2.023.965	1,3
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	29.844.259	19,5	30.160.518	18,1	22.731.715	14,5
GUZTIRA	152.837.887	100	166.744.243	100,0	156.515.418	100,0

Iturria: Siadeco, 2011

Eremuen araberako banaketa portzentuala erakunde motaren arabera aztertuta, hona bilakaeraren gako nagusiak:

- Eusko Jaurlaritzaren kasuan, administrazio eremuko euskara aurrekontuaren igoera, gastua eremuka sailkatzeko irizpide aldatetari zor zaio nagusiki.
- Foru Aldundien kasuan, 2008. urtearekiko igoerarik handienak euskara atalaren zuzendaritzan eta teknologia berrietan ematen dira; behera egiten du nabarmen aldiz, corpus plangintza eta euskararen kalitateari eskainitakoak, eta orokorrean, gainerako eremuetan ere joera beheranzkoa da.
- 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen kasuan, esan euskara atalaren zuzendaritzak egin duela gora portzentualki azken 2 urteotan, eta zertxobait behera aldiz irakaskuntzak eta euskalduntze-alfabetatzeak, baina orokorrean aurrekontuen banaketa portzentuala nahikoa antzerako mantentzen dela.
- Azkenik, hiriburuen kasuan, gora egin du nabarmen portzentualki administrazioari eskainitakoak, eta behera aldiz euskara atalaren zuzendaritzari, aisia, kirola eta erlijioari edo kulturgintzari eskainitakoak. Kasu honetan ere, benetan gertaturiko aurrekontu aldaketa baino gehiago, datuak ematerakoan izandako irizpide aldaketa egon daiteke; ikusten baita Donostiako Udalaren kasuan 2008tik 2010era, administrazioa aurrekontua igo egiten dela eta euskara patronatuaren funtzionamendu gastu orokorra berriz jaitsi.

24. Taula: Euskara aurrekontuaren bilakaera (2006-2010), erakunde mota eta hizkuntza normalkuntzako eremuei jarraiki (%)

EREMUA	Eusko Jaurlaritza (bateratua)			Foru Aldundiak			Udalak			Hiriburuak			GUZTIRA (Aurrekontu bateratuak)		
	2006	2008	2010	2006	2008	2010	2006	2008	2010	2006	2008	2010	2006	2008	2010
- Irakaskuntza	32,5	29,8	27,2	1,3	0,5	1,21	5,4	6,4	4,58	11,7	11,6	12,75	23,1	21,6	19,3
- Euskalduntze-alfabetatzea	36,6	34,4	32,7	0,6	1,7	1,12	29,5	28,4	26,71	11	12,4	12,93	31,5	29,2	27,3
- Familia bidezko jarraipena	0,1	-	0,0	-	0,1	0,62	2,8	2,3	2,65	6,5	1,4	3,18	0,8	0,6	0,8
I.- ONDORENGOETARATZEA	69,1	64,3	60,0	1,9	2,4	2,95	37,7	37,2	33,93	29,2	25,3	28,87	55,4	51,3	47,4
- Administrazioa	2,6	5,1	14,5	22,8	11,7	16,36	4,6	8,3	8,22	7,8	8,1	15,38	5,2	5,7	13,6
- Teknologia berriak	0,8	2,7	2,8	3,0	1,6	10,52	0,9	0,8	0,69	1,7	1,4	1,32	1,1	2,2	3,3
- Lan-arloa	2,2	2,6	2,3	3,1	4,3	3,38	3,7	3,2	2,80	1,6	3,1	2,84	2,5	3,0	2,6
- Aisia, kirola eta erlijioa	0,4	0,1	0,0	0,8	1,4	1,07	13	15,3	15,62	3,7	15,1	12,23	2,5	4,1	4,0
II.-ERABILERA	6,0	10,5	19,7	29,8	19,0	31,33	22,2	27,6	27,33	14,9	27,6	31,76	11,3	15,0	23,5
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	2,7	2,9	2,6	20,7	16,9	4,99	1,4	1,6	1,79	4,8	2,2	1,15	4,4	4,4	2,7
- Hedabideak	4,6	5,7	6,1	10,3	10,4	8,08	7,3	7,0	7,00	3	3,1	1,89	5,5	6,5	6,4
- Liburugintza	0,3	1,0	2,2	4,8	4,4	3,80	1,4	1,3	1,06	2,4	2,3	2,10	0,9	1,6	2,2
- Publizitatea	-	-	0,0	0,7	1,5	1,18	0,5	0,2	0,09	-	-	-	0,1	0,2	0,2
- Kulturgintza	0,9	0,5	1,4	4,9	6,8	4,58	7,1	5,4	6,13	12,5	11,2	9,44	2,8	2,8	3,2
III.-ELIKADURA	8,4	10,1	12,3	41,5	40,0	22,63	17,7	15,6	16,07	22,7	18,8	14,58	13,8	15,5	14,7
GUZTIRA I+II+III	83,5	84,9	91,9	73,2	61,4	56,91	77,6	80,3	77,33	66,8	71,8	75,20	80,5	81,9	85,6
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazioa eta bestelako kudeaketa lanak	13,0	10,4	5,5	17,7	13,5	20,93	18,3	14,5	17,75	26,6	24,8	20,98	15,4	12,6	10,8
- Toki entitate edota mankomunitatei EBPN garatzeko nahi hizkuntza normalkuntzarako diru-laguntzak	0,1	0,7	1,3	2,0	15,9	15,11	1,3	2,0	2,50	4,2	-	-	0,4	1,0	1,4
- Hizkuntza diagnostiko eta planifikaziorako ikerketa orokorrak	0,4	1,0	0,4	0,5	0,2	0,36	0,2	0,3	0,22	0,1	-	0,13	0,4	0,8	0,4
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak	0,1	1,7	0,6	1,3	1,5	0,56	1,0	0,6	0,33	0,5	3,5	2,79	0,4	1,6	0,7
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak	2,9	1,3	0,2	5,2	7,5	6,13	1,6	2,1	1,87	1,8	-	0,88	2,9	2,1	1,3
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	16,4	15,1	8,1	26,8	38,6	43,09	22,4	19,7	22,67	33,2	28,2	24,80	19,5	18,1	14,6
EUSKARA AURREKONTUA GUZTIRA	100,00	100,00	100,0	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,0	100,0

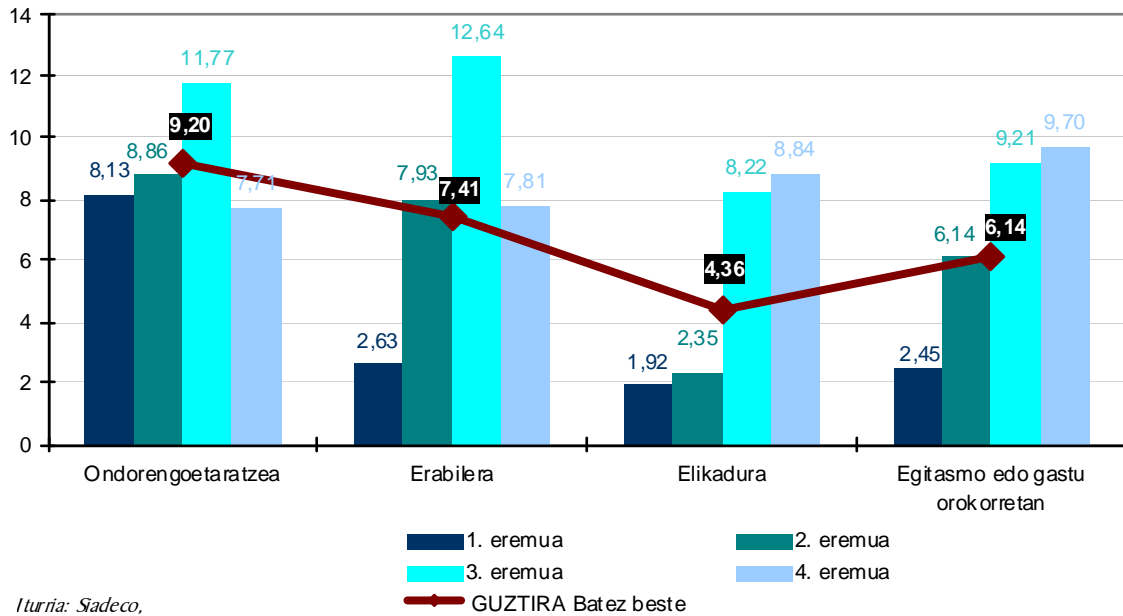
4.8.- NORMALKUNTZA EREMUKAKO AURREKONTUEN BANAKETA EREMU SOZIOINGUISTIKOARI JARRAIKI

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, batez beste, biztanleko 27,10 euro erabili dituzte euskara sustatu eta normalizatzeko, baina kopuru hori nabarmen aldatzen da udalerriaren eremu soziolingüistikoaren arabera, lehen esan bezala: Herritar euskaldunen portzentaia %50 eta %70 artekoa den udalerrietan 41,84 euro gastatu dira biztanleko eta, euskaldunen portzentaia %70 baino altuagoa den udalerrietan 34,07 euro; baina dezente gutxiago, euskaldunen portzentaia %50 baino baxuagoa dutenetan; 25,28 euro herritar euskaldunen portzentaia %25-%50 artean duten udalerrietan eta 15,13 euro portzentaia hori %25ekoa baino baxuagoa dutenetan.

- Lehenengo eremu soziolingüistikoan, 8,13 euro gastatu dira, batez beste, ondorengoetaratzean, 2,63 erabileran eta 1,92 euro elikaduran.
- Bigarren eremuan, ondorengoetaratzera bideratutakoa kopuru bertsua da (8,86 euro), baina gehiago da erabilerara zuzendutakoa (eta horren barnean, batez ere aisia, kirola eta erlijioari bideratutakoa – 4,63 euro). Elikadurari eskainitakoa, lehen eremuan baino zertxobait gehiago da (2,35 euro).
- Hirugarren eremuan, altuagoa da helburu guztietara bideratutako diru kopurua, eta hala gertatzen da eremu gehienekin, baina alderik handienak honakoetan ematen dira: aisia, kirola eta erlijioan (8,26 euro), hedabideetan (4,46 euro) eta kulturgintzan (2,52 euro).
- Laugarren eremuan euskarara biztanleko bideratutako guztirakoa, hirugarrenean baino gutxiago da; eta halaxe gertatzen da ondorengoetaratzea eta erabilerara helburu duten eremuetan, baina aldiz, zertxobait altuagoa da elikadura helburu duten ekimenetan gastatutakoa (8,84 euro).

32. Grafikoa: EBPN helburu eta biztanle bakoitzeko udalek erabilitako aurrekontu likidatua, eremu soziolinguistikoari jarraiki (€ biztanleko)

25. Taula: Biztanle bakoitzeko 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek erabilitako aurrekontu likidatua, hizkuntza eremuari jarraiki (€ biztanleko) (2010)

EREMUA	1. Euskaldunak <%25	2. Euskaldunak %25-%49	3. Euskaldunak %50-%69	4. Euskaldunak >=%70	GUZTIRA (Batez beste)
- Irakaskuntza.....	0,47	1,44	1,92	1,30	1,24
- Euskalduntze-alfabetatzea.....	7,46	6,67	8,45	5,83	7,24
- Familia bidezko jarraipena.....	0,20	0,75	1,40	0,58	0,72
I.- ONDORENGOETARATZEA	8,13	8,86	11,77	7,71	9,20
- Administrazioa.....	1,32	2,32	2,85	3,09	2,23
- Teknologia berriak.....	0,01	0,24	0,25	0,37	0,19
- Lan-arloa.....	0,09	0,74	1,29	1,53	0,76
- Aisia, kirola eta erlijioa.....	1,21	4,63	8,26	2,81	4,23
II.-ERABILERA	2,63	7,93	12,64	7,81	7,41
- Corpus plangintza eta euskararen kalitatea.....	0,17	0,42	0,76	0,94	0,48
- Hedabideak.....	0,11	0,82	4,46	4,60	1,90
- Liburugintza.....	0,12	0,26	0,41	0,54	0,29
- Publizitatea.....	0,01	0,00	0,07	0,03	0,02
- Kulturgintza.....	1,51	0,85	2,52	2,73	1,66
III.-ELIKADURA	1,92	2,35	8,22	8,84	4,36
GUZTIRA I+II+III	12,68	19,14	32,63	24,36	20,96
- Euskara atalaren zuzendaritza, koordinazioa, administrazio eta bestelako kudeaketa lanak.....	2,07	4,83	7,06	7,43	4,81
- EBPNren kudeaketa.....	0,09	0,70	0,78	1,98	0,68
- Azterketa soziolinguistikoak edota ikerketa orokorrak.....	-	0,09	0,11	-	0,06
- Informazio, sentsibilizazio eta komunikazio ekintza orokorrak.....	0,10	0,07	0,11	0,09	0,09
- Bestelako diru-laguntza, egitasmo eta gastu orokorrak.....	0,19	0,45	1,14	0,21	0,51
EGITASMO EDOTA GASTU OROKORRETAN GUZTIRA	2,45	6,14	9,21	9,70	6,14
GUZTIRA	15,13	25,28	41,84	34,07	27,10

Iturria: Siadeco, 2011

5.

EUSKARA SUSTATZEKO
DIRU-LAGUNTZA ETA
HITZARMENEN AZTERKETA

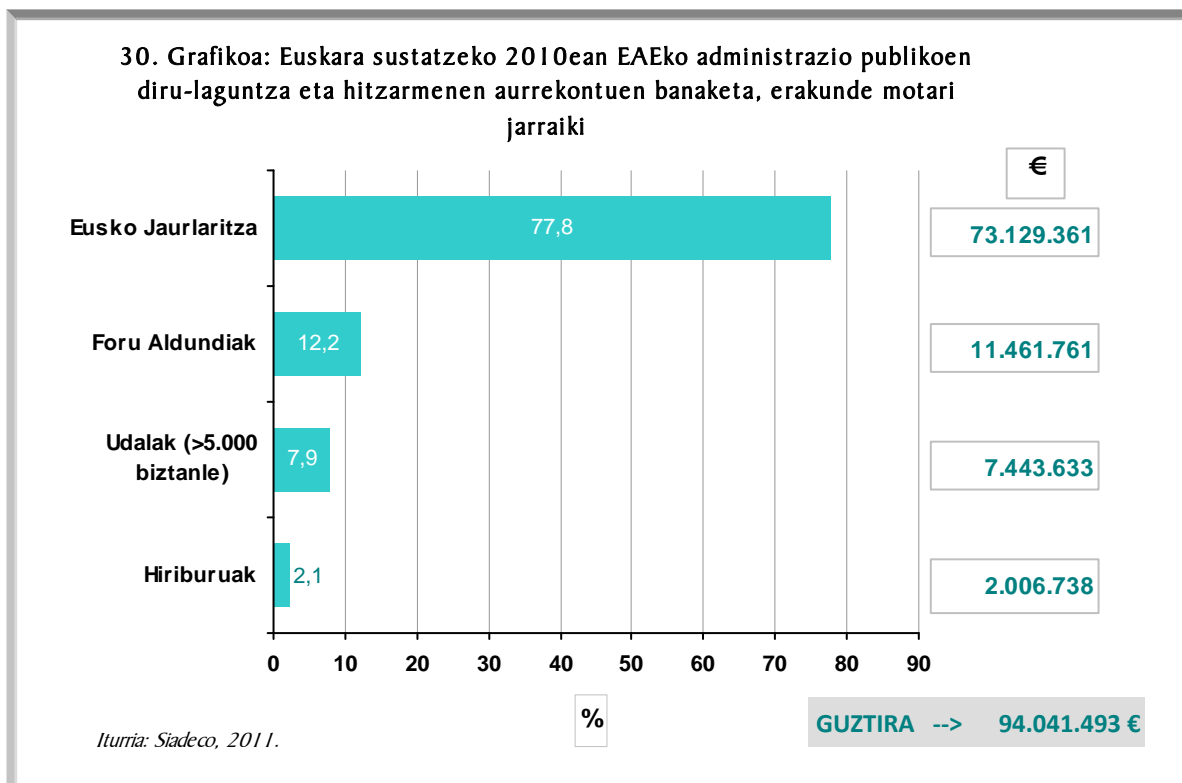

5.1.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENEN AURREKONTU OSOA

Euskal Autonomia Erkidegoko toki, lurralde eta herri-erakunde publikoek euskararen sustapenerako emandako diru-laguntza eta egindako hitzarmenen aurrekontuei buruzko datu bilketa ere egin da azterlan honetan. Euskararako diru-laguntza guztiak ikertu dira, bai EAEko erakunde publiko batetik bestera egindakoak (Jaurlaritzatik udaletara, aldundietatik udaletara eta abar) eta baita, herri erakunde publikoek emanda, herritarrek, herri elkarteek nahiz enpresa pribatuek jasotzen dituztenak ere.

Aztertu diren erakunde guztietako 2010. urteko euskara aurrekontu osoa 156,5 milioi euro izanik, 94,0 milioi euro, diru-laguntzetarako edo hitzarmenetarako erabili dira; euskara aurrekontu osoaren %59,0.

Diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontua osoaren hiru laurden baino gehixeago (%77,8), Eusko Jaurlaritzari dagokio (hau da 73,1 milioi euro), %12,2 foru aldundiei (ia 11,5 milioi euro), %7,9 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalei (7,4 milioi euro) eta %2,1 hiriburuei (2 milioi euro).

Eusko Jaurlaritza eta aldundietan, erakunde horien euskara aurrekontu osoarekiko diru-laguntza eta euskararako hitzarmenen aurrekontuek duten pisu erlatiboa, udaletakoa baino altuagoa da:

- Eusko Jaurlaritzaren kasuan, euskara aurrekontuaren %72,7 bideratzen da diru-laguntza eta hitzarmenetara, eta foru aldundiek batez beste, euskara aurrekontuaren %63,2.
- Udaletan, aldiz (bai 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, bai hiriburuetan), diru-laguntza eta hitzarmenetara bideratutakoaren pisua nabarmen baxuagoa da (%23,5 eta %22,2 hurrenez hurren).

Erakunde guztien diru-laguntzak sartuta, euro/biztanleko ratioa 43,36koa da 2010eko datuetan. Kopuru horren zatirik handiena Eusko Jaurlaritzak jartzen du; izan ere Eusko Jaurlaritzak 33,72 euro jartzen ditu biztanleko, eta gainerako erakundeak kopuru horren oso azpitik geratzen dira: 6,36 euro biztanleko 5.000 biztanlez gorako udalerriek, 5,28 euro biztanleko foru aldundiek, eta 2,58 euro biztanleko hiriburuetakoko udalek.

26. Taula: Diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontu orokorra (2008-2010)

ERAKUNDEA		Diru-laguntza eta hitzarmenak			
		Guztira		Euskara aurre- kontuarekiko %	Aurrekontua biztanleko (€)
		€	%		
Eusko Jaurlaritza	2008	76.111.690	77,1	69,4	35,74
	2010	73.129.361	77,8	72,7	33,72
Foru Aldundiak	2008	13.052.156	13,2	65,5	6,13
	2010	11.461.761	12,2	63,2	5,28
Hiriburuak	2008	2.035.483	2,1	24,0	2,67
	2010	2.006.738	2,1	22,2	2,58
5.000 biztanlez gorako udalerriak	2008	7.474.858	7,6	22,2	6,56
	2010	7.443.633	7,9	23,5	6,36
GUZTIRA	2008	98.674.187	100,0	57,5	46,34
	2010	94.041.493	100,0	59,0	43,36

Iturria: Siadeco, 2011.

Oharra: aurrekontua/biztanleko ratioa, EAE mailan kalkulaterakoan hurbilpena da (ez baititugu kontuan hartzen 5.000 biztanlez beherako herriak), eta EAEko biztanleria osoarekiko kalkulaturata dago.

2008. urteko datuekiko, kopuru absolutuetan jaitsi egin dira euskararako diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak: 98,6 milioi izatetik, 94,0 izatera pasa da (-%4,7); bilakaera hori, Eusko Jaurlaritzan eta foru aldundietan izandako jaitsierari dagokio, udaletan kopuru absolutuak oso-oso antzerako mantendu baitira.

Aitzitik, diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak, euskara aurrekontu osoarekiko duen pisuz, aipatu apur bat gora egin duela 2010. urtean (%57,5etik %59,0ra pasa da), eta datu honen atzean, Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuetan, diru-laguntza eta hitzarmenek irabazi duten pisuaren eragina dago (%69,4 izatetik, %72,7 izatera pasa da). Hau da, Eusko Jaurlaritzan diru-laguntza eta hitzarmenetara bideratutako kopuru absolutuak (euroak) murriztu badira ere, euskara aurrekontu orokorrekiko pisua irabazi dute³.

---

³ Euskara aurrekontuarekiko, 2008an Eusko Jaurlaritzak emandako diru-laguntza eta hitzarmenek duten pisua eta datu orokorretan agertutakoak ez datoz bat orain bi urte entregatutako txostenean azaldutakoekin, HUISen egindako moldaketaren ondorioz, -ikus ohar metodologikoak-.

5.2.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI

Diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak administrazio-maila desberdinetan gehiago desglosatu eta zehaztuz gero, zera azpimarra daiteke:

- Erakunde batetik bestera, diru-laguntzen euskara aurrekontu osoarekiko ratioan alde handiak daude: honela, adibidez, Arabako F.A.k aurrekontuaren %37,0 eskaintzen duen bitartean, Gipuzkoako F.A.k %81,7 eskaintzen du. Tartean, Bizkaiko F.A., %57,8arekin. Euro/biztanleko ratioetan ere joerak antzekoak dira.
- 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen kasuan ere aldea handia da lurralde batetik bestera: Arabako 2 udalak, batez beste aurrekontuaren %8,6 bideratzen dute diru-laguntza eta hitzarmenetara; eta Gipuzkoakoek aldiz %29,5. Bien artean, Bizkaikoek, %17,2 eskaintzen dute batez beste. Euro/biztanleko ratioetan ere aldeak oso nabarmenak dira: Arabako udaletan 2,2 euro/biztanleko eskaintzen dituzte, Gipuzkoakoetan 10,77 euro eta Bizkaikoetan 3,59 euro.
- Hiriburuen kasuan, Bilbon dute diru-laguntza eta hitzarmenek pisurik gehien (euskara aurrekontuaren %26,9), ondoren Donostia (%23,9) eta azkenik Gasteiz (%17,1). Aurrekontu/biztanleko ratioari dagokionean aldiz, alde txikiz bada ere, posizioak aldatu egiten dira: honela ratioirik altuena Donostiak du (3,61 euro biztanleko) eta baxuena aldiz Bilbok (2,12 euro biztanleko). Bien artean, Gasteiz geratzen da, 2,47 euro biztanleko eskainiz.
- Orokorrean beraz, azpimarratu erakunde batetik bestera, diru-laguntza eta hitzarmenek euskara aurrekontuarekiko duten pisua oso desberdina dela: kasu batzuetan euskara aurrekontuaren zati oso nagusia (%70 baino gehiago) diru-laguntza eta hitzarmenetara bideratzen da (Gipuzkoako F.A. edo Eusko Jaurlaritza kasu); Bizkaiko foru aldundiak ere euskara aurrekontuaren erdia baino gehiago bideratzen du diru-laguntza eta hitzarmenetara (%58 inguru); baina beste batzuetan, euskara aurrekontuaren %20-%40 inguru erabiltzen da (Arabako F.A., Gipuzkoako udalak, Bilbo, Donostia, ...), eta badira ere bere euskara aurrekontuaren %20 baino gutxiago eskaintzen dutenak (Arabako udalak, Bizkaiko udalak, Gasteiz...).

2008. urteko datuekiko ez dago alde esanguratsurik, baina asko izan ez arren, behera egin dute diru-laguntzek, bai kopuru absolutuetan, bai euskara aurrekontu orokorrekiko diru-laguntza eta hitzarmenek duten pisuan. Ondorioz, euro/biztanleko eskaintako kopuruak ere behera egin du orokorrean zertxobait.

Salbuespen gisa, hiru dira gora egin dutenak, bai eskaintako diru kopuruan, euskara aurrekontuekiko duen pisuan, eta bai biztanleko eskaintako eurotan ere: Arabako F.A., Donostia eta Bizkaiko 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak.

27. Taula: Euskararen sustapenerako diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontua, erakunde motari jarraiki (2008-2010)

ERAKUNDEA		Diru-laguntza eta hitzarmenak			
		Guztira		Euskara aurrekontuarekiko % (transferentziak kendu gabe) 171 m / 159 m	Aurrekontua biztanleko (€)
		€	%		
Eusko Jaurlaritza	2008	76.111.690	77,1	69,4	35,74
	2010	73.129.361	77,8	72,7	33,72
Foru Aldundiak	2008	13.052.156	13,2	65,5	6,13
	2010	11.461.761	12,2	63,2	5,28
Arabako Foru Aldundia	2008	640.978	0,6	31,4	2,1
	2010	863.000	0,9	37,0	2,72
Bizkaiko Foru Aldundia	2008	6.487.894	6,6	60,2	5,71
	2010	5.569.597	5,9	57,8	4,84
Gipuzkoako Foru Aldundia	2008	5.923.284	6,0	83,4	8,63
	2010	5.029.164	5,3	81,7	7,18
Hiriburuak	2008	2.035.483	2,1	24,0	2,67
	2010	2.006.738	2,1	22,2	2,58
Bilbo	2008	804.236	0,8	28,2	2,29
	2010	748.214	0,8	26,9	2,12
Donostia	2008	537.950	0,5	20,0	2,98
	2010	668.945	0,7	23,9	3,61
Gasteiz	2008	693.297	0,7	23,5	3,02
	2010	589.579	0,6	17,1	2,47
5.000 biztanlez gorako udalerriak	2008	7.474.858	7,6	22,2	6,56
	2010	7.443.633	7,9	23,5	6,36
Araba (2 udal)	2008	74.711	0,1	12,2	2,65
	2010	62.514	0,1	8,6	2,2
Bizkaia (32 udal)	2008	1.919.634	1,9	12,6	2,84
	2010	2.458.172	2,6	17,2	3,59
Gipuzkoa (32 udal)	2008	5.480.513	5,6	30,8	12,59
	2010	4.922.947	5,2	29,5	10,77
GUZTIRA	2008	98.674.187	100,0	57,5	46,34
	2010	94.041.493	100,0	59,0	43,36

Iturria: Siadeco, 2011.

5.3.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK UDALERRIEN EREMU SOZIOLOGIKOARI JARRAIKI

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, udal horiek kokatutako eremu soziolinguistikoaren arabera, aldeak esanguratsuak dira.

Herritar euskaldunen ehunekoa %50 baino baxuagoa den udalerrietan, euskara aurrekontuaren %15-%17 inguru banatzen dute diru-laguntza eta hitzarmen modura; eta herritar euskaldunen ehunekoa %50 baino altuagoa den udalerrietan aldiz, ia bikoitza (%30 inguru).

Diru-laguntza eta hitzarmenetara biztanleko eskaintako kopuruan ere aldea handia da; euskaldunak %25 baino gutxiago diren udalerrietan, euskara dirulaguntzen biztanleko ratioa, 2,27 euro; herritar euskaldunak %25-%49 artean dituzten udaletan, 4,38 euro biztanleko; euskaldunak %50 baino gehiago direnetan, 12,65 euro/biztanleko (3. eremuan) eta 10,20 euro/biztanleko (4. eremuan).

28. Taula: Udalen 2010eko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak biztanleko, hizkuntza eremuari jarraiki

Hizkuntza eremua	Diru-laguntza eta hitzarmenak (euroak)	Euskara aurrekontuarekiko %	Euskara aurrekontua biztanleko (euro/biztanle)	Diru-laguntza eta hitzarmenak euro/biztanleko	Udalerri-multzoa
1. Euskaldunak <%25	815.671	15,0	15,13	2,27	Abanto Zierbena, Balmaseda, Barakaldo, Basauri, Erandio, Etxebarri, Güeñes, Muskiz, Ortuella, Portugalete, Santurtzi, Sestao, Trapagaran eta Zalla
2. Euskaldunak %25-%49 artean	1.746.373	17,3	25,28	4,38	Amurrio, Arrigorriaga, Berango, Derio, Durango, Ermua, Errenteria, Galdakao, Getxo, Gorniz, Irun, Lasarte-Oria, Laudio, Leioa, Pasaia, Sopelana eta Zumarraga
3. Euskaldunak %50-%69 artean	3.520.992	30,2	41,84	12,65	Abadiño, Amorebieta-Etxano, Andoain, Aretxabaleta, Arrasate, Beasain, Bergara, Eibar, Elgoibar, Elorrio, Gernika-Lumo, Hernani, Hondarribia, Lazkao, Legazpi, Lezo, Mungia, Ordizia, Tolosa, Urnieta, Urretxu eta Villabona
4. Euskaldunak ≥ %70	1.360.596	29,9	34,07	10,20	Azkoitia, Azpeitia, Bermeo, Deba, Lekeitio, Mutriku, Oiartzun, Ondarroa, Oñati, Orío, Usurbil, Zarautz eta Zumaia
GUZTIRA	7.443.633	23,5	27,10	6,36	

Iturria: Siadeco, 2011.

5.4.- AURREKONTURIK HANDIENEN DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN MOTAK

2010eko datuetan, guztira aztertutako diru-laguntza eta hitzarmenen kopurua 697 izanik, diru-laguntza horien aurrekontuetan izugarritzko aldeak daude; diru-laguntza lerroen %5ak bakarrik, aurrekontu osoaren % 80 baino gehiago harrapatzen du; Eusko Jaurlaritzaren 11 diru-laguntza deialdi, 1,8 milioi eurotik gorakoak dira eta erakunde guztien artean zabalduetako diru-laguntzetako aurrekontuaren %68, aurrekontu oso altuko diru-laguntza lerro gutxi horiei dagokie.

Aurrekontu ekonomikoari erreparatuta, honela sailka daitezke diru-laguntza eta hitzarmenak:

➤ 250 mila eurotik gorakoak:

- Aurrekontu osoaren % 86 eta aldiz diru-laguntza kopuru osoarekiko % 5,5 bakarrik.
- Eusko Jaurlaritzaren diru-laguntza garrantzitsuenak: HABErenak (euskaltegi pribatuei 18,2 milioi, euskaltegi publikoei 12,6 milioi), HAEE/IVAPetik HABEra (8,2 milioi), Kultura Sailak hedabideetarako 5,7 milioi, HUISetik IRALE programarako 4,4 milioi eta ikastetxeetako normalkuntza planetarako 3,7 milioi; Kulturatik IKTetarako deialdia 2,6 milioi, euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko hitzarmenak hainbat erakunderekin 2,3 milioi (Euskalterm, Euskal Institutua, Euskaltzaindia, Labairu...), Lanhitz deialdia 2,2 milioi euro, herri administrazioetako erabilera planak eta EBPN deialdia 1,9 milioi eta HABEren 1,8 milioi euro, euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak. Hezkuntzarako euskarazko idazmaterial eta baliabideak (EIMA programa), 1,6 milioi; literatura alorrean diru-laguntzak Espainiako itsuen elkarte nazionalari eta EIZIERi (1,4 milioi) eta euskara gizarte bizitzan hedatzeko euskalgintzako diru-laguntza, 1,3 milioikoa.
- Bizkaiko Foru Aldundiarenak (250 milatik gorakoak): 1,8 milioi euskararen sustapen elkarte, jarduera eta argitarapenentarako, udalek EBPN garatzeko 1,6 milioi eta teknologia berrietarako 600 mila (Azkue Fundazioa). Euskararen corpuserako 350 mila (hitzarmena Euskaltzaindiarekin). Enpresetako euskara planetarako 250 mila eta beste 250 mila euskarazko irratietarako (Irratibide).
- Gipuzkoako Foru Aldundiarenak (250 milatik gorakoak): teknologia berrietarako 733 mila, euskarazko idatzizko hedabideetarako 609 mila, udalek EBPN garatzeko 487 mila, euskara elkarteetarako 397 mila eta euskararen corpuserako (Euskaltzaindia, Elhuyar, UZEI) 383 mila. Euskarazko edukiak teknologia berrien bidez hedatzeko 374 mila, literatura eta irakurzaletasunerako (Galtzagorri eta Ipupomamua) 321 mila eta aldundiko erabilera planerako ALET programarako 317 mila euro. Alor sozioekonomikoan euskara bultzatzeko 262 mila.

➤ **100 eta 250 mila euro artekoak:**

- Guztira 31 deialdi dira eta aurrekontua 4,7 milioi euro, aurrekontu osoaren % 5.
- Diru-laguntza garrantzitsuenak (185 milatik gorakoak): Gipuzkoako Aldundiak ikus-entzunezkoetarako 240 mila, IVAPek administrazio publikoko langileen ordezkapenentarako 232 mila, Arabako Foru Aldundiak euskara teknikariak kuadrillatan kontratatzeko 228 mila, Donostiako Udalak euskara ikasleei 195 mila, HUISetik irakaskuntzako hainbat programetarako 195 mila, Gipuzkoako Aldundiak tokiko telebistei 192 mila, Kultura Sailak liburugintza alorrean emandako diru-laguntzak (Euskal Editoreen Elkarte, Gerediaga...) 191 mila, Bizkaiko Aldundiak teknologia berrietarako 189 mila eta Bilboko Udalak euskara ikasten duten gurasoei 185 mila.

➤ **50 eta 100 mila euro artekoak:**

- Guztira 42 diru-laguntza edo hitzarmen, aurrekontua 2,9 milioi euro, aurrekontu osoaren % 3.
- Gehienak udalek emandakoak dira.

➤ **50 mila euroz azpikoak:**

- Guztira 586 diru-laguntza edo hitzarmen desberdin (% 85) eta aurrekontua, 25, milioi euro (% 6).
- Ia guztiak udalek emandakoak dira.

29. Taula: Diru-laguntza kopurua eta aurrekontuaren arteko alderaketa

Diru-laguntzen zenbatekoa	Diru-laguntza kopurua		Diru-laguntzen zenbatekoa guztira		
	Kop.	%	€	%	% akumulatua
250 mila € baino gehiago	38	5,5	80.990.445	86,1	86,1
100-250 mila € artean	31	4,4	4.706.523,53	5,0	91,1
50-100 mila € artean	42	6,0	2.851.397,45	3,0	94,2
50 mila € baino gutxiago	586	85,4	5.493.126,79	5,8	100,0
GUZTIRA	697	100,0	94.041.493	100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

30. Taula: 250 mila euro edo gehiagoko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (I. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
1	Eusko Jaurlaritza - HABE	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskaltegi pribatuei euskara ikastaroengatik		Diru-laguntza	18.216.886,00	19,37	19,37
2	Eusko Jaurlaritza - HABE	Euskalduntze-alfabetatzea	Udalen edo udal erakundeen menpeko euskaltegi publikoei		Diru-laguntza	12.646.842,00	13,45	32,82
3	Eusko Jaurlaritza - HAEE/IVAP	Administrazioa	Administrazioko langileen euskalduntze-alfabetatze ikastaroetarako diru-laguntzak	HABERi egindako diru transferentzia-hitzarmena	Hitzarmena	8.207.903,00	8,73	41,55
4	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Hedabideak	Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko	HEDABIDEAK 2010-EUSKARA HEDABIDEETAN	Diru-laguntza	5.725.000,00	6,09	47,63
5	Eusko Jaurlaritza - Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	Irakaskuntza	Irakasleen hizkuntza prestakuntzarako	IRALE	Diru-laguntza	4.430.793,10	4,71	52,35
6	Eusko Jaurlaritza - Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	Irakaskuntza	Ikastetxeetako hizkuntza normalkuntza planetarako	ULIBARRI eta NOLEGA	Diru-laguntza	3.704.051,06	3,94	56,29
7	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Teknologia berriak	Informazio eta komunikazioaren teknologietan euskara sustatzeko	IKT 2010 (Informazioare eta komunikazioaren teknologietan euskara sustatzeko diru-laguntzak	Diru-laguntza	2.626.000,00	2,79	59,08
8	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Euskararen corpusa eta kalitatea	Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko egitasmo eta erakundeentzako	Euskalterm zerbitzu kontratua. Zinpeko itzultzaile eta interpreteen habilitazioa. Hitzarmenak: Euskal Institutua, Euskaltzaindia. Gaztelania-euskara itzulpen automatikoko tresna ezarri, mantendu eta eguneratu. Labayruri diru-laguntza.	Hitzarmena	2.373.227,00	2,52	61,60
9	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Lan arloa	Enpresa eta entitate pribatuen euskara planetarako	LANHITZ 2010-EUSKARA ENTITATE PRIBATUETAN.	Diru-laguntza	2.200.000,00	2,34	63,94
10	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Administrazioa	Toki administrazioetan euskararen erabilera normalizatze	Herri Administrazioetan Euskararen Erabilera Normalizatze Planoa eta EBPN kudeatzeko diru-laguntzak	Diru-laguntza	1.878.000,00	2,00	65,94
11	Eusko Jaurlaritza - HABE	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak		Diru-laguntza	1.855.006,00	1,97	67,91
12	Bizkaiko Foru Aldundia	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara sustatu eta zabaltzeko egiten diren jardueretarako	Irabazi asmorik gabeko erakundeentzako eta argitalpenetarako diru-laguntzak	Diru-laguntza	1.784.694,94	1,90	69,81

30. Taula: 250 mila euro edo gehiagoko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (II. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
13	Bizkaiko Foru Aldundia	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak	Toki entitateetan EBPN garatzeko diru-laguntzak	Udalentzako diru-laguntzen dekretua	Diru-laguntza	1.646.060,00	1,75	71,56
14	Eusko Jaurlaritza - Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	Irakaskuntza	Hezkuntzarako euskarazko idatz-materialak sortzeko	EIMA 1, EIMA 2 eta EIMA 3	Diru-laguntza	1.620.637,00	1,72	73,28
15	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Liburugintza	Literatura eta euskal irakurzaletasuna sustatzeko	Dirulaguntza. Espainiako itsuen elkarte nazionalari literatur testuak itsuentzako ahalbideratzeko. Diru-laguntza: EIZIERi literatura unibertsala itzulpen bilduma osatzeko	Diru-laguntza	1.383.533,00	1,47	74,75
16	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara elkarte eta bestelako elkarte pribatuentzako	EUSKALGINTZA 2010: Euskara gizarte bizitzan.	Diru-laguntza	1.339.000,00	1,42	76,18
17	Gipuzkoako Foru Aldundia	Teknologia berriak	Informazio eta komunikazioaren teknologietan euskara sustatzeko	Euskara IKTetan	Diru-laguntza	733.727,00	0,78	76,96
18	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Kulturgintza	Zine munduan euskara sustatzeko	KULTURA -->ZINEMA EUSKARAZ PROGRAMA 2010. Euskarara bikoiztutako edota azpidatzitako ikus-entzunezkoen ekoizpenean estreinaldiak eta DVD euskarrian euskararako bikoizketak sustatzeko	Diru-laguntza	639.000,00	0,68	77,64
19	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak		Irigoienazpi (Andoain). Bikain ziurtagiria. Ikerketen argitalpenak. Euskararen Adierazle sistema. EAetik kanpoko hizkuntza-politika agente harremanak, sareak eta ikerketa-proiektuak. Kongresua edo summer school: Nazioarte mailan eta EBan hizkun gutxi	Hitzarmena	638.900,00	0,68	78,32
20	Gipuzkoako Foru Aldundia	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Herri aldizkariak	Diru-laguntza	609.740,00	0,65	78,96
21	Bizkaiko Foru Aldundia	Teknologia berriak		Azkie fundazioa	Hitzarmena	600.000,00	0,64	79,60
22	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Kulturgintza	Euskal kultura sendotu eta hedatzeko	HPS eta Euskararen Erakunde Publikoaren arteko hitzarmena. Euskara eta Euskal Kulturako irakurleen sarea. Diru-laguntza: Euskal Kultur Erakundea. Literatura ondare historikoa jakinarazteko programa.	Hitzarmena	594.887,00	0,63	80,23

30. Taula: 250 mila euro edo gehiagoko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (III. Taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
23	Eusko Jaurlaritza – Kultura Saila	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Hizkuntza sensibilizazioarako komunikazio ekintza orokorretarako	Euskararen hizkuntza esparruko entitateekin lankidetzak sensibilizazioarako . Argitalpenak eta argitalpen banaketa: Berripaper. Euskararen Nazioarteko Eguna. Euskararen azken mendeetako bilakaera historikoa gizarteratzeko batzordea. Hizkuntza azokak.	Hitzarmena	582.000,00	0,62	80,85
24	Gipuzkoako Foru Aldundia	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak	Toki entitateetan EBPN garatzeko diru-laguntzak		Diru-laguntza	487.200,00	0,52	81,37
25	Eusko Jaurlaritza – Kultura Saila	Liburugintza	Euskaraz argitaratutako liburuetarako	KULTURA→Diru-laguntzak: Izaera literarioko euskaraz argitaraturiko liburuak 2010	Diru-laguntza	455.404,00	0,48	81,86
26	Gipuzkoako Foru Aldundia	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara elkarte eta bestelako elkarte pribatuentzako		Diru-laguntza	397.750,00	0,42	82,28
27	Gipuzkoako Foru Aldundia	Euskararen corpusa eta kalitatea	Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko egitasmo eta erakundeentzako	Diru Laguntza hitzarmenak (Euskaltzaindia, Elhuyar, UZEI)	Diru-laguntza	383.300,00	0,41	82,69
28	Gipuzkoako Foru Aldundia	Teknologia berriak	Euskarazko edukiak informazio teknologien bidez hedatzeko	Euskarazko edukiaren ekoizpena	Diru-laguntza	374.303,00	0,40	83,08
29	Bizkaiko Foru Aldundia	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara elkarte eta bestelako elkarte pribatuentzako	Euskaltzaindia	Hitzarmena	350.000,00	0,37	83,46
30	Gipuzkoako Foru Aldundia	Liburugintza	Literatura eta euskal irakurzaletasuna sustatzeko	Galtzagorri Elkarte, Ipupomamua	Diru-laguntza	320.947,00	0,34	83,80
31	Gipuzkoako Foru Aldundia	Administrazioa	Toki administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeko	ALET programa	Hitzarmena	317.743,00	0,34	84,14
32	Eusko Jaurlaritza – HABE	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikastaroengatik euskal etxeentzako		Diru-laguntza	290.712,00	0,31	84,44
33	Gipuzkoako Foru Aldundia	Administrazioa		EZNko langileen kostuaren % 30	Hitzarmena	279.454,00	0,30	84,74

30. Taula: 250 mila euro edo gehiagoko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (IV. Taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
34	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	Euskarazko hedabideen sustapena. Diru-laguntza Euskadiko filmategia fundazioari euskara bikoiztutako edota azpidatitako ikus-entzunezkoen ekoizpenen estreinaldiak sustatzeko.	Diru-laguntza	274.745,00	0,29	85,03
35	Gipuzkoako Foru Aldundia	Lan arloa	Alor sozioekonomikoan euskara sustatzeko egitasmoetarako	Esparru sozio-ekonomikoan euskararen erabilera sustatzea	Diru-laguntza	262.500,00	0,28	85,31
36	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Administrazioa		Herri Administrazioetan Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana eta EBPN kudeatzeko gastuak.	Hitzarmena	260.500,00	0,28	85,59
37	Bizkaiko Foru Aldundia	Lan arloa	Enpresa eta entitate pribatuen euskara planetarako	Enpresentzako diru-laguntza dekretua	Diru-laguntza	250.000,00	0,27	85,86
38	Bizkaiko Foru Aldundia	Hedabideak	Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko	Irratibide	Hitzarmena	250.000,00	0,27	86,12
GUZTIRA diru-laguntza eta hitzarmen kopurua: 38 (guztiekiko % 5,5)						80.990.445,10	86,12	86,12

Iturria: Siadeco, 2011.

31. Taula: 100 mila eta 250 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (I. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
39	Gipuzkoako Foru Aldundia	Kulturgintza	Zine munduan euskara sustatzeko	Ikus-entzunezko produkzioa	Diru-laguntza	240.000,00	0,26	86,38
40	Eusko Jaurlaritza - HAEE/IVAP	Administrazioa	Euskara ikastaroetara joaten diren administrazio publikoko langileak ordezkatzeko		Hitzarmena	232.591,87	0,25	86,62
41	Arabako Foru Aldundia	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak	Toki entitateetan EBPEN garatzeko diru-laguntzak	Euskara Teknikariak kuadrillatan Kontratatuzeko	Diru-laguntza	228.000,00	0,24	86,87
42	Donostiako Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak		Diru-laguntza	194.850,00	0,21	87,07
43	Eusko Jaurlaritza - Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	Irakaskuntza		MERCATOR, Sozioling Klust ARRUE	Diru-laguntza	194.683,00	0,21	87,28
44	Gipuzkoako Foru Aldundia	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	Tokiko telebisten euskarazko ekoizpenak	Diru-laguntza	192.000,00	0,20	87,49
45	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Liburugintza		KULTURA-->Diru-laguntza Euskal Editoreen Elkarteari (Asociación de Editores en Lengua Vasca) liburugintza sektorearen sustapenerako. Diru-laguntza Gerediaga Elkarteari. Euskadi literatura Sariak.	Diru-laguntza	191.330,00	0,20	87,69
46	Bizkaiko Foru Aldundia	Teknologia berriak	Informazio eta komunikazioaren teknologietan euskara sustatzeko	Teknologia berrietarako diru-laguntza dekretua	Diru-laguntza	188.798,81	0,20	87,89
47	Bilboko Udala	Euskararen familia bidezko jarraipena	Gurasoei zuzendutako ikastaroetarako	Euskara ikasten ari diren gurasoak.	Diru-laguntza	185.000,00	0,20	88,09
48	Eibarko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako	Haurrek eta gazteek aisialdian euskara erabili dezaten bultzatzeko urte osoko eta opor garaietako egitasmoak: Afariketari, Gaztetan eta Gaztelekua	Hitzarmena	184.282,00	0,20	88,28
49	Basauriko Udala	Kulturgintza	Euskal kultura sendotu eta hedatzeko	Sustraiak fundazioaren hainbat ekintza	Hitzarmena	167.231,14	0,18	88,46
50	Bizkaiko Foru Aldundia	Euskararen corpusa eta kalitatea	Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko egitasmo eta erakundeentzako	Labayru	Hitzarmena	162.500,00	0,17	88,63

31. Taula: 100 mila eta 250 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (II. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
51	Donostiako Udala	Administrazioa	Euskara ikastaroetara joaten diren administrazio publikoko langileak ordezkatzeko		Diru-laguntza	155.323,00	0,17	88,80
52	Arabako Foru Aldundia	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak		Toki administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeak	Diru-laguntza	155.000,00	0,16	88,96
53	Gipuzkoako Foru Aldundia	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara sustatu eta zabaltzeko egiten diren jardueretarako		Diru-laguntza	150.500,00	0,16	89,12
54	Arabako Foru Aldundia	Kulturgintza		Irabazi asmorik gabeko elkarteei	Diru-laguntza	150.000,00	0,16	89,28
55	Basauriko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako	Sustrai fundazioaren eguzkitzan programa eta udalekuak	Hitzarmena	143.800,00	0,15	89,44
56	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Kulturgintza	Bertsolaritza sustatu eta hedatzeko	Diru-laguntza Bertsozale Elkarteari, bere lan programetarako.	Diru-laguntza	141.670,00	0,15	89,59
57	Donostiako Udala	Hedabideak	Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko	Gaztezulo hilabet. (Irakurritz gozatu); Irutxuloko Hitza	Hitzarmena	137.297,00	0,15	89,73
58	Vitoria-Gasteizko Udala	Irakaskuntza	Ikastetxeek edo guraso elkarteek antolatutako eskola-orduz kanpoko ekintzetarako	Udako programarako diru-laguntzak	Diru-laguntza	131.000,00	0,14	89,87
59	Bergarako Udala	Hedabideak	Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko	Bailarako hedabideentzako laguntza: Goiena	Hitzarmena	121.829,00	0,13	90,00
60	Lasarte-Oriako Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako		Hitzarmena	114.501,71	0,12	90,12
61	Aretxabaletako Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako		Hitzarmena	111.993,00	0,12	90,24
62	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Liburugintza	Euskal liburuen itzulpenetarako	KULTURA-->Diru-laguntzak: Euskal liburuen itzulpenarekin zerikusia duten ekintzak 2010.	Diru-laguntza	110.750,00	0,12	90,36

31. Taula: 100 mila eta 250 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (III. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
63	Gipuzkoako Foru Aldundia	Liburugintza	Euskaraz argitaratutako liburuetarako	Liburugintza merkaturatzea sustatzeko laguntza	Diru-laguntza	110.000,00	0,12	90,48
64	Bizkaiko Foru Aldundia	Kulturgintza		Poznan Lektoregoa	Hitzarmena	109.567,00	0,12	90,59
65	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Euskararen corpusa eta kalitatea	Toponimia lanak egin eta zabaltzeko	EAEko toponimia datu-basea mantendu eta eguneratu.Hitzarmena: lizendegi geografikoa egiteko.	Hitzarmena	102.026,00	0,11	90,70
67	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Lan arloa	Alor sozioekonomikoan euskara sustatzeko egitasmoetarako	Euskara Planak zabaltzea entitate pribatuetan	Diru-laguntza	100.000,00	0,11	90,91
66	Arabako Foru Aldundia	Euskararen corpusa eta kalitatea		Eusko Ikaskuntza	Hitzarmena	100.000,00	0,11	90,81
68	Eusko Jaurlaritza - Kultura Saila	Euskararen corpusa eta kalitatea	Ahozko ondarea gorde eta hedatzeko lanetarako	Diru-laguntzak: TOPAGUNEARI eta Mintzola Fundazioari..	Diru-laguntza	100.000,00	0,11	91,02
69	Arabako Foru Aldundia	Euskararen corpusa eta kalitatea	Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko egitasmo eta erakundeentzako	Euskaltzaindia	Hitzarmena	100.000,00	0,11	91,13
GUZTIRA diru-laguntza eta hitzarmen kopurua: 31 (guztiakiko % 4,4)						4.706.523,53	5,00	91,13

Iturria: Siadeco, 2011.

32. Taula: 50 mila eta 100 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (I. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
70	Bilboko Udala	Irakaskuntza	Ikastetxeetako euskal girotze, barnetegi edo ikastetxeen arteko trukerako		Hitzarmena	99.000,00	0,11	91,23
71	Arrasateko Udala	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	Goienatb sustatzeko	Hitzarmena	97.744,04	0,10	91,34
72	Arrasateko Udala	Hedabideak		Udal Irratia	Diru-laguntza	97.159,91	0,10	91,44
73	Vitoria-Gasteizko Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskaltegi pribatuei euskara ikastaroengatik	hitzarmenak, hiriko euskaltegi homologatuekin	Hitzarmena	95.860,00	0,10	91,54
74	Bilboko Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak		Diru-laguntza	90.614,00	0,10	91,64
75	Gipuzkoako Foru Aldundia	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako	Haur eta gazteen aisi produktuak euskaraz	Diru-laguntza	90.000,00	0,10	91,73
76	Bizkaiko Foru Aldundia	Liburugintza	Euskaraz argitaratutako liburuetarako	Argitalpenetarako Diru-laguntza Dekretua	Diru-laguntza	87.976,25	0,09	91,83
77	Tolosako Udala	Hedabideak	Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko	Tolosaldeko euskarazko lau hedabideei diru laguntza ematea.	Diru-laguntza	87.293,00	0,09	91,92
78	Arrasateko Udala	Irakaskuntza		Zehar lerroak (Hezkidetzak, Eskol Agenda21, Bide Hezkuntza...)	Diru-laguntza	86.781,47	0,09	92,01
79	Arrasateko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Goienkaria sustatzeko	Hitzarmena	85.828,96	0,09	92,10
80	Elgoibarko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Kirol eta aisialdi elkarteetan euskara bultzatzeko	Elgoibarko Udalak eta Elgoibarko Izarra elkarteak sinatuta duten hitzarmenean ageri denaren arabera, Udalak diru-laguntza ematen dio elkarteari haur eta gaztetxoentzako aisialdiko jarduerak burutu ahal izateko.	Hitzarmena	80.012,00	0,09	92,19
81	Bermeoko Udala	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	(Alkatetzatik bideratzen omen da)	Hitzarmena	79.000,00	0,08	92,27
82	Getxoko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako		Hitzarmena	78.800,00	0,08	92,36

32. Taula: 50 mila eta 100 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (II. Taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
83	Vitoria-Gasteizko Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak	herritarrentzako diru-laguntza deialdia	Diru-laguntza	74.676,00	0,08	92,44
84	Irungo Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Kirol eta aisialdi elkarteetan euskara bultzatzeko	eskola kirola	Diru-laguntza	72.438,00	0,08	92,51
85	Lasarte-Oriako Udala	Hedabideak	Euskarazko internet bidezko hedabideetarako	Txintxarri aldizkariaren bertsio digitala	Hitzarmena	69.242,28	0,07	92,59
86	Hernaniko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako		Hitzarmena	68.000,00	0,07	92,66
87	Getxoko Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak		Diru-laguntza	67.600,86	0,07	92,73
88	Bergarako Udala	Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	Euskara elkarte eta bestelako elkarte pribatuentzako	Jardun euskara elkarte (62996,40), Kontseilua (2100) eta Behatokia (720). Azken biena hitzarmen barik.	Biak	65.816,40	0,07	92,80
89	Gipuzkoako Foru Aldundia	Irakaskuntza	Ikastetxeetako euskal girotze, barnetegi edo ikastetxeen arteko trukerako	DBHko ikasleen euskararen erabilera sustatzeko programa (Hire Esku Programa)	Hitzarmena	65.000,00	0,07	92,87
90	Azpeitiko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Uztarria Herri Aldizkariari emandako diru-laguntza eta Urola-Kostako Hitza egunkariari diru-laguntza.	Diru-laguntza	63.000,00	0,07	92,94
91	Vitoria-Gasteizko Udala	Euskararen corpusa eta kalitatea	Toponimia lanak egin eta zabaltzeko	hitzarmena Euskaltzaindiarekin, udalerriko toponimia aztertzeko	Hitzarmena	61.582,00	0,07	93,00
92	Aretxabaletako Udala	Hedabideak			Hitzarmena	61.475,00	0,07	93,07
93	Getxoko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Boluntzarreta Elkarteari	Hitzarmena	60.101,00	0,06	93,13
94	Elgoibarko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Udalak eta Elgoibarko Izarra elkarteak sinatuta duten hitzarmenean ageri denaren arabera, Elgoibarko Udalak diru-laguntza ematen dio elkarteari "Barren" aldizkariaren argitalpenerako.	Hitzarmena	57.500,00	0,06	93,19
95	Zumarragako Udala	Irakaskuntza	Ikastetxeek edo guraso elkarrekin antolatutako eskola-orduz kanpoko ekintzetarako	Eskola orduz kanpo euskara sustatzeko jarduerentzako diru-laguntza deialdia	Diru-laguntza	56.957,00	0,06	93,25

32. Taula: 50 mila eta 100 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (III. Taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
96	Andoaingo Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Aiurri	Hitzarmena	56.592,00	0,06	93,31
97	Eibarko Udala	Euskararen familia bidezko jarraipena		Familiari begira antolatutako urte osoko egitasmoak euskara eta euskal kultura bultzatzeko	Hitzarmena	56.148,00	0,06	93,37
98	Oñatiko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako	Udalekuak	Diru-laguntza	55.109,18	0,06	93,43
99	Bizkaiko Foru Aldundia	Liburugintza	Literatura eta euskal irakurzaletasuna sustatzeko	EIE eta Galtzagorri	Diru-laguntza	54.500,00	0,06	93,49
100	Errenteriako Udala	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak	Udal eta mankomunitateek bultzatutako euskara egitasmoetarako	Oarsoaldea	Diru-laguntza	54.300,00	0,06	93,55
101	Irungo Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak	Bekak	Diru-laguntza	54.000,00	0,06	93,60
102	Oñatiko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	Herriko irratia	Diru-laguntza	53.853,68	0,06	93,66
103	Ordiziako Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako	Gaztelekua programa	Diru-laguntza	53.800,00	0,06	93,72
104	Bilboko Udala	Aisia, kirola eta erlijioa	Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako		Diru-laguntza	53.713,00	0,06	93,78
105	Oñatiko Udala	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	herriko aldizkaria	Diru-laguntza	53.376,14	0,06	93,83
106	Oiartzungo Udala	Toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoak	Udal eta mankomunitateek bultzatutako euskara egitasmoetarako	Oarsoaldea eta UEMA ekarpenak	Diru-laguntza	53.267,17	0,06	93,89
107	Zarauzko Udala	Euskalduntze-alfabetatzea	Euskara ikasleentzako diru-laguntza orokorrak		Diru-laguntza	51.887,94	0,06	93,94
108	Oñatiko Udala	Irakaskuntza	Ikastetxeetako hizkuntza normalkuntza planetarako		Diru-laguntza	51.009,29	0,05	94,00

32. Taula: 50 mila eta 100 mila euro arteko diru-laguntza eta hitzarmenen zerrenda (IV. taula)

Zk.	Erakunde diru-emalea	Eremua	Diru-laguntza mota	Deskribapena	Kudeaketa modua	Aurrekontua		
						€	%	% akumulatua
109	Usurbilgo Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	NOAUA	Diru-laguntza	50.382,88	0,05	94,05
110	Gernika-Lumoko Udala	Hedabideak	Euskarazko idatzizko hedabideetarako	HITZArekin hitzarmena	Hitzarmena	50.000,00	0,05	94,11
111	Gernika-Lumoko Udala	Hedabideak	Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako	Oiz-mendi telebista (hamaika telebista)	Hitzarmena	50.000,00	0,05	94,16
GUZTIRA diru-laguntza eta hitzarmen kopurua: 42 (guztiakiko % 6,0)						2.851.397,45	3,03	94,16

Iturria: Siadeco, 2011.

33. Taula: 50 mila baino gutxiagoko diru-laguntza eta hitzarmenak

Diru-laguntza eta hitzarmen kopurua	Aurrekontua		
	€	%	% akumulatua
586 diru-laguntza edota hitzarmen (guztiakiko % 85,5)	5.493.126,79	5,84	100,00

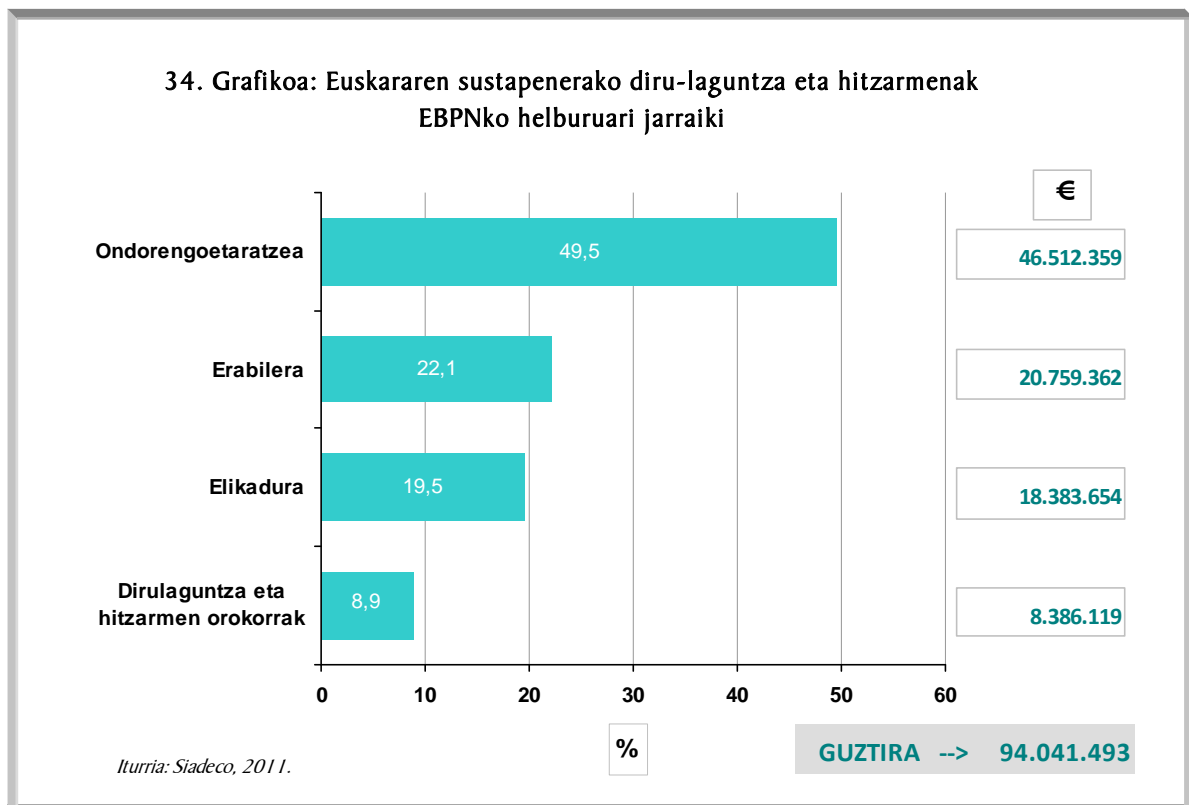
Iturria: Siadeco, 2011.

5.5.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK EREMUARI JARRAIKI

5.5.1.- EBPNko HELBURU OROKORREI JARRAIKI

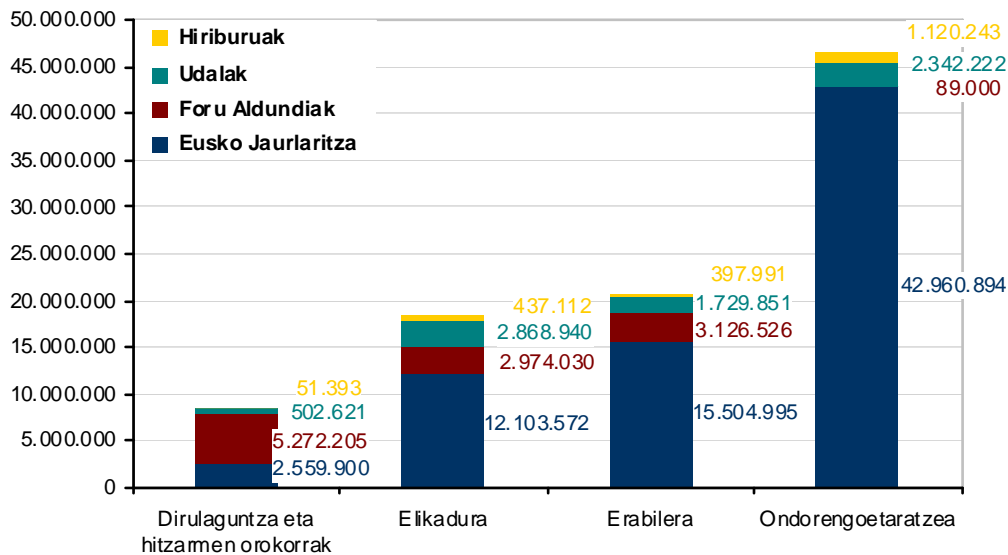
Diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontu ekonomikoak EBPnko helburu nagusien arabera banatzen baditugu, ondorengoetaratzea helburu duten ekimenterako 54,7 milioi euro ditugu (%58,2), -diru-laguntza eta hitzarmenetara bideratutakoaren erdia baino gehiago, beraz-, euskararen elikadurarako 18,4 milioi euro (%19,5), eta erabilera helburu dutenetara aldiz, 12,5 milioi euro (%13,3).

EBPNren eremu jakin batean sailka ezin daitezkeen diru-laguntza edo hitzarmenak (ildo bati baino gehiagori eragiten dietelako) "diru-laguntza eta hitzarmen orokorrak" izeneko atal batean sartu dira (adibidez, toki entitateetan EBPn garatzeko laguntzak, euskararen sustapenerako elkarte eta erakundeetarako laguntzak, hizkuntza sentsibilizazioarako komunikazio ekintza orokorretarako laguntzak...), eta atal honetara guztira 8,4 milioi euro bideratu dira (%8,9).

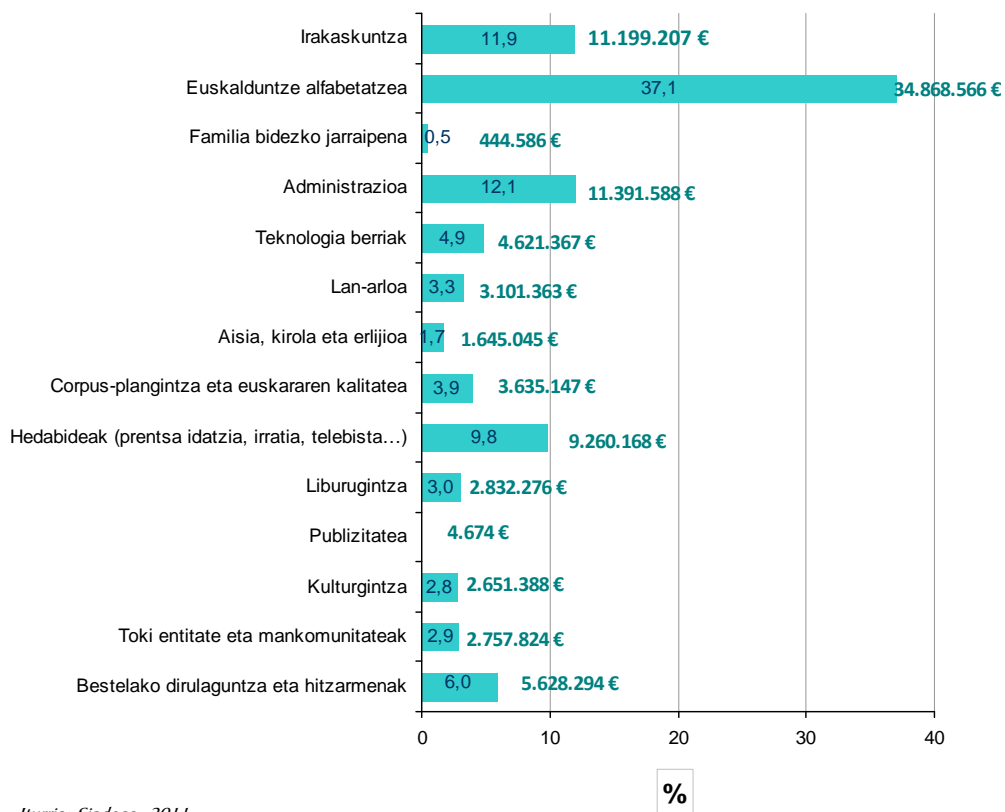

35. Grafikoa: Euskararen sustapenerako diru-laguntza eta hitzarmenen zenbateko ekonomikokoak erakunde mota eta normalizazio helburuari jarraiki (euroak)

Iturria: Siadeco, 2011.

36. Grafikoa: Euskararen sustapenerako 2010eko diru-laguntza eta hitzarmenen zenbateko ekonomikokoak eremuari jarraiki

Iturria: Siadeco, 2011.

5.5.2.- EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA

Diru-laguntza eta hitzarmenetako aurrekontua normalizazio eremuen arabera nola banatu den aztertuz gero, honakoak azpimarra daitezke:

- Oso handia da euskalduntze-alfabetatzearekin zerikusia duten diru-laguntza eta hitzarmenen garrantzia ekonomikoa, 34,9 milioi euro horretara bideratu baitira; hau da diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontu osoaren ia %37,1.
  - Erakundeen araberako banaketa: euskalduntze-alfabetatzean bideratutako 34,9 milioi eurotatik, ia denak -33 milioi (%95,7) HABEri dagozkio, eta euskara ikasleentzako diru-laguntzak badiren arren, nagusiki euskaltegiei emandakoak dira. Beraz diru-laguntza eta hitzarmen bidez eremu honetara bideratutako baliabide ekonomiko ia guztiak Eusko Jaurlaritzatik eratorriak dira.
  - Diru-laguntza deialdi nagusiak honakoak dira:
    - HABEren bidez euskaltegi pribatuei emandakoak: 18,2 milioi euro.
    - Euskaltegi publikoei: 12,6 milioi euro
    - HABEren euskara ikasleentzako diru-laguntzak: 1,8 milioi euro
    - Beste erakundek euskara ikasleei zuzendutako diru partida nagusiak:
      - Donostiako Udala: 195 mila euro.
      - Bilboko Udala: 90,6 mila euro.
      - Vitoria-Gasteizko Udala: 75 mila euro.
      - Getxoko Udala: 67,6 mila euro.
      - Irungo Udala: 54 mila euro.
      - Zarauzko Udala: 52 mila euro.
    - Euskaltegi pribatuei zuzendutako diru partida nagusiak:
      - Vitoria-Gasteizko Udala: 96 mila euro.
      - Donostiako Udala: 40 mila euro.

5.5.3.- ADMINISTRAZIOA

Administrazioa beraren euskalduntze planetarako diru-laguntzen zenbatekoa 11,4 milioikoa da, hau da, aurrekontu osoaren %12,1. Horietatik, 10,6 milioi Eusko Jaurlaritzari dagozkio (horietatik 8,2 milioi, HAEE/IVAPek herri administrazioetako langileak euskalduntzeko, HABEri egindako transferentzia) eta ia 600 mila euro Foru Aldundiei.

Partida nagusiak, honakoak:

- Esan bezala, IVAP/HAEK HABErekin duen hitzarmena administrazio publikoko langileen euskalduntzerako: 8,2 milioi euro
- Kultura Sailak Herri Administrazioetan Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana eta EBPN kudeatzeko diru-laguntzetara luzatutako 2,1 milioi euro.
- IVAP/HAEEtik, euskara ikastaroetara joaten diren administrazio publikoko langileen ordezkapenatarako, 232 mila euro.
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren hitzarmenak 600 mila euro (317 mila ALET programarako eta 279 mila EZNko langileen kostuaren %30 ordaintzeko).

5.5.4.- IRAKASKUNTZA

Irakaskuntza eremuko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontua 11,2 milioi eurokoa izan da (ia %12).

- Horietatik 9,9 milioi (%88,8) Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailarenak dira. Nagusienak:
  - 4,4 milioi euro IRALeri dagozkio.
  - 3,7 milioi euro ULIBARRI eta NOLEGARI
  - 1,6 milioi euro EIMA 1, EIMA 2 eta EIMA 3 ri.
- Horretaz gain, eremu honetara bideratutako diru-laguntza eta hitzarmen nagusienak, honakoak:
  - Vitoria-Gasteizko Udalak eta Bilboko Udalak, ikastetxeek antolatutako eskolorduz kanpoko jardueretarako, 131 mila eta 99 mila euro hurrenez-hurren.
  - Arrasateko Udalak, 86,7 mila euro.
  - Gipuzkoako Foru Aldundiak, DBHko ikasleen euskararen erabilera sustatzeko "Hire Esku Programa"-rako, 65 mila euro.
  - Oñatiko Udalak, ikastetxeetako hizkuntza normalkuntza planetarako, 51 mila euro.

5.5.5.- HEDABIDEAK

Euskarazko hedabideetarako 9,2 milioi euro (aurrekontu guztiaren %9,82). Kasu honetan aurrekontu honen ia bi heren (6 milioi euro) Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailak jartzen du; %22 inguru 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, eta %11 inguru foru aldundiek. Zehatzago, honetara bideratu dira hedabideei dagozkien diru-laguntza/hitzarmen nagusiak:

- Euskarazko hedabideak sustatu eta sendotzeko laguntza orokorrak, 6,4 milioi euro inguru izan dira. Horietatik, 5,7 milioi euro, Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailari dagozkio. Gainerako erakundeen artean, partidarik handienak honakoek dituzte:
  - Bizkaiko Foru Aldundiak, 250 mila euro.
  - Donostiako Udalak, 137 mila euro.
  - Bergarako Udalak, 122 mila euro.
  - Tolosako Udalak, 87 mila euro.
  - Eta Durangoko Udalak, 40 mila euro.
- Euskarazko idatzizko hedabideetara zuzendu dira, aldiz, 1,7 milioi euro inguru. Horietatik, partidarik handiena Gipuzkoako Foru Aldundiari dagokio, 609 mila euroekin. Beste maila batean bada ere, helburu honetara 50 mila euro baino gehiago destinatzen dituzte udalak: Arrasateko Udalak, Hernaniko Udalak, Azpeitiko Udalak, Getxoko Udalak, Elgoibarko Udalak, Andoaingo Udalak, Oñatiko Udalak, Usurbilgo Udalak eta Gernika-Lumoko Udalak.
- Eta hedabideen inguruko bestelako diru-laguntza motetara zuzendutako partida nagusienak honakoak:
  - Euskarazko ikus-entzunezko hedabideetarako laguntzetara, Kultura Sailak 274 mila euro zuzendu zituen, eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 192 mila euro. Horiez gain, aipatu, 50 mila euro baino gehiago eskaini dituzten, Arrasateko Udala (97,7 mila euro), Bermeoko Udala (79 mila euro), Oñatiko Udala, Gernika-Lumoko Udala eta Oiartzungo Udala (50 mila euro inguru).
  - Euskarazko internet bidezko hedabideetarako, erakunde gutxiago izan dira horretarako diru-laguntza espezifikoak ematen dituztela erantzun dutenak. Horien artean, nagusia Lasarte Oriako Udala da, 69 mila euroekin.

5.5.6.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK

“Bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokor” gisa sailkatu direnen guztirakoa 8,4 milioi eurokoa da, diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontu osoaren %8,9.

- Erakunde motei erreparatuz, 5,2 milioi (%62,9) Foru Aldundiak bideratutakoak dira, eta 2,5 milioi (%30,5) Eusko Jaurlaritzak.
- Eta eremuen arabera, honakoak partida nagusiak:
  - Toki entitateetan EBPN garatzeko diru-laguntzatan, Foru Aldundiak nagusitzen dira:
    - Bizkaiko Foru Aldundiak 1,6 milioi eman die udalei diru-laguntzatan.
    - Gipuzkoako Foru Aldundiak, aldiz 487 mila euro,
    - eta Arabako Foru Aldundiak 423 mila euro: 228 mila euro kuadrillatan Euskara Teknikariak kontratatuzeko, 155 mila Toki administrazioetan euskararen erabilera normalizatuzeko, eta 40 mila Gasteizko Udalarari EBPN garatzeko.
  - Udal eta mankomunitateek bultzatutako euskara egitasmoetan, Oarsoaldeko 2 udalenak dira diru-laguntzarik handienak: Errenteria eta Oiartzun (53 mila euro inguru pasa bakoitza).
  - Euskara elkarte eta bestelako elkarte pribatuentzako laguntzatan, Eusko Jaurlaritza nagusitzen da 1,3 milioirekin (Euskalgintza 2010 deialdia: Euskara gizarte bizitzan); Gipuzkoako Foru Aldundiak ia 400 mila euro erabili zituen diru-laguntza hauetan, eta Bizkaikoak 350 mila (Euskaltzaindia). Udalen artean Bergara (65 mila euro) eta Donostia (48 mila euro) nagusitzen dira.
  - Euskara sustatu eta zabaltzeko egiten diren jardueretarako laguntzatan, Bizkaiko Foru Aldundiak du aurrekonturik altuena, 1,7 milioi euro eman baititu “irabazi asmorik gabeko erakundeentzako eta argitalpenetarako”. Gipuzkoako Foru Aldundiak 150 mila euro eman ditu eta Arabakoak 25 mila.
  - Hizkuntza sentsibilizazio eta komunikaziorako ekintza orokorretarako diru-laguntzei dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailari dagokio ia kopuru osoa, 582 mila euro, kontzeptu hauetarako: “Euskararen hizkuntza esparruko entitateekin lankidetzak, sentsibilizaziorako. Argitalpenak eta argitalpen banaketa: Berripapera. Euskararen Nazioarteko Eguna. Euskararen azken mendeetako bilakaera historikoa gizarteratzeko batzordea. Hizkuntza azokak”.
  - Eta azkenik, hizkuntza normalkuntzarako ikerketa eta proiektu orokorretarako ere, Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailari dagokio partida ia osoa: 639 mila euro, xede honetarako: “Irigoienezpi (Andoain). Bikain ziurtagiria. Ikerketen argitalpenak. Euskararen Adierazle sistema. EAEtik kanpoko hizkuntza-politika agente harremanak, sareak eta ikerketa-proiektuak. Kongresua edo summer school”.

5.5.7.- TEKNOLOGIA BERRIAK

Teknologia berrietara bideratutako diru-laguntzak, orotara 4,6 milioi dira (aurrekontu osoaren %4,90). Horietatik, 2,6 milioi Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailak ematen ditu, eta 1,9 milioi Foru Aldundiek.

- Partida nagusiak honakoak:
  - IKT 2010 informazioaren eta komunikazioaren teknologietan euskara sustatzeko, Kultura Sailak emandako 2,6 milioi euro.
  - Gipuzkoako Foru Aldundiak kontzeptu beragatik emandako 734 mila euroak eta Bizkaikoak emandako 189 mila euroak.
  - Euskarazko edukiak informazio teknologien bidez hedatzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiak 374 mila euro eman zituen; eta Bizkaiko Foru Aldundiak 600 mila euro teknologia berrien bidez euskararen erabilera sustatzeko asmoz, bereziki bizkaitarrei eta gazteei zuzendua, 2009 urtean sortutako Azkue Fundazioari.

5.5.8.- EUSKARAREN CORPUSA ETA KALITATEA

Corpus plangintza eta euskararen kalitatea:

- Guztira 3,6 milioi bideratu dira, eta horietatik 2,5 milioi Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailak, eta 780 mila euro Foru Aldundiek.
- Kultura Sailaren partida nagusiak honakoak:
  - Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko egitasmoetarako, guztira 2,3 milioi euro (Euskalterm zerbitzu kontratua. Zinpeko itzultzaile eta interpreteen habilitazioa. Hitzarmenak: Euskal Institutua, Euskaltzaindia. Gaztelania-euskara itzulpen automatikoko tresna ezarri, mantendu eta eguneratu. Labayruri diru-laguntza).
  - EAEko toponimia datu basea mantendu eta eguneratzeko, eta izendegi geografikoa egiteko, 102 mila euro.
  - Eta ahozko ondarea gorde eta hedatzeko, Topagunea eta Mintzola fundazioari emandako 100 mila euro.
- Eta foru aldundien kasuan:
  - Euskararen corpusa eta kalitatea hobetzeko kontzeptuaren barnean, hainbat erakunderi emandako diru-laguntzak (Euskaltzaindia, Elhuyar, Labayru, UZEI, Eusko Ikaskuntza, EHU (ZIO bilduma): Gipuzkoako Foru Aldundiak 383 mila euro, Arabakoak 200 mila euro eta Bizkaikoak 197 mila euro.

5.5.9.- LAN ARLOA

Lan-arloan euskararen erabilera indartzeko, denera 3,1 milioi euro eman ditu EAeko administrazio orokorrak diru-laguntza eta hitzarmenetan. Horietatik 2,3 milioi Kultura Sailak eman ditu eta 500 mila euro pasatxo foru aldundiek.

- Diru partida nagusienak:
  - Kultura Sailak emanak, 2,2 milioi lantokietako euskara planetarako (Lanhitz 2010).
  - Enpresa eta entitate pribatuetako euskara planetarako 250 mila Bizkaiko Foru Aldundiak.
  - Esparru sozioekonomikoan euskararen erabilera sustatzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiaren diru-laguntza deialdia, 262 mila eurokoa.
  - Entitate pribatuetan euskara planak zabaltzeko Kultura Sailaren diru-laguntza 100 mila eurokoa.
  - Ordiziako Udalak, 42 mila euro eman ditu enpresetan euskara planak garatzeko, eta Elorrikoak ia 20 mila "Geurien" euskara hitzarmenaren barnean.

5.5.10.- KULTURGINTZA

Kulturgintzarako denera, 2,6 milioi euro bideratu dira:

- Horietatik, ia 1,4 milioi Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak jartzen ditu, 572 mila udalek eta 533 mila hiriburuek.
- Partida nagusiak, honakoak:
  - Zine munduan euskara sustatzeko helburuarekin, Zinema Euskaraz Programarako, Kultura Sailak emandako 639 mila euro.
  - Euskal kultura sendotu eta hedatzeko, Kultura Sailak emandako ia 600 mila euro: azken hartzaileak, Euskararen Erakunde Publikoa, Euskara eta Euskal Kulturako irakurleen sarea, Euskal Kultur Erakundea, Literatura ondare historia jakinarazteko programa....
  - Bertsolaritza sendotu eta hedatzeko, Kultura Sailak emandako 141,6 mila euro.
  - Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzak zine munduan euskararen presentzia indartzeko, 240 mila euro.
  - Euskal kultura sendotu eta hedatzeko helburuarekin eman ditu Basauriko Udalak 167 mila euro (Sustraiak fundazioari), eta Arabako Foru Aldundiak 150 mila euro.
  - Bizkaiko Foru Aldundiak 109 mila euro erabili ditu Poznan Lektoregoa diruz laguntzeko.

5.5.11.- LIBURUGINTZA

Euskarazko liburugintzarako emandako diru-laguntzen zenbatekoa guztira 2,8 milioi euro inguru dira; horretatik, %75,6 Kultura Sailari dagokio (2,1 milioi euro), eta %21,5 foru aldundiei (600 mila euro). Diru-laguntza deialdi nagusiak honakoak:

- Kultura Sailak, Espainiako itsuen elkarte nazionalari literatur testuak itsuentzako ahalbidetzeko eta EIZIERi literatur unibertsala itzulpen bilduma osatzeko ia 1,4 milioi euro; izaera literarioko euskaraz argitaraturiko liburuentzat, 455 mila euro, eta liburugintza sektorearen sustapenerako, beste 191 mila euro (Gerediara Elkartea, eta Euskadi Literatur Sariak).
- Gipuzkoako Foru Aldundiak, Ipupomamua telebista saioa babesteko erabilitako 320 mila euro eta liburuen merkaturatzea sustatzeko diru-laguntza gisa 110 mila euro.
- Eta Bizkaiko Foru Aldundiak, argitalpenetarako diru-laguntza gisa, 87 mila euro banatu zituen.

5.5.12.- AISIA, KIROLA ETA ERLIJIOA

Aisia, kirola eta erlijio alorretara zabalduetako 2010eko diru-laguntzen zenbatekoa guztira 1,6 milioi euro inguru dira (aurrekontuaren %1,7), eta ia guztiak udal administrazioei dagozkienak. Helburuaren arabera, partida nagusiak honakoak:

- Kirol eta aisialdi elkarteetan euskara bultzatzeko laguntzatan, aurrekonturik handienak Elgoibarko Udalarari (80 mila euro), Irungo Udalarari (72 mila euro), Bilboko Udalarari (46 mila euro), Arrasateko Udalarari (39 mila euro) eta Zarauzko Udalarari (32 mila euro) dagozkie.
- Euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako, berriz:
  - Eibarko Udalak, urte osoko eta opor garaietako egitasmoak diruz laguntzeko 184 mila euro (Afariketan, Gaztetan eta Gaztelekua)
  - Basauriko Udalak Sustrai fundazioaren Eguzkitzan programa eta udalekuei emandako 144 mila euro.
  - Lasarte-Oriako Udala eta Aretxabaletakoa, euskaraz garatutako haur eta gazteen aisialdirako emandako 114 mila eta 112 mila euro, hurrenez hurren.
  - Eta Gipuzkoako Foru aldundiak haur eta gazteen aisi produktuetarako emandako 90 mila euroak.
  - 50 mila eurotik gorako diru-laguntzak eskaintzen dituzte baita ere: Getxoko Udalak, Oñatiko Udalak, Ordiziako Udalak eta Bilboko Udalak.

5.5.13.- FAMILIA BIDEZKO JARRAIPENA

Familia bidezko jarraipenera, 2010. urtean bideratutako diru-laguntza eta hitzarmenen zenbatekoa guztira 444 mila eurokoa izan da (aurrekontuaren %0,5) eta ia denak udal administrazioak luzatutakoak. Helburuaren arabera, partida nagusiak honakoak:

- Bilboko udalak, euskara ikasten ari diren gurasoei emandako dirulaguntza (185 mila euro).
- Eibarko Udalak, euskara eta euskal kultura bultzatzeko, urte osoan zehar familientzako egitasmoak bideratzeko duen hitzarmena (56 mila euro).
- Getxoko Udalak, gurasoei zuzendutako ikastaroetara luzatutako 39 mila euroko dirulaguntza.
- Arrasateko Udalak hizkuntza transmisio proiekturako eta guraso.com egitasmorako, guztira bideratutako 36 mila euroko dirulaguntza.

5.5.14.- PUBLIZITATEA

Publizitatean, euskararen erabilera sustatzeko diru-laguntzak praktikan ia desagertu egin dira.

34. Taula: Euskararen sustapenerako 2008-2010eko diru-laguntza eta hitzarmen-motak eta zenbateko ekonomikoak eremuari jarraiki (% hor)

EREMUA		Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
		€	% hor	€	% hor	€	% hor	€	% hor	€	% hor
Irakaskuntza	2008	6.365.588	84,9	108.026	1,4	858.458	11,5	165.061	2,2	7.497.133	100,0
	2010	9.950.164	88,8	65.000	0,6	839.855	7,5	344.188	3,1	11.199.207	100,0
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	40.158.542	95,3	225.000	0,5	1.060.318	2,5	700.512	1,7	42.144.372	100,0
	2010	33.010.730	95,7	15.000	-	1.252.286	2,9	590.550	1,4	34.868.566	100,0
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	-	-	404.149	56,7	308.274	43,3	712.423	100,0
	2010	-	-	9.000	2,0	250.081	56,3	185.505	41,7	444.586	100,0
ONDORENGOETARATZEA	2008	46.524.130	92,4	333.026	0,7	2.322.925	4,6	1.173.847	2,3	50.353.928	100,0
	2010	42.960.894	92,4	89.000	0,2	2.342.222	5,0	1.120.243	2,4	46.512.359	100,0
Administrazioa	2008	3.211.213	81,2	625.000	15,8	99.332	2,5	18.206	0,5	3.953.751	100,0
	2010	10.578.995	92,9	597.197	5,2	36.112	0,3	179.284	1,6	11.391.588	100,0
Teknologia berriak	2008	2.754.531	80,7	575.333	16,8	48.914	1,4	35.758	1,0	3.414.536	100,0
	2010	2.626.000	56,8	1.896.829	41,0	80.039	1,7	18.500	0,4	4.621.367	100,0
Lan-arloa	2008	2.885.000	67,4	865.000	20,2	503.745	11,8	28.378	0,7	4.282.123	100,0
	2010	2.300.000	74,2	542.500	17,5	230.916	7,4	27.947	0,9	3.101.363	100,0
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	140.000	7,0	258.898	13,0	1.445.336	72,3	154.055	7,7	1.998.289	100,0
	2010	-	-	90.000	5,5	1.382.785	84,1	172.260	10,5	1.645.045	100,0
ERABILERA	2008	8.990.744	65,9	2.324.231	17,0	2.097.327	15,4	236.397	1,7	13.648.699	100,0
	2010	15.504.995	74,7	3.126.526	15,1	1.729.851	8,3	397.991	1,9	20.759.362	100,0

Oharra: 2008ko datuetan HAEE/IVAPEk administrazio publikoko langileen euskalduntzerako HABEri egindako diru-ekarpena euskalduntze-alfabetatze eremuan kokatua dago; 2010eko datuetan ordea, administrazioa euskalduntzearekin lotu da diru-laguntza partida hori; ondorioz, bi urteetako datuak alderatzerakoan bi eremu horietan dauden aldeak nagusiki irizpide aldaketa horri dagozkie.

EREMUA		Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
		€	% hor	€	% hor	€	% hor	€	% hor	€	% hor
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	3.021.510	70,1	974.938	22,6	190.849	4,4	124.015	2,9	4.311.312	100,0
	2010	2.575.253	70,8	780.800	21,5	185.112	5,1	93.982	2,6	3.635.147	100,0
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	6.212.158	62,8	1.515.970	15,3	1.970.759	19,9	192.802	1,9	9.891.689	100,0
	2010	5.999.745	64,8	1.051.740	11,4	2.041.593	22,0	167.090	1,8	9.260.168	100,0
Liburugintza	2008	984.501	60,4	535.377	32,8	110.791	6,8	-	-	1.630.669	100,0
	2010	2.141.017	75,6	608.423	21,5	64.835	2,3	18.000	0,6	2.832.276	100,0
Publizitatea	2008	-	-	290.000	97,2	8.212	2,8	-	-	298.212	100,0
	2010	-	-	-	-	4.674	100,0	-	-	4.674	100,0
Kulturgintza	2008	568.008	23,0	1.343.798	54,4	323.745	13,1	234.862	9,5	2.470.413	100,0
	2010	1.387.557	52,3	533.067	20,1	572.725	21,6	158.040	6,0	2.651.388	100,0
ELIKADURA	2008	10.786.177	58,0	4.660.083	25,1	2.604.356	14,0	551.679	3,0	18.602.295	100,0
	2010	12.103.572	65,8	2.974.030	16,2	2.868.940	15,6	437.112	2,4	18.383.654	100,0
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	2010	-	-	2.556.260	92,7	201.564	7,3	-	-	2.757.824	100,0
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	2.559.900	45,5	2.715.945	48,3	301.056	5,3	51.393	0,9	5.628.294	100,0
DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	9.810.639	61,1	5.734.816	35,7	450.250	2,8	73.560	0,5	16.069.265	100,0
	2010	2.559.900	30,5	5.272.205	62,9	502.621	6,0	51.393	0,6	8.386.119	100,0
GUZTIRA	2008	76.111.690	77,1	13.052.156	13,2	7.474.858	7,6	2.035.483	2,1	98.674.187	100,0
	2010	73.129.361	77,8	11.461.761	12,2	7.443.633	7,9	2.006.738	2,1	94.041.493	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

35. Taula: Euskararen sustapenerako 2008-2010eko diru-laguntza eta hitzarmen-motak eta zenbateko ekonomikoak eremuari jarraiki (% bert)

EREMUA		Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
		€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.
Irakaskuntza	2008	6.365.588	8,4	108.026	0,8	858.458	11,5	165.061	8,1	7.497.133	7,6
	2010	9.950.164	13,6	65.000	0,6	839.855	11,3	344.188	17,2	11.199.207	11,9
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	40.158.542	52,8	225.000	1,7	1.060.318	14,2	700.512	34,4	42.144.372	42,7
	2010	33.010.730	45,1	15.000	0,1	1.252.286	16,8	590.550	29,4	34.868.566	37,1
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	-	-	404.149	5,4	308.274	15,1	712.423	0,7
	2010	-	-	9.000	0,1	250.081	3,4	185.505	9,2	444.586	0,5
ONDORENGOETARATZEA	2008	46.524.130	61,1	333.026	2,6	2.322.925	31,1	1.173.847	57,7	50.353.928	51,0
	2010	42.960.894	58,7	89.000	0,8	2.342.222	31,5	1.120.243	55,8	46.512.359	49,5
Administrazioa	2008	3.211.213	4,2	625.000	4,8	99.332	1,3	18.206	0,9	3.953.751	4,0
	2010	10.578.995	14,5	597.197	5,2	36.112	0,5	179.284	8,9	11.391.588	12,1
Teknologia berriak	2008	2.754.531	3,6	575.333	4,4	48.914	0,7	35.758	1,8	3.414.536	3,5
	2010	2.626.000	3,6	1.896.829	16,5	80.039	1,1	18.500	0,9	4.621.367	4,9
Lan-arloa	2008	2.885.000	3,8	865.000	6,6	503.745	6,7	28.378	1,4	4.282.123	4,3
	2010	2.300.000	3,1	542.500	4,7	230.916	3,1	27.947	1,4	3.101.363	3,3
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	140.000	0,2	258.898	2,0	1.445.336	19,3	154.055	7,6	1.998.289	2,0
	2010	-	-	90.000	0,8	1.382.785	18,6	172.260	8,6	1.645.045	1,7
ERABILERA	2008	8.990.744	11,8	2.324.231	17,8	2.097.327	28,1	236.397	11,6	13.648.699	13,8
	2010	15.504.995	21,2	3.126.526	27,3	1.729.851	23,2	397.991	19,8	20.759.362	22,1

EREMUA		Eusko Jaurlaritza		Foru Aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
		€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.	€	% bert.
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	3.021.510	3,97	974.938	7,47	190.849	2,55	124.015	6,09	4.311.312	4,37
	2010	2.575.253	3,51	780.800	6,81	185.112	2,49	93.982	4,68	3.635.147	3,85
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	6.212.158	8,16	1.515.970	11,61	1.970.759	26,37	192.802	9,47	9.891.689	10,02
	2010	5.999.745	8,17	1.051.740	9,18	2.041.593	27,43	167.090	8,33	9.260.168	9,82
Liburugintza	2008	984.501	1,29	535.377	4,10	110.791	1,48	-	-	1.630.669	1,65
	2010	2.141.017	2,92	608.423	5,31	64.835	0,87	18.000	0,90	2.832.276	3,00
Publizitatea	2008	-	-	290.000	2,22	8.212	0,11	-	0,00	298.212	0,30
	2010	-	-	-	-	4.674	0,06	-	0,00	4.674	0,00
Kulturgintza	2008	568.008	0,75	1.343.798	10,30	323.745	4,33	234.862	11,54	2.470.413	2,50
	2010	1.387.557	1,89	533.067	4,65	572.725	7,69	158.040	7,88	2.651.388	2,81
ELIKADURA	2008	10.786.177	14,17	4.660.083	35,70	2.604.356	34,84	551.679	27,10	18.602.295	18,85
	2010	12.103.572	16,49	2.974.030	25,95	2.868.940	38,54	437.112	21,78	18.383.654	19,49
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	2010	-	-	2.556.260	22,30	201.564	2,71	-	-	2.757.824	2,92
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	2.559.900	3,49	2.715.945	23,70	301.056	4,04	51.393	2,56	5.628.294	5,97
DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	9.810.639	12,89	5.734.816	43,94	450.250	6,02	73.560	3,61	16.069.265	16,29
	2010	2.559.900	3,49	5.272.205	46,00	502.621	6,75	51.393	2,56	8.386.119	8,89
GUZTIRA	2008	76.111.690	100,00	13.052.156	100,00	7.474.858	100,00	2.035.483	100,00	98.674.187	100,00
	2010	73.129.361	100,0	11.461.761	100,0	7.443.633	100,0	2.006.738	100,0	94.041.493	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

5.6.- JAURLARITZAKO SAIL, FORU ALDUNDI ETA HIRIBURUETAKO UDALEN DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK

Erakunde bakoitzak bere diru-laguntza eta hitzarmenetako aurrekontua EBPNren eremuen arabera nola banatu duen laburki aztertuta, hauxe azpimarratuko genuke:

Eusko Jaurlaritzari dagokionez:

- Eusko Jaurlaritzaren euskara sustatzeko diru-laguntza eta hitzarmenetako aurrekontuaren %45,1 HABEren bitartez kudeatzen da (33 milioi euro), eta Kultura Sailak ia %30 (21,7 milioi). Hezkuntza Sailak ia 10 milioi (%13,6) jartzen ditu eta IVAP/HAEK 8,4 milioi (%11,6).
- HABE, HAEK/IVAP eta Hezkuntzako diru-laguntzak, EBPNko eremu zehatz batekin lotuak daude:
  - HABEren aurrekontu osoa euskalduntze-alfabetatzera bideratuta dago: denera, 33 milioi euro.
  - IVAP/HAEK bere aurrekontu osoa administrazioara bideratu du; 8,4 milioi euro.
  - Eta Hezkuntza Sailak (ia 10 milioi), irakaskuntzara.
- Kultura Sailak, aldiz elikadura helburu duten ekimenetara bideratzen du aurrekontuaren erdia baino gehiago (%55,7), eta erabilerara ia herena (%32,5). Horietatik, diru partidarik handienak eremu hauetara zuzentzen dira:
  - Elikaduraren barnean, hedabideetara 6 milioi euro (%27,6) eta corpus plangintza eta euskararen kalitatera 2,5 milioi euro (%11,9).
  - Erabileraren atalean, berriz, hiru eremutara bideratzen dira diru-laguntza eta hitzarmenak, nahikoa kantitate parekatuan: teknologia berriak (2,6 milioi), lan arloa (2,3 milioi) eta administrazioa (2,1 milioi). (Administrazioaren atalean sartutako kopuru hori, Herri Administrazioetan Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana eta EBPN kudeatzeko gastuei dagokio)
- 2008. urteko datuekiko diferentziarik nagusienak, laburbilduta, honakoak:
  - Kultura Sailak 6,4 milioi gutxiago eskaini ditu diru-laguntza eta hitzarmenetan 2010. urtean, eta alderik handiena "diru-laguntza eta hitzarmen orokorren" atalean ageri da. Izan ere, 2008. urtean zehaztutako hainbat diru-laguntza eta hitzarmen desagertu eta beste batzuk murriztu egin dira nabarmen.

- Jaitsiera konpentsatzen ez badute ere, Kultura Sailak diru-laguntza eta hitzarmenetan emandako kopuruak gora egin du hiru eremutan: administrazioan, liburugintzan eta kulturgintzan, azken bi hauetan 2008ko kopuruak bikoiztu egin dituelarik.
- HUISen, 3 milioitan egin du gora diru-laguntza eta hitzarmenei eskainitakoak, (6,3 milioitik, 9,9 milioira), eta HABEn ere beste hainbeste (30 milioitik, 33 milioira).
- Amaitzeko aipatu IVAP/HAEEn izandako 2,8 milioiko jaitsiera.

36. Taula: Euskararen sustapenerako 2008 eta 2010eko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak eremuari jarraiki, Eusko Jaurlaritzan

EREMUA		Kultura Saila		Hezkuntza Saila (HUIS)		IVAP-HAEE		HABE		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	2008	-	-	6.365.588	100,0	-	-	-	-	6.365.588	8,4
	2010			9.950.164	100,0	-	-	-	-	9.950.164	13,6
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	-	-	-	-	9.811.800	86,9	30.346.742	100,0	40.158.542	52,8
	2010					-	-	33.010.730	100,0	33.010.730	45,1
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ONDORENGOETARATZEA	2008	-	-	6.365.588	100,0	9.811.800	86,9	30.346.742	100,0	46.524.130	61,1
	2010	-	-	9.950.164	100,0	-	-	33.010.730	100,0	42.960.894	58,7
Administrazioa	2008	1.732.000	6,2	-	-	1.479.213	13,1	-	-	3.211.213	4,2
	2010	2.138.500	9,8			8.440.495	99,9			10.578.995	14,5
Teknologia berriak	2008	2.754.531	9,8	-	-	-	-	-	-	2.754.531	3,6
	2010	2.626.000	12,1							2.626.000	3,6
Lan-arloa	2008	2.885.000	10,3	-	-	-	-	-	-	2.885.000	3,8
	2010	2.300.000	10,6							2.300.000	3,1
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	140.000	0,5	-	-	-	-	-	-	140.000	0,2
	2010	-	-							-	-
ERABILERA	2008	7.511.531	26,8	-	-	1.479.213	13,1	-	-	7.511.531	11,8
	2010	7.064.500	32,5			8.440.495	99,9			15.504.995	21,2

Oharra: 2008ko datuetan HAEE/IVAPek administrazio publikoko langileen euskalduntzerako HABEri egindako diru-ekarpena euskalduntze-alfabetatze eremuan kokatua dago; 2010eko datuetan ordea, administrazioa euskalduntzearekin lotu da diru-laguntza partida hori; ondorioz, bi urteetako datuak alderatzerakoan bi eremu horietan dauden aldeak nagusiki irizpide aldaketa horri dagozkie.

EREMUA		Kultura Saila		Hezkuntza Saila (HUIS)		IVAP-HAEE		HABE		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	3.021.510	10,7	-	-	-	-	-	-	3.021.510	4,0
	2010	2.575.253	11,9	-	-	-	-	-	-	2.575.253	3,5
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	6.212.158	22,1	-	-	-	-	-	-	6.212.158	8,2
	2010	5.999.745	27,6	-	-	-	-	-	-	5.999.745	8,2
Liburugintza	2008	984.501	3,5	-	-	-	-	-	-	984.501	1,3
	2010	2.141.017	9,9	-	-	-	-	-	-	2.141.017	2,9
Publizitatea	2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturgintza	2008	568.008	2	-	-	-	-	-	-	568.008	0,7
	2010	1.375.557	6,3	-	-	12.000	0,1	-	-	1.387.557	1,9
ELIKADURA	2008	10.786.177	38,3	-	-	-	-	-	-	10.786.177	14,2
	2010	12.091.572	55,7	-	-	12.000	0,1	-	-	12.103.572	16,6
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	2.559.900	11,8	-	-	-	-	-	-	2.559.900	3,5
DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	9.810.639	34,9	-	-	-	-	-	-	9.810.639	12,9
	2010	2.559.900	11,8	-	-	-	-	-	-	2.559.900	3,5
GUZTIRA	2008	28.108.347	100,0	6.365.588	100,0	11.291.013	100	30.346.742	100,0	76.111.690	100,0
	2010	21.715.972	100,0	9.950.164	100,0	8.452.495	100,0	33.010.730	100,0	73.129.361	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Foru Aldundietan, bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorrak finantzatzera bideratu dira 5,2 milioi euro (%46,0), erabilera helburu dutenetara 3,1 milioi (%27,3) eta elikadura dutenetara ia 3 milioi (%25,9). Baina banaketa hau nabarmen aldatzen da foru aldundi batetik bestera:

- Arabako Foru Aldundiak bideratutako 863 mila eurotik, 423 mila (%49,0) bideratzen ditu toki entitate eta mankomunitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoetara, 200 mila euro corpus-plangintza eta euskararen kalitatera (%23,2) eta 168 mila kulturagintzara (%19,5).
- Bizkaiko Foru Aldundiak bideratu dituen 5,5 milioi euroatik, 3,7 milioi (%67,2-bi heren pasa) bestelako diru-laguntza eta hitzarmenetara bideratu ditu, 790 mila euro teknologia berrietara (%14,2) eta 750 mila elikadura helburu duten eremuetara (%13,5).
- Eta Gipuzkoako Foru Aldundiak bideratutako 5 milioi euroatik, aldiz, 2 milioi bideratu dira erabilera helburu duten ataletara (%40,9), eta horren barnean nagusiki teknologia berrietara (1,1 milioi) eta administrazioa (600 mila euro); 1,8 milioi elikadurara -%36,9- (eta horren barnean 802 mila euro hedabideetara (%15,9) eta 1 milioi euro bestelako diru-laguntza eta hitzarmenetara (%20,6).

2008. urtean, foru aldundiek banatutako diru-laguntza eta hitzarmenekiko, 2010. urtekoek agertzen dituzten alde nagusiez aldiz, honakoa azpimarratuko genuke:

- Arabako Foru Aldundiaren aurrekontuak nabarmen egin du gora (ia %35); eta alderik handienak: "bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorretara" zuzendutako dirua bikoiztu egin da (200 mila eurotik, 456 milara pasa da), eta 200 mila euro eskaini dizkio corpus-plangintza eta euskararen kalitateari, baina desagertu da euskalduntze-alfabetatzeari eskainitakoa (180 mila euro).
- Bizkaiko Foru Aldundiaren aurrekontuak aldiz, behera egin du zertxobait (-%14,1), eta jaitsierarik nabarmenena "bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorretan" eman da; gora egiten du, aldiz, teknologia berriei eskainitakoak.
- Gipuzkoako Foru Aldundian ere behera egin dute diru-laguntza eta hitzarmenetara zuzendutako aurrekontuek (-%15,1), eta jaitsiera ia eremu guztietan eman da salbuespen gutxi batzuetan izan ezik. Igoerarik nabarmenena, teknologia berriek izan dute (307 mila izatetik, 1,1 milioi izatera pasa da), eta zertxobait egin dute gora "bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorrek", irakaskuntzak eta liburugintzak. Gainerako eremuetan, behera egin du likidatutako aurrekontuak.

37. Taula: Euskararen sustapenerako 2008ko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak eremuari jarraiki, Foru Aldundietan

EREMUA		Arabako Foru Aldundia		Bizkaiko Foru Aldundia		Gipuzkoako Foru Aldundia		GUZTIRA	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	2008	37.000	5,8	71.026	1,1	-	-	108.026	0,8
	2010	-	-	-	-	65.000	1,3	65.000	0,6
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	180.000	28,1	-	-	45.000	0,8	225.000	1,7
	2010	-	-	-	-	15.000	0,3	15.000	0,1
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	9.000	1,0	-	-	-	-	9.000	0,1
ONDORENGOETARATZEA	2008	217.000	33,9	71.026	1,1	45.000	0,8	333.026	2,6
	2010	9.000	1,0	-	-	80.000	1,6	89.000	0,8
Administrazioa	2008	-	-	-	-	625.000	10,6	625.000	4,8
	2010	-	-	-	-	597.197	11,9	597.197	5,2
Teknologia berriak	2008	-	-	267.707	4,1	307.626	5,2	575.333	4,4
	2010	-	-	788.799	14,2	1.108.030	22,0	1.896.829	16,5
Lan-arloa	2008	-	-	515.000	7,9	350.000	5,9	865.000	6,6
	2010	30.000	3,5	250.000	4,5	262.500	5,2	542.500	4,7
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	18.898	2,9	-	0,0	240.000	4,1	258.898	2,0
	2010	-	-	-	0,0	90.000	1,8	90.000	0,8
ERABILERA	2008	18.898	2,9	782.707	12,1	1.522.626	25,7	2.324.231	17,8
	2010	30.000	3,5	1.038.799	18,7	2.057.727	40,9	3.126.526	27,3
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	-	-	485.000	7,5	489.938	8,3	974.938	7,5
	2010	200.000	23,2	197.500	3,5	383.300	7,6	780.800	6,8
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	18.000	2,8	364.950	5,6	1.133.020	19,1	1.515.970	11,6
	2010	-	-	250.000	4,5	801.740	15,9	1.051.740	9,2
Liburugintza	2008	-	-	111.877	1,7	423.500	7,1	535.377	4,1
	2010	-	-	177.476	3,2	430.947	8,6	608.423	5,3
Publizitatea	2008	-	-	-	-	290.000	4,9	290.000	2,2
	2010	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Kulturgintza	2008	187.080	29,2	21.218	0,3	1.135.500	19,2	1.343.798	10,3
	2010	168.000	19,5	125.067	2,2	240.000	4,8	533.067	4,7
ELIKADURA	2008	205.080	32,0	983.045	15,2	3.471.958	58,6	4.660.083	35,7
	2010	368.000	42,6	750.043	13,5	1.855.987	36,9	2.974.030	25,9
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	423.000	49,0	1.646.060	29,6	487.200	9,7	2.556.260	22,3
	2010	33.000	3,8	2.134.695	38,3	548.250	10,9	2.715.945	23,7
BESTELAKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	200.000	31,2	4.651.116	71,7	883.700	14,9	5.734.816	43,9
	2010	456.000	52,8	3.780.755	67,9	1.035.450	20,6	5.272.205	46,0
GUZTIRA	2008	640.978	100,0	6.487.894	100,0	5.923.284	100,0	13.052.156	100,0
	2010	863.000	100,0	5.569.597	100,0	5.029.164	100,0	11.461.761	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, 2,8 milioi euro bideratu dira elikadura helburu duten eremuetara (%38,5), 2,3 milioi (%31,5) ondorengoetaraztea helburu dutenetara, eta 1,7 milioi (%23,2) erabilerara helburu dutenetara. Baina banaketa hau nabarmen aldatzen da lurralde batetik bestera:

- Arabako bi udalek, diru-laguntza eta hitzarmenetara zuzendutako aurrekontu ia osoa (57 mila euro, %92,0), euskalduntze-alfabetazera bideratuta dago.
- Bizkaiko 32 udaletan bideratutako 2,4 milioitatik, 1 milioi pasa zuzendu da ondorengoetarazera (%41,3): zehazki, 600 mila euro euskalduntze-alfabetazera eta 348 mila irakaskuntzara. Elikadurara bideratu dira 825 mila euro (%33,6), eta horien artean nagusienak hedabideak (418 mila euro) eta kulturgintza (326 mila). Eta 500 mila euro erabilerara (%20,5), eta horietatik gehiena aisia, kirola eta erlijioa (392 mila euro).
- Gipuzkoako 32 udalerritan eskainitako 4,9 milioi eurotatik, 2 milioi (%41,5) elikadura helburu duten eremuetara bideratu da; eta hor nagusiki hedabideetara (1,6 milioi) eta hein apalago batean, kulturgintzara (246 mila euro); ondorengoetarazera bideratu da 1,2 milioi (%25,8), zehazki 594 mila euro euskalduntze alfabetazera eta 492 mila euro irakaskuntzara; eta 1,2 milioi erabilerara (%24,9), gehien gehiena aisia, kirola eta erlijioa (990 mila euro).

2008. urtean, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek banatutako diru-laguntza eta hitzarmenekiko, 2010. urtekoek agertzen dituzten alde nagusiez aldiz, honakoa azpimarratuko genuke:

- Arabako udalen kasuan igo egin da euskalduntze alfabetazeari eskainitakoa, baina desagertu, aldiz, 2008. urtean lan arloari eskainitakoa.
- Bizkaiko udalen kasuan, %28an igo da diru-laguntza eta hitzarmenetara eskainitako aurrekontua, eta igoera eremu askotan islatzen da, baina nagusienak: kulturgintza, hedabideak, aisia kirola eta erlijioa, euskalduntze alfabetazera edota "bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorrak".
- Gipuzkoako udalen kasuan, berriz %10ean egin du behera aurrekontu honek, eta jaitzierarik nabarmenenak aisia, kirola eta erlijioan, lan-arloan eta familia bidezko jarraipenean ematen dira.

38. Taula: Euskararen sustapenerako 2008ko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak eremuari jarraiki 5.000 biztanlez gorako udalerrietan

EREMUA		Arabako Udalerriak		Bizkaiko Udalerriak		Gipuzkoako Udalerriak		5.000 biztanlez gorako udalerriak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	2008	3.451	4,6	369.645	19,3	485.362	8,9	858.458	11,5
	2010	-	-	347.721	14,1	492.134	10,0	839.855	11,3
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	37.832	50,6	470.206	24,5	552.280	10,1	1.060.318	14,2
	2010	57.508	92,0	600.626	24,4	594.151	12,1	1.252.286	16,8
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	135.034	7,0	269.115	4,9	404.149	5,4
	2010	-	-	67.643	2,8	182.438	3,7	250.081	3,4
ONDORENGOETARATZEA	2008	41.283	55,3	974.885	50,8	1.306.757	23,8	2.322.925	31,1
	2010	57.508	92,0	1.015.990	41,3	1.268.724	25,8	2.342.222	31,5
Administrazioa	2008	-	-	33.272	1,7	66.060	1,2	99.332	1,3
	2010	-	-	16.447	0,7	19.665	0,4	36.112	0,5
Teknologia berriak	2008	-	-	7.573	0,4	41.341	0,8	48.914	0,7
	2010	-	-	16.789	0,7	63.249	1,3	80.039	1,1
Lan-arloa	2008	27.000	36,1	107.437	5,6	369.308	6,7	503.745	6,7
	2010	-	-	78.313	3,2	152.602	3,1	230.916	3,1
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	-	-	241.235	12,6	1.204.101	22,0	1.445.336	19,3
	2010	-	-	392.015	15,9	990.770	20,1	1.382.785	18,6
ERABILERA	2008	27.000	36,1	389.517	20,3	1.680.810	30,7	2.097.327	28,1
	2010	-	-	503.564	20,5	1.226.287	24,9	1.729.851	23,2
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	-	-	39.595	2,1	151.254	2,8	190.849	2,6
	2010	-	-	62.056	2,5	123.056	2,5	185.112	2,5
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	-	-	310.698	16,2	1.660.061	30,3	1.970.759	26,4
	2010	-	-	418.432	17,0	1.623.161	33,0	2.041.593	27,4
Liburugintza	2008	-	-	36.020	1,9	74.771	1,4	110.791	1,5
	2010	-	-	16.323	0,7	48.513	1,0	64.835	0,9
Publizitatea	2008	-	-	3.000	0,2	5.212	0,1	8.212	0,1
	2010	-	-	2.359	0,1	2.315	-	4.674	0,1
Kulturgintza	2008	-	-	87.620	4,6	236.125	4,3	323.745	4,3
	2010	-	-	326.650	13,3	246.075	5,0	572.725	7,7
ELIKADURA	2008	-	-	476.933	24,8	2.127.423	38,8	2.604.356	34,8
	2010	-	-	825.821	33,6	2.043.119	41,5	2.868.940	38,5
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	-	-	56.361	2,3	145.203	2,9	201.564	2,7
	2010	5.006	8,0	56.436	2,3	239.614	4,9	301.056	4,0
BESTELAKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	6.428	8,6	78.299	4,1	365.523	6,7	450.250	6,0
	2010	5.006	8,0	112.798	4,6	384.817	7,8	502.621	6,8
GUZTIRA	2008	74.711	100,0	1.919.634	100,0	5.480.513	100,0	7.474.858	100,0
	2010	62.514	100,0	2.458.172	100,0	4.922.947	100,0	7.443.633	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Azkenik, hiru lurraldeetako hiriburuetan bideratutako diru-laguntza eta hitzarmenak, helburu eta atalaren arabera nola banatzen diren ikusiko dugu jarraian:

- Bilboko Udalean emandako ia 750 mila eurotatik, ia bi heren (ia 500 mila euro-%65,4), ondorengoetaraztea helburu duten ekimenak diruz laguntzera zuzendu dira: familia bidezko jarraipena (185 mila euro), irakaskuntza (180 mila euro) eta euskalduntze alfabetatzea (123 mila euro). Horretaz gain, 122 mila euro (%16,3) bideratu dira aisia, kirola eta erlijiora; eta 102 mila (%13,7) elikadura helburu duten beste eremuetara.
- Donostiako Udalean emandako ia 670 mila eurotatik, 270 mila euro bideratu dira ondorengoetaratzera (%40,5), horietako gehiena euskalduntze-alfabetatzera (238 mila euro). Bestalde 160 mila euro bideratu dira administraziora (%23,9), eta 139 mila (%20,8) hedabideetara.
- Azkenik, Gasteizko Udalean bideratutako ia 590 mila eurotatik, 360 mila dira ondorengoetaratzera zuzendutakoak (%61,1): 229 mila euskalduntze-alfabetatzera eta 131 mila irakaskuntzara. Horiez gain, 73 mila euro bideratu ditu kulturgintzara (%12,5) eta 61 mila (%10,4) corpus-plangintza eta euskararen kalitatera.

2008. urtean, hiriburuak banatutako diru-laguntza eta hitzarmenekiko, 2010. urtekoek agertzen dituzten alde nagusiak, honakoak:

- Bilboko Udalean, zertxobait egin du behera diru-laguntza eta hitzarmen gisa banatutakoak (-%7,0): izan ere, behera egin dute nabarmen euskalduntze-alfabetatzeari, kulturgintzari eta "bestelako diru-laguntza eta hitzarmen orokorrei" eskainitakoak. Aldiz, gora egin du Bilboko udalean familia bidezko jarraipenarekin loturiko aurrekontuak, eta baita aisia, kirola eta erlijioarekin loturikoak ere.
- Donostiako Udalean, %24,3an egin du gora diru-laguntza eta hitzarmen gisa banatutakoak, baina berez bi dira aurrekontuetan gora egin duten eremuak: administrazioa (zehazki, euskara ikastaroetara joaten diren administrazio publikoko langileak ordezkatzeko diru-laguntzak: 159 mila euro-%23,9) eta "bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak" (51 mila euro - %7,7). Izan ere gainerako eremuetan jaitsiera txikiak ematen dira.
- Azkenik, Gasteizko Udalean behera egin du diru-laguntza eta hitzarmen gisa likidatutakoak (-%15,0). Aipagarria da 2008. urtean aurrekontuaren %44,3a zen familia bidezko jarraipenaren eremua desagertu egin dela 2010. urtean. Gora egin dute nabarmen aldiz, ondorengoetaraztea helburu duten beste bi eremuek: irakaskuntzak, eta euskalduntze-alfabetatzeak.

39. Taula: Euskararen sustapenerako 2008 eta 2010eko diru-laguntza eta hitzarmenen aurrekontuak eremuari jarraiki, hiriburuetan

EREMUA		Bilbo		Donostia		Gasteiz		Hiriburuak	
		€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	2008	101.087	12,6	41.890	7,8	22.084	3,2	165.061	8,1
	2010	180.800	24,2	32.388	4,8	131.000	22,2	344.188	17,2
Euskalduntze-alfabetatzea	2008	341.410	42,5	242.451	45,1	116.651	16,8	700.512	34,4
	2010	123.614	16,5	237.800	35,5	229.136	38,9	590.550	29,4
Familia bidezko jarraipena	2008	-	-	809	0,2	307.465	44,3	308.274	15,1
	2010	185.000	24,7	505	0,1	-	-	185.505	9,2
ONDORENGOETARATZEA	2008	442.497	55,0	285.150	53,0	446.200	64,4	1.173.847	57,7
	2010	489.414	65,4	270.693	40,5	360.136	61,1	1.120.243	55,8
Administrazioa	2008	-	-	-	-	18.206	2,6	18.206	0,9
	2010	-	-	159.753	23,9	19.531	3,3	179.284	8,9
Teknologia berriak	2008	35.758	4,4	-	-	-	-	35.758	1,8
	2010	18.500	2,5	-	-	-	-	18.500	0,9
Lan-arloa	2008	14.600	1,8	13.778	2,6	-	-	28.378	1,4
	2010	16.200	2,2	1.247	0,2	10.500	1,8	27.947	1,4
Aisia, kirola eta erlijioa	2008	61.084	7,6	6.735	1,3	86.236	12,4	154.055	7,6
	2010	121.900	16,3	4.342	0,6	46.018	7,8	172.260	8,6
ERABILERA	2008	111.442	13,9	20.513	3,8	104.442	15,1	236.397	11,6
	2010	156.600	20,9	165.342	24,7	76.049	12,9	397.991	19,8
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2008	43.760	5,4	13.500	2,5	66.755	9,6	124.015	6,1
	2010	32.400	4,3	-	-	61.582	10,4	93.982	4,7
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2008	18.400	2,3	174.402	32,4	-	-	192.802	9,5
	2010	28.000	3,7	139.090	20,8	-	-	167.090	8,3
Liburugintza	2008	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	18.000	3,1	18.000	0,9
Publizitatea	2008	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturgintza	2008	126.577	15,7	44.385	8,3	63.900	9,2	234.862	11,5
	2010	41.800	5,6	42.427	6,3	73.813	12,5	158.040	7,9
ELIKADURA	2008	188.737	23,5	232.287	43,2	130.655	18,8	551.679	27,1
	2010	102.200	13,7	181.517	27,1	153.395	26,0	437.112	21,8
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	2010	-	-	-	-	-	-	-	-
	2010	-	-	51.393	7,7	-	-	51.393	2,6
BESTELAKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	2008	61.560	7,7	-	-	12.000	1,7	73.560	3,6
	2010	-	-	51.393	7,7	-	-	51.393	2,6
GUZTIRA	2008	804.236	100,0	537.950	100,0	693.297	100,0	2.035.483	100,0
	2010	748.214	100,0	668.945	100,0	589.579	100,0	2.006.738	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

5.7.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK BIZTANLEKO, EREMUARI ETA ERAKUNDE-MOTARI JARRAIKI

Diru-laguntza eta hitzarmenen bidez euskararen sustapenerako 2010. urtean EAEko administrazio publikoak bideratutako diru-baliabideen biztanleko ratio orokorra 43,36 eurokoa da. Lehen ikusi bezala, Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuak du pisu handia, biztanleko 33,72 euro ematen baititu berak diru-laguntza eta hitzarmenetan. Foru Aldundiek, batez beste 5,28 euro biztanleko, 5.000 biztanlez gorako udalek, batez beste 6,36 euro eta hiriburuek 2,58 euro biztanleko.

EBPNren eremu desberdinen aurrekontuko euro/biztanleko ratio orokorreari erreparatuta (hau da, erakunde publikoek diru-laguntza eta hitzarmen bidez likidatutako guztirako aurrekontua EAEko biztanleria osoarekiko kalkulatuta), diru kantitaterik handiena euskalduntze-alfabetatzearen eremuan ageri da: 16,08 euro biztanleko, hain zuzen ere. Gainerako eremuetara, biztanleko bideratutako aurrekontuak askoz ere baxuagoak dira:

- Administrazioa: 5,25 euro biztanleko.
- Irakaskuntza: 5,16 euro biztanleko.
- Hedabideak: 4,27 euro biztanleko.
- Diru-laguntza eta hitzarmen orokorrak: 3,87 euro biztanleko.

Hortik behera, 2 euro baino gehixeago eskaintzen zaie biztanleko eremu hauetan: "bestelako diru-laguntzak" (2,59 euro/bizt), eta teknologia berriak (2,13 euro/bizt.).

1 eta 2 euro artean aldiz, honakoei: Lan arloa (1,43 euro), corpus plangintza eta euskararen kalitatea (1,68 euro), liburugintza (1,31 euro) eta kulturgintza (1,22 euro).

Eta ez dira biztanleko 1 eurora iristen aldiz: familia bidezko transmisioa (0,20 euro), aisia, kirola eta erlijioa (0,76 euro) eta publizitatea (0,00 euro).

Erakunde eta eremuaren arabera aztertuta, honako hauek azpimarra daitezke:

- Eusko Jaurlaritzak 15,22 euro/biztanleko bideratu ditu euskalduntze-alfabetatzearen eremura, 4,88 euro administrazioa eta 4,59 euro irakaskuntzara.
- Bizkaiko foru aldundiak, 1,48 euro/biztanleko bideratu ditu diru-laguntza eta hitzarmen orokorretara, 1,58 teknologia berrietara eta 1,14 hedabideetara.
- Gipuzkoako 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek aldiz, 3,55 euro biztanleko erabili dituzte hedabideetarako, 2,17 euro aisia kirola eta erlijiorako eta 1,30 euskalduntze alfabetatzerako.

40. Taula: EBPN eremuaren arabera erakunde desberdinek diru-laguntza edota hitzarmenatarako bideratutako euskara aurrekontu likidatuaren ratioa biztanleko

EREMUA	Eusko Jaurlaritza	Foru Aldundiak				5.000 biztanlez gorako udalerriak				Hiriburuak				GUZ-TIRA
		Arabako Foru Aldundia	Bizkaiko Foru Aldundia	Gipuzkoako Foru Aldundia	Foru Aldundiak	Arabako Udalerriak	Bizkaiko Udalerriak	Gipuzkoako Udalerriak	5.000 biztanlez gorako udalerriak	Bilbo	Donostia	Gasteiz	Hiriburuak	
Irakaskuntza	4,59	-	-	0,09	0,03	-	0,51	1,08	0,72	0,51	0,17	0,55	0,44	5,16
Euskalduntze-alfabetatzea	15,22	-	-	0,02	0,01	2,02	0,88	1,30	1,07	0,35	1,28	0,96	0,76	16,08
Familia bidezko jarraipena	0,00	0,03	-	-	-	-	0,10	0,40	0,21	0,52	-	-	0,24	0,20
ONDORENGOETARATZEA	19,81	0,03	-	0,11	0,04	2,02	1,48	2,78	2,00	1,39	1,46	1,51	1,44	21,44
Administrazioa	4,88	-	-	0,85	0,28	-	0,02	0,04	0,03	-	0,86	0,08	0,23	5,25
Teknologia berriak	1,21	-	0,68	1,58	0,87	-	0,02	0,14	0,07	0,05	-	-	0,02	2,13
Lan-arloa	1,06	0,09	0,22	0,37	0,25	-	0,11	0,33	0,20	0,05	0,01	0,04	0,04	1,43
Aisia, kirola eta erlijioa	0,00	-	-	0,13	0,04	-	0,57	2,17	1,18	0,35	0,02	0,19	0,22	0,76
ERABILERA	7,15	0,09	0,90	2,94	1,44	-	0,73	2,68	1,48	0,44	0,89	0,32	0,51	9,57
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	1,19	0,63	0,17	0,55	0,36	-	0,09	0,27	0,16	0,09	-	0,26	0,12	1,68
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	2,77	-	0,22	1,14	0,48	-	0,61	3,55	1,74	0,08	0,75	-	0,22	4,27
Liburugintza	0,99	-	0,15	0,62	0,28	-	0,02	0,11	0,06	-	-	0,08	0,02	1,31
Publizitatea	-	-	-	-	-	-	-	0,01	-	-	-	-	-	-
Kulturgintza	0,64	0,53	0,11	0,34	0,25	-	0,48	0,54	0,49	0,12	0,23	0,31	0,20	1,22
ELIKADURA	5,58	1,16	0,65	2,65	1,37	-	1,21	4,47	2,45	0,29	0,98	0,64	0,56	8,48
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	-	1,33	1,43	0,70	1,18	-	0,08	0,32	0,17	-	-	-	-	1,27
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	1,18	0,10	1,85	0,78	1,25	0,18	0,08	0,52	0,26	-	0,28	-	0,07	2,59
DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	1,18	1,44	3,28	1,48	2,43	0,18	0,16	0,84	0,43	-	0,28	-	0,07	3,87
GUZTIRA	33,72	2,72	4,84	7,18	5,28	2,20	3,59	10,77	6,36	2,12	3,61	2,47	2,58	43,36

Iturria: Siadeco, 2011.

5.8.- DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENAK GASTU MOTARI JARRAIKI

2010. urtean, diru-laguntza eta hitzarmenetan erabilitako aurrekontu osoaren hiru laurden baino gehiago (%78,9), hau da, 74,2 milioi euro, diru-laguntza modura kudeatu da eta %20,8 (19,5 milioi) hitzarmen gisa.

41. Taula: Euskararen sustapenerako diru-laguntza eta hitzarmenen zenbateko ekonomikoak, gastu motari jarraiki

GASTU-MOTA	2010 urtea	
	Euro	%
Diru-laguntza	74.219.627	78,9
Hitzarmena	19.520.732	20,8
Zehaztu gabe	301.134	0,3
GUZTIRA	94.041.493	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Diru-laguntza nahiz hitzarmen gisa bideratutako diru-baliabide gehienak, Eusko Jaurlaritzak jarri ditu: zehazki, diru-laguntza gisa emandakoaren %81,0 eta hitzarmen gisa emandakoaren %66,6.

Foru Aldundiek banatu dituzte orotara emandako diru-laguntzen %12,1 eta hitzarmenen %12,5; 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, diru-laguntzen %5,2, eta aldiz hitzarmenen %17,0; eta azkenik, hiriburuek diru-laguntzen %1,7 eta hitzarmenen %3,4.

Eusko Jaurlaritzan eta Foru Aldundietan bideratutako kopuruetatik, gehien-gehiena diru-laguntza gisa banatzen da; Eusko Jaurlaritzak orotara bideratutakoaren %82,2 diru-laguntza gisa ematen du, eta Foru Aldundiek emandakoaren %78,4.

Hiriburuetan, banatutakoaren %62,4 diru-laguntza gisa banatzen bada ere, hitzarmenetan banatutakoa %33,4 da; eta 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, diru-laguntza modura banatutakoa erdia baino gehixeago den arren (%51,9), hitzarmen bidez banatzen dira bideratutako baliabide ekonomikoen %45,2; hau da, bien arteko banaketa nabarmen orekatuagoa da.

42. Taula: Euskararen sustapenerako 2010eko zenbateko ekonomikoak erakunde-motaren arabera, gastu motari jarraiki (diru-laguntza ala hitzarmena)

Erakunde-mota	Diru-laguntza		Hitzarmena		Zehaztu gabe		GUZTIRA	
	€	%	€	%	€	%	€	%
Eusko Jaurlaritza	60.125.326	81,0	13.004.035	66,6	-	-	73.129.361	77,8
% hor	82,2		17,8				100,0	
Foru Aldundiak	8.981.497	12,1	2.480.264	12,5	-	-	11.461.761	12,2
% hor	78,4		21,6				100,0	
5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak	3.861.065	5,2	3.366.327	17,0	216.241	71,8	7.443.633	7,9
% hor	51,9		45,2		2,9		100,0	
Hiriburuak	1.251.739	1,7	670.106	3,4	84.893	28,2	2.006.738	2,1
% hor	62,4		33,4		4,2		100,0	
GUZTIRA	74.219.627	100,0	19.520.732	100,0	301.134	100,0	94.041.493	100,0
% hor	78,9		20,8		0,3		100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

EBPNren eremuei jarraiki, diru-laguntza modura emandako laguntzen pisua erdia baino gehiago da guztietan, hiru salbuespenekin: corpus plangintza eta euskararen kalitatea, administrazioa eta aisia, kirola eta erlijioa. Hiru eremu hauetan hitzarmen gisa banatutakoa nagusi izan da (%83,7, %81,8 eta %59,6 hurrenez hurren).

Beste bi eremutan, diru-laguntzak nagusi diren arren, hitzarmenek ere pisu adierazgarria dute: Kulturgintzan hitzarmen modura banatu da likidatutako aurrekontuaren %43,3 eta "bestelako diru-laguntza eta hitzarmenen" eremuan, %31 inguru.

43. Taula: Euskararen sustapenerako 2010eko zenbateko ekonomikoak eremuaren arabera, gastu motari jarraiki (diru-laguntza ala hitzarmena)

EREMUA	Diru-laguntza		Hitzarmena		Zehaztu gabe		GUZTIRA	
	€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	10.763.900	96,1	435.307	3,9	-	-	11.199.207	100,0
Euskalduntze-alfabetatzea	34.412.142	98,7	422.020	1,2	34.403	0,1	34.868.565	100,0
Familia bidezko jarraipena	343.776	77,3	100.810	22,7	-	-	444.586	100,0
ONDORENGOETARATZEA	45.519.818	97,9	958.137	2,1	34.403	0,1	46.512.358	100,0
Administrazioa	2.077.821	18,2	9.313.766	81,8	-	-	11.391.587	100,0
Teknologia berriak	3.981.869	86,2	614.958	13,3	24.540	0,5	4.621.367	100,0
Lan-arloa	2.992.213	96,5	103.925	3,4	5.225	0,2	3.101.363	100,0
Aisia, kirola eta erlijioa	655.724	39,9	980.366	59,6	8.954	0,5	1.645.045	100,0
ERABILERA	9.707.628	46,8	11.013.015	53,1	38.719	0,2	20.759.362	100,0
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	589.643	16,2	3.041.604	83,7	3.900	0,1	3.635.147	100,0
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,..)	7.706.979	83,2	1.473.189	15,9	80.000	0,9	9.260.168	100,0
Liburugintza	2.812.818	99,3	19.458	0,7	-	-	2.832.276	100,0
Publizitatea	2.676	57,3	-	-	1.998	42,7	4.674	100,0
Kulturgintza	1.479.945	55,8	1.148.717	43,3	22.726	0,9	2.651.388	100,0
ELIKADURA	12.592.062	68,5	5.682.968	30,9	108.624	0,6	18.383.654	100,0
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	2.634.710	95,5	118.836	4,3	4.278	0,2	2.757.824	100,0
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	3.765.410	66,9	1.747.775	31,1	115.109	2,0	5.628.294	100,0
BESTELAKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	6.400.120	76,3	1.866.611	22,3	119.387	1,4	8.386.119	100,0
GUZTIRA	74.219.627	78,9	19.520.731	20,8	301.134	0,3	94.041.492	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Diru-laguntza gisa EAEko administrazio publikoan banatutako 74,2 milioitatik, 34,4 milioi (%46,4) euskalduntze-alfabetatzearekin loturiko egitasmoetan banatu da; 10,7 milioi (%14,5) irakaskuntzaren alorrera eta 7,7 milioi (%10,4) hedabideetara.

Eusko Jaurlaritzaren kasuan, bere diru-laguntzetako aurrekontuaren erdia baino gehiago (%54,9); hau da, 33 milioi euro, euskalduntze-alfabetatzearen eremura bideratu da (HABEk euskaltegiei emandako diru-laguntza gisa), ia 10 milioi euro (%16,5) irakaskuntzara, eta 6 milioi (%10), hedabideetara.

Foru Aldundiek diru-laguntza bidez bideratu duten aurrekontu osoaren erdia baino gehixeago (%54,3), hau da, 4,8 milioi euro, "bestelako diru-laguntza eta egitasmo orokorretara" bideratu dute, zehazki toki entitateetatik kudeatutako hizkuntza egitasmoetarako 2,5 milioi eta 2,3 milioi bestelakoetara.

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek diru-laguntza bidez banatutako aurrekontuaren ia laurdena, hau da, 950 mila euro, euskalduntze-alfabetatzearen alorrera bideratu da; zertxobait gutxiago (%23,1), hau da, 890 mila euro hedabideetara; 620 mila euro irakaskuntzara (%16,1) eta 400 mila euro inguru aisia, kirola eta erlijioa (%10,4).

Hiriburuen kasuan, ia 450 mila euro bideratzen dira euskalduntze-alfabetatzera, hots, %35,7; 190na mila euro irakaskuntzara eta familia bidezko jarraipenera (%15 inguru bakoitza) eta 163 mila euro (%13,0) aisia, kirola eta erlijioa.

44. Taula: Euskararen sustapenerako 2010eko DIRU-LAGUNTZEN zenbateko ekonomikoak eremuaren arabera eta erakunde-motari jarraiki

EREMUA	Eusko Jaurlaritza		Foru aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	9.950.164	16,5	-	-	621.208	16,1	192.528	15,4	10.763.900	14,5
Euskalduntze-alfabetatzea	33.010.730	54,9	-	-	954.322	24,7	447.090	35,7	34.412.142	46,4
Familia bidezko jarraipena	-	-	9.000	0,1	149.271	3,9	185.505	14,8	343.776	0,5
ONDORENGOETARATZEA	42.960.894	71,5	9.000	0,1	1.724.801	44,7	825.123	65,9	45.519.818	61,3
Administrazioa	1.878.000	3,1	-	-	24.967	0,6	174.854	14,0	2.077.821	2,8
Teknologia berriak	2.626.000	4,4	1.296.829	14,4	59.041	1,5	-	-	3.981.869	5,4
Lan-arloa	2.300.000	3,8	512.500	5,7	173.966	4,5	5.747	0,5	2.992.213	4,0
Aisia, kirola eta erlijioa	-	-	90.000	1,0	402.482	10,4	163.242	13,0	655.724	0,9
ERABILERA	6.804.000	11,3	1.899.329	21,1	660.456	17,1	343.843	27,5	9.707.628	13,1
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	100.000	0,2	383.300	4,3	106.343	2,8	-	-	589.643	0,8
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,...)	5.999.745	10,0	801.740	8,9	893.701	23,1	11.793	0,9	7.706.979	10,4
Liburugintza	2.141.017	3,6	608.423	6,8	45.378	1,2	18.000	1,4	2.812.818	3,8
Publizitatea	-	-	-	-	2.676	0,1	-	-	2.676	-
Kulturgintza	780.670	1,3	405.500	4,5	240.795	6,2	52.980	4,2	1.479.945	2,0
ELIKADURA	9.021.432	15,0	2.198.963	24,5	1.288.894	33,4	82.773	6,6	12.592.062	17,0
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	-	-	2.516.260	28,0	118.450	3,1	-	-	2.634.710	3,5
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	1.339.000	2,2	2.357.945	26,3	68.465	1,8	-	-	3.765.410	5,1
BESTELAKO DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	1.339.000	2,2	4.874.205	54,3	186.915	4,8	-	-	6.400.120	8,6
GUZTIRA	60.125.326	100,0	8.981.497	100,0	3.861.065	100,0	1.251.739	100,0	74.219.627	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Hitzarmen bidez banatutako aurrekontuaren %47,7, hau da, 9,3 milioi euro, administrazioaren alorrera zuzendu da.

Kopuru horietatik oso urrun, corpus plangintza eta euskararen kalitatearen alorrera bideratu dira 3 milioi euro hitzarmenetan, 1,7 milioi "bestelako diru-laguntza eta hitzarmenetan", 1,5 milioi hedabideetan, eta 1,1 milioi kulturgintzan.

Eusko Jaurlaritzaren kasuan, hitzarmen bidezko aurrekontuaren %66,9, hau da, ia 8,7 milioi euro, administrazioa bideratu da, eta %19, (ia 2,5 milioi euro) corpus-plangintza eta euskararen kalitatea sustatzeko hitzarmenetara.

Foru Aldundiek hitzarmen bidez banatutakoaren %24 inguru (600 mila euro) teknologia berrietara bideratu da, eta beste hainbeste administrazioa. 400 mila euro erabili dituzte corpus-plangintza eta euskararen kalitatea sustatzeko, 358 mila "bestelako diru-laguntzatarako" eta 250 mila hedabideetarako.

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, hedabideetara bideratzen dute hitzarmen bidez banatutakoaren ia herena (1 milioi euro), eta zertxobait gutxiago (ia %29), hau da, 970 mila euro, aisia, kirola eta erlijiora.

Hiriburuek berriz, irakaskuntzara eta euskalduntze-alfabetatzera bideratu dute hitzarmen bidez banatutakoaren %44,0, hau da, 295 mila euro, hedabideetara %20,5 (137 mila euro) eta kulturgintzara %15,7 (105 mila euro).

 45. Taula: Euskararen sustapenerako 2010eko HITZARMENEN zenbateko ekonomikoak eremuaren arabera eta erakunde-
 motari jarraiki

EREMUA	Eusko Jaurlaritza		Foru aldundia		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Irakaskuntza	-	-	65.000	2,6	218.647	6,5	151.660	22,6	435.307	2,2
Euskalduntze-alfabetatzea	-	-	15.000	0,6	263.560	7,8	143.460	21,4	422.020	2,2
Familia bidezko jarraipena	-	-	-	-	100.810	3,0	-	-	100.810	0,5
ONDORENGOETARATZEA	-	-	80.000	3,2	583.018	17,3	295.120	44,0	958.138	4,9
Administrazioa	8.700.995	66,9	597.197	24,1	11.144	0,3	4.430	0,7	9.313.766	47,7
Teknologia berriak	-	-	600.000	24,2	14.958	0,4	-	-	614.958	3,2
Lan-arloa	-	-	30.000	1,2	51.725	1,5	22.200	3,3	103.925	0,5
Aisia, kirola eta erlijioa	-	-	-	-	971.348	28,9	9.018	1,3	980.366	5,0
ERABILERA	8.700.995	66,9	1.227.197	49,5	1.049.176	31,2	35.648	5,3	11.013.015	56,4
Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea	2.475.253	19,0	397.500	16,0	74.869	2,2	93.982	14,0	3.041.604	15,6
Hedabideak (prentsa idatzia, irratia, telebista,..)	-	-	250.000	10,1	1.085.892	32,3	137.297	20,5	1.473.189	7,5
Liburugintza	-	-	-	-	19.458	0,6	-	-	19.458	0,1
Publizitatea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturgintza	606.887	4,7	127.567	5,1	309.204	9,2	105.060	15,7	1.148.717	5,9
ELIKADURA	3.082.140	23,7	775.067	31,2	1.489.422	44,2	336.339	50,2	5.682.968	29,1
Toki entitateetako hizkuntza egitasmoak	-	-	40.000	1,6	78.836	2,3	-	-	118.836	0,6
Bestelako diru-laguntza eta hitzarmenak	1.220.900	9,4	358.000	14,4	165.875	4,9	3.000	0,4	1.747.775	9,0
BESTELAKO DIRU- LAGUNTZA ETA HITZARMEN OROKORRAK	1.220.900	9,4	398.000	16,0	244.711	7,3	3.000	0,4	1.866.611	9,6
GUZTIRA	13.004.035	100,0	2.480.264	100,0	3.366.327	100,0	670.106	100,0	19.520.732	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

6.

HIZKUNTZ NORMALKUNTZARAKO EGITURAK ETA GIZA BALIABIDEAK

6.1.- HIZKUNTZA NORMALKUNTZAKO EGITURAK

Euskal Autonomi Erkidegoko administrazio publikoak hizkuntza normalkuntzarako dituen atal, zerbitzu eta egiturei buruzko informazioa biltzen du atal honek.

5.000 biztanlez gorako EAEko udalerrien kasuan (hiriburuak kanpo), ia guzti-guztiek dute euskara sustatzeko egitura propioa, eta Bizkaiko 3 udalerrri dira salbuespen bakarrak.

Egituretarik ohikoena Zerbitzua da: izan ere 33 dira Euskara Zerbitzua duten udalak (%50,0). Eta bigarren ohikoena Saila edo Arloa, 16 udalerrirekin (%24,2). Euskara Departamentua duten udalak, 5 dira (%7,6), eta beste hainbeste Udalaren menpeko erakunde autonomoa dutenak.

Gipuzkoako udaletan ohikoagoa dira Euskara Zerbitzuak (18 udaletan) eta Departamentuak (5ak Gipuzkoan daude); eta Bizkaiko udaletan aldiz, ohikoena Zerbitzuak diren arren (14 udaletan), proportzionalki Sailak edo Arlo gehiago daude (10 udaletan).

Euskara sustatzeko egitura propiorik ez dutela adierazi duten hiru udalen kasuan, aipatu bi kasutan beste udal sail baten barnean dagoela eginkizun hau (kultur arloaren barnean edo idazkaritzaren barnean), eta hirugarrenean, egituretarik ez egon arren, euskara teknikaria badagoela.

46. Taula: Euskararen sustapenerako atalaren egitura 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, lurraldeari jarraiki (hiriburuak salbu) (2010)

	Lurraldea			GUZTIRA	
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Kop.	%
Zerbitzua	1	14	18	33	50,0
Saila edo arloa	1	10	5	16	24,2
Departamentua	-	-	5	5	7,6
Udalaren menpeko erakunde autonomoa	-	3	2	5	7,6
Saila edo arloa / Zerbitzua	-	-	1	1	1,5
Saila edo arloa / Mankomunitatea	-	1	-	1	1,5
Departamentua / Zerbitzua	-	-	1	1	1,5
Atala	-	1	-	1	1,5
Ez dute euskara sustatzeko egitura berezirik (Kultura edo Idazkaritza barnean; Teknikaria soilik)	-	3	-	3	4,5
GUZTIRA	2	32	32	66	100,0

Iturria Siadeco, 2011

Hiru hiriburuak euskara sustatzeko egitura desberdina dute: Gasteizko Udalak, Euskara Zerbitzua du, Bilbokoak Euskara Saila edo Arloa, eta Donostiakoak, aldiz, udalaren menpeko erakunde autonomoa, Euskara Patronatua, alegia. 2012ko urtarrilaren 1etik aurrera ordea, Donostiako Euskara Patronatua Euskara Zerbitzu izatera pasa da.

Bizkaiko eta Gipuzkoako Foru Aldundietan, Euskara Zuzendaritza da euskararen sustapenaz arduratzen den atala, eta Arabakoan aldiz bi dira eginkizun hau duten zerbitzuak: Euskara Zerbitzua eta Euskararen Foru Zerbitzua.

Eusko Jaurlaritzako Sail eta erakunde autonomo desberdinetan oso egitura diferenteak aurki daitezke:

- HABE euskararen sustapena helburu duen erakunde autonomiaduna da.
- Kultura Sailak eta Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Sailak Euskara Zuzendaritza dute.
- IVAP/HAEEK Euskara Zuzendariordetza du.
- Euskara Zerbitzua dute honoko sail edo erakundeek: Lehendakariak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak eta EUSTATEk.

- Euskara Departamentua dago Justizia eta Herri Administrazio Sailean.
- Eta Saila/Arloa aldiz, Ertzaintzan.
- Beste batzuetan, euskararen inguruko lanpostuak bai (itzultzaileak batik bat), baina egitura propiorik ez: Osasun eta Kontsumo Sailean, Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Sailean, Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Sailean.
- Gainerako 5 sail edo erakundetan, ez omen dago euskara sustatzeko egitura edo euskararen inguruko lanposturik: Herrizaingo Saila, Ekonomia eta Ogasun Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila, Emakunde eta Osalan.

47. Taula: Euskararen sustapenerako atalaren egitura hiriburu, foru aldundi eta Eusko Jaurlaritzako sail eta erakunde autonomoetan

Erakunde mota	Erakundea	Egituraren inguruan emandako informazioa
Hiriburua	Vitoria-Gasteizko Udala	Zerbitzua
	Bilboko Udala	Saila edo arloa
	Donostiako Udala	Udalaren menpeko erakunde autonomoa: Patronatua
Foru Aldundia	Arabako Foru Aldundia	2 zerbitzu daude: Euskara Zerbitzua eta Euskara Foru Zerbitzua
	Bizkaiko Foru Aldundia	Zuzendaritza
	Gipuzkoako Foru Aldundia	Zuzendaritza
Eusko Jaurlaritzako-Saila	Kultura Saila	Zuzendaritza
	Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	Zerbitzua
	Lehendakaritza	Zerbitzua
	Herrizaingo Saila	Ez dago euskara atalik
	Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Saila	Zuzendaritza
	Osasun eta Kontsumo Saila	Itzulpen eta Hizkuntzaren normalizazioko teknikaria
	Ekonomia eta Ogasun Saila	Ez dago zerbitzu berezirik
	Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Saila	Langileak eta Gai Orokorrek ataleko lanpostuak
	Ingurumen, Lurralde Plangintza, Nekazaritza eta Arrantza Saila	Antolaketa, Langileria eta Gai Orokorrek Zerbitzuko 3 lanpostu
	Justizia eta Herri Administrazio Saila	Departamentua
Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila	Ez dago zerbitzu berezirik	
Eusko Jaurlaritzako-Erakunde autonomoa edo enpresa publikoa	HAEE/IVAP	Zuzendariorde
	HABE	Eusko Jaurlaritzaren Erakunde Autonomiaduna
	EUSTAT	Zerbitzua
	EMAKUNDE	Ez dago zerbitzu berezirik
	OSALAN	Ez dago zerbitzu berezirik
Ertzaintza	Saila edo arloa	

Iturria Siadeco, 2011

6.2.- GIZA BALIABIDEAK LANPOSTU ETA KONTRATU MOTARI JARRAIKI

Hizkuntza normalizazioari loturiko administrazio publikoko lanpostuak guztira, 720 inguru dira 2010eko datuei jarraiki. Zehazki, 719,6 dira Euskal Autonomi Erkidegoko herri administrazioan, euskararen sustapen eta normalizazio lanetan diharduten pertsonen egindako lanaldiak. Horietatik, multzorik handienak (%62,7, 451 pertsona orotara), Eusko Jaurlaritzako Sail edo erakunderen batean egiten du lan: erdiak baino gehiagok HUISen (261 pertsona), 66 pertsonak HABEn, 47 HAEE/IVAPen, 43 Kultura Sailean eta 34 gainerako sail eta erakunde autonomoetan.

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, ia 170 dira euskara atal edo zerbitzuan betetzen diren lanaldiak; Gipuzkoan 106,4 lanaldi, Bizkaian 58,7 eta Araban 4,5. Gipuzkoako udalek beraz, batez beste 3,3 lanaldi eskaini dizkiote euskara sustatze lanari, eta Bizkaikoek nabarmen gutxiago, 1,8 lanaldi.

Hiru foru aldundietan, 56 dira euskara sustatze eta normalizatze lanetan dihardutenak: Bizkaikoan 27 pertsona, Gipuzkoakoan eta Arabakoan baino nabarmen gehiago (15 eta 14 hurrenez hurren).

Hiriburuetan, orotara 43 pertsona dira euskara sustatze eta normalizatze lanetan dihardutenak; Donostiako euskara zerbitzuak ditu langile gehien (20 pertsona); Bilbok eta Gasteizek 11-12 lagun inguru.

48. Taula: Euskara sustatzeko giza baliabideak, erakunde mota eta lurraldeari jarraiki (2010)

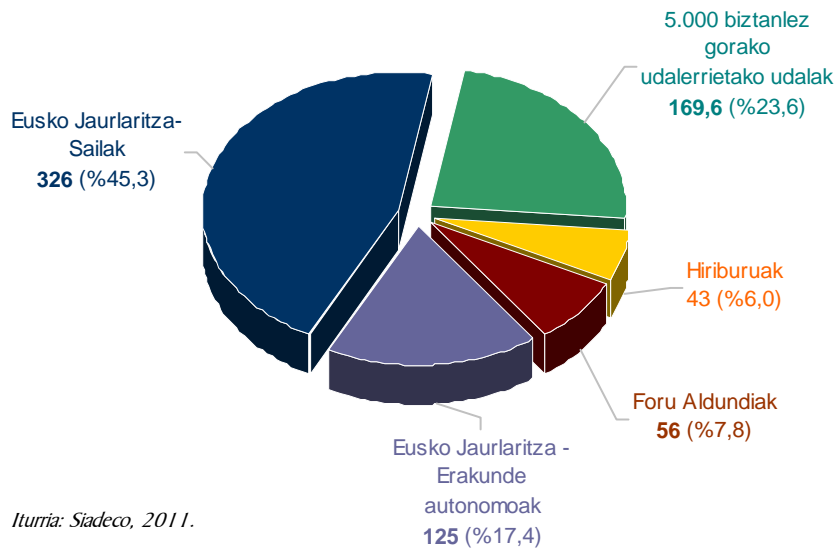
ERAKUNDE-MOTA	SAILA / ERAKUNDEA	Kop	Erakunde motarekiko %	%
Eusko Jaurlaritza-Sailak	HUIS ⁴	261	57,9	36,3
	Kultura Saila	43	9,5	6,0
	Gainerako sailetan	22	4,9	3,1
	GUZTIRA	326	72,3	45,3
Eusko Jaurlaritza-Erak. autonomoak	HABE	66	14,6	9,2
	HAEE/IVAP	47	10,4	6,5
	Ertzaintza	10	2,2	1,4
	Eustat+Emakunde	2	0,4	0,3
	GUZTIRA	125	27,7	17,4
GUZTIRA Eusko Jaurlaritza		451	100,0	62,7
Foru Aldundia	Arabako F.A.	14	25,0	1,9
	Bizkaiko F.A.	27	48,2	3,8
	Gipuzkoako F.A.	15	26,8	2,1
	GUZTIRA	56	100,0	7,8
5.000 biztanlez gorako udalerrietako udala	Araba	4,5	2,6	0,6
	Bizkaia	58,7	34,6	8,2
	Gipuzkoa	106,4	62,7	14,8
	GUZTIRA	169,6	100,0	23,6
Hiriburua	Bilbo	11	25,6	1,5
	Donostia	20	46,5	2,8
	Gasteiz	12	27,9	1,7
	GUZTIRA	43	100,0	6,0
GUZTIRA		719,6		100,0

Iturria Siadeco, 2011

⁴ Hezkuntza Saileko 261 pertsona horiez bestelako informazioak lortu ez dugunez (lanpostua, kontratu-mota, kategoria...) hemendik aurrerako taula eta grafikoetan ez ditugu kontuan hartuko.

37. grafikoa: Euskara sustatzeko giza baliabideak, erakunde-mota eta lurraldeari jarraiki (%)

Iturria: Siadeco, 2011.

Hurrengo orriko taulan, giza baliabideak (HUISeoak izan ezik), lanpostu eta kontratu motari jarraiki azaltzen dira: lanpostuari dagokionez, multzorik handiena euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileek osatzen dute, orotara 171,2 lanaldiz arduratzen diren pertsonak, hau da, giza baliabideen herena baino gehiago (%37,3).

Bigarren multzoa itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteek (97 - %21,1), hirugarrena administrariak (52 - %11,3), eta laugarrena euskara arloko buruek (50 - %10,9).

Kontratu motari dagokionez, multzo nagusia funtzionarioek osatzen dute (268 lanaldiz arduratzen diren pertsonak), 10etik ia 6, beraz; 110,75 bitarteko funtzionarioak dira (%24,1) eta 44,45 berriz laborar finkoak (%9,7).

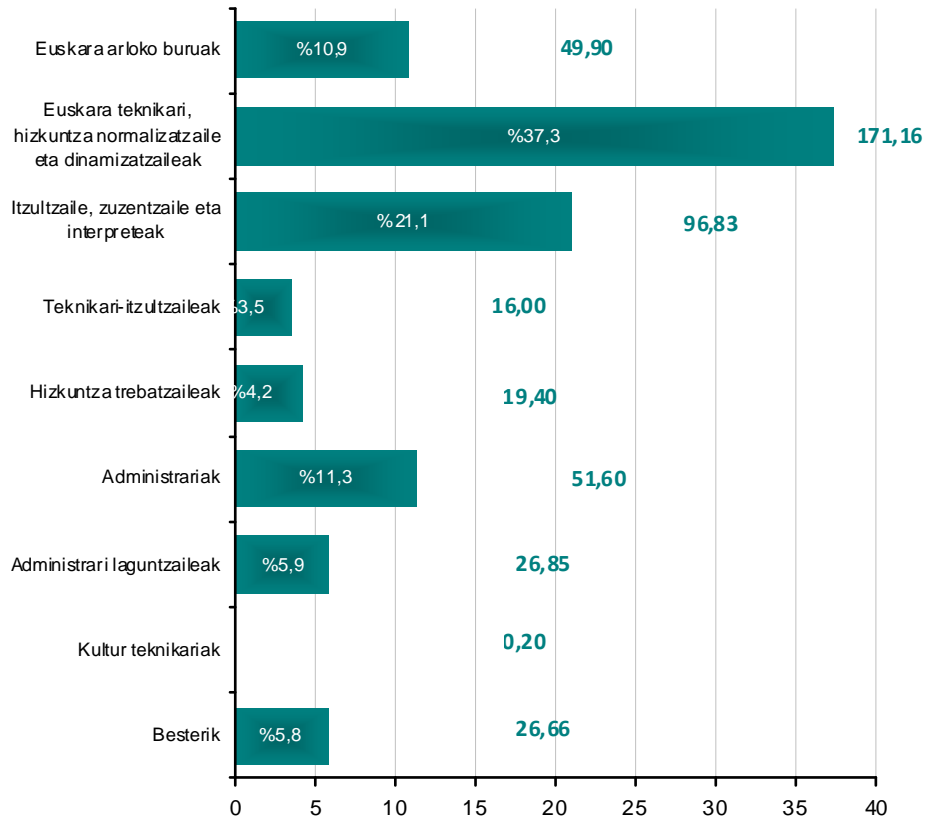
49. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideak lanpostu eta kontratu motari jarraiki (2010)⁵

	Funtzionarioak		Bitarteko funtzionarioak		Aldi baterako langileak		Laboral finkoak		Besterik		GUZTIRA	
	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%
Euskara arloko buruak	39,1	14,6	5	4,5	-	-	3,7	8,3	2,1	13,0	49,9	10,9
% hor	78,4		10,0		-		7,4		4,2		100,0	
Euskara teknikari, hizkuntza normalizatzailerak eta dinamizatzailerak	79,16	29,6	55,5	50,1	8	40,6	21	47,2	7,5	46,6	171,16	37,3
% hor	46,2		32,4		4,7		12,3		4,4		100,0	
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	64,33	24,0	23	20,8	2,5	12,7	5	11,2	2	12,4	96,83	21,1
% hor	66,4		23,8		2,6		5,2		2,1		100,0	
Teknikari-itzultzaileak	8	3,0	3	2,7	1	5,1	4	9,0	-	-	16	3,5
% hor	50,0		18,8		6,3		25,0		-		100,0	
Hizkuntza trebatzaileak	6	2,2	6	5,4	3,5	17,8	3,9	8,8	-	-	19,4	4,2
% hor	30,9		30,9		18,0		20,1		-		100,0	
Administrariak	41,5	15,5	9,1	8,2	-	-	-	-	1	6,2	51,6	11,3
% hor	80,4		17,6		-		-		1,9		100,0	
Administrari laguntzaileak	15,3	5,7	7,15	6,5	2,3	11,7	0,1	0,2	2	12,4	26,85	5,9
% hor	57,0		26,6		8,6		0,4		7,4		100,0	
Kultur teknikariak	0,2	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	-
% hor	100,0		-		-		-		-		100,0	
Besterik	14	5,2	2	1,8	2,41	12,2	6,75	15,2	1,5	9,3	26,66	5,8
% hor	52,5		7,5		9,0		25,3		5,6		100,0	
GUZTIRA	267,59	100,0	110,75	100,0	19,71	100,0	44,45	100,0	16,1	100,0	458,6	100,0
% hor	58,3		24,1		4,3		9,7		3,5		100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

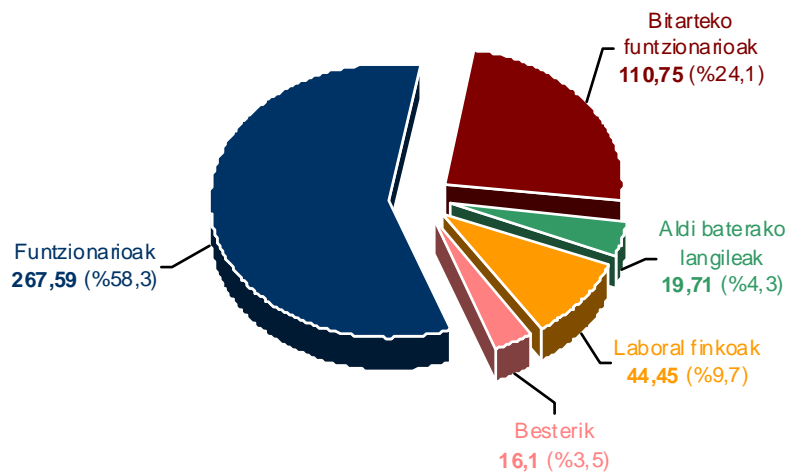
⁵ HUISeko langileen informazio hau ez izateak datuetan ekar dezakeen desbideraketa saihesteko, ez dira taula honetan sartu.

38. Grafikoa: Giza baliabideak, lanpostu motari jarraiki (N= 458,6)

Iturria: Siadeco, 2011.

39. Grafikoa: Giza baliabideak, kontratu motari jarraiki (N=458,6)

Iturria: Siadeco, 2011.

6.3.- GIZA BALIABIDEAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI

Aurreko atalean, euskararen sustapen eta normalizazio lanetan diharduten pertsonak zein lanpostutan, eta zein kontratu motarekin ari diren aztertu dugu, datu orokorren bidez. Honetan berriz, eta erakunde-mota batetik bestera egoera nahikoa desberdina dela kontuan izanik, datuok erakunde-mota eta erakundea kokatutako lurraldearen arabera aztertuko ditugu, laburki.

Eusko Jaurlaritzak euskara sustatzeari eskainitako giza baliabideen lanpostuari buruz esan HUISeko irakasle eta administrazio orokorreko 261 pertsonak alde batera utzita (esan bezala ez baitugu beren kontratu mota edo lanpostuaren inguruko informaziorik), multzorik handiena euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileek osatzen dutela (86 pertsona-%45,3). Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak 29 dira (%15,3), 35 administrari edo administrari laguntzaileak (%18,4), 12 euskara arloko buruak (%6,3), 13 teknikari-itzultzaile edo hizkuntza trebatzaileak eta 15 bestelakoak (HABEko langileak).

Kontratu-motari dagokionez, erdiak baino gehiago funtzionarioak dira (98 pertsona), eta beste %36,3 bitarteko funtzionarioak (69 pertsona). Laboral finkoak %10 dira (19 pertsona), eta apenas dagoen aldi baterako langilerik edo bestelako kontratua duenik.

Foru Aldundietan orotara, 56 dira lanean ari diren pertsonak; eta bertan, egoera bestelakoa da, izan ere, multzorik handiena itzultzaile, zuzentzaile edota interpreteek osatzen dute (23 pertsona-giza baliabideen %41,1); jarraian datoz administrariak (13 pertsona-%23,2), euskara teknikariak 9 dira (%16,1), eta arloko buruak, 7 pertsona (%12,5). Izan ere, Bizkaiko Foru Aldundian 4 arlo buru daude, Arabako Foru Aldundian 2 (gogoan izan bi euskara zuzendaritza daudela bertan) eta Gipuzkoakoan bakarra.

Foru Aldundietako langile gehien gehienak (%82,2) funtzionarioak dira, eta gainerako ia guztiak bitarteko funtzionarioak (%14,3).

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, aldiz, guztira 169,4 lanaldi egin dira, eta horien multzorik handiena teknikari eta hizkuntza normalizatzaileek osatzen dute (58 lanaldi baino gehiago, eta giza baliabideen %34,3); bigarren multzoa itzultzaile eta zuzentzaileek (33,8 lanaldi-%19,9), eta hirugarrena euskara arloko buruek (27,9 lanaldi-%16,5).

Batez beste, Gipuzkoako udaletan 3,33 lanaldi / pertsona eskaintzen zaizkio udaleko euskara sustatzeko lanari, Arabakoetan 2,24 eta Bizkaikoan 1,84.

Kontratu motari dagokionez, erdiak pasa funtzionarioak dira (93,6 lanaldi - %55,2), baina 26,8 bitarteko funtzionarioak (%15,8) eta 25,4 (%24,3) laboralak (finkoak edo aldi baterakoak).

Azkenik, hiriburuetan, 18 dira euskara teknikari, normalizatzaileak (%41,9), 11 itzultzaile, zuzentzaileak (%25,6) eta 7 administrariak (%16,3). Euskara teknikari eta normalizatzaile eta administrari gehienak Donostiako udalean biltzen dira (10 teknikari eta 5 administrari).

Orokorrean, funtzionarioak dira nagusi (30 pertsona- %69,8), baina badira ere bitarteko funtzionarioak (7 pertsona - %16,3) edo bestelako lan egoeran daudenak (5 pertsona - %11,6).

50. Taula: Giza baliabideak kontratu mota eta lanpostuari jarraiki, erakunde-motaren arabera (2010)

	Eusko Jaurlaritza		Foru aldundiak		5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak		Hiriburuak		GUZTIRA	
	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%
Kontratu mota										
Funtzionarioak	98	51,6	46	82,1	93,6	55,2	30	69,8	267,6	58,4
Bitarteko Funtzionarioak	69	36,3	8	14,3	26,8	15,8	7	16,3	110,8	24,2
Aldi baterako langileak	3	1,6	-	-	15,7	9,3	1	2,3	19,7	4,3
Laboral finkoak	19	10,0	-	-	25,4	15,0	-	-	44,4	9,7
Besterik	1	0,5	2	3,6	6,6	3,9	5	11,6	14,6	3,2
Ed/Ee		0,0	-	-	1,5	0,9	-	-	1,5	0,3
GUZTIRA	190	100,0	56	100,0	169,6	100,0	43	100,0	458,6	100,0
Lanpostua										
Euskara arloko burua(k)	12	6,3	7	12,5	27,9	16,5	3	7,0	49,9	10,9
Euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileak	86	45,3	9	16,1	58,2	34,3	18	41,9	171,2	37,3
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	29	15,3	23	41,1	33,8	19,9	11	25,6	96,8	21,1
Teknikari-itzultzaileak	7	3,7	1	1,8	8,0	4,7	-	-	16	3,5
Hizkuntz trebatzaileak	6	3,2	-	-	13,4	7,9	-	-	19,4	4,2
Administrariak	19	10,0	13	23,2	12,6	7,4	7	16,3	51,6	11,3
Administrari laguntzaileak	16	8,4	-	-	7,85	4,6	3	7,0	26,8	5,8
Kultur teknikariak	0	0,0	-	-	0,2	0,1	-	-	0,2	0,0
HUIS-Irakasleak eta administrazio orokorra		0,0	-	-	-	-	-	-	0	0,0
Besterik	15	7,9	3	5,4	7,7	4,5	1	2,3	26,7	5,8
GUZTIRA	190	100,0	56	100,0	169,6	100,0	43	100,0	458,6	100,0
% hor	41,4		7,5		22,6		5,7		100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

51. Taula: Giza baliabideak kontratu mota eta lanpostuari jarraiki, Eusko Jaurlaritzako Sailaren arabera (2010)

	HABE	HAEE /IVAP	Kultura Saila	Gainerako sail eta erakundeetan	GUZTIRA	
					Kop.	%
Kontratu mota						
Funtzionarioak	48	19	18	13	98	51,6
Bitarteko Funtzionarioak	3	28	25	13	69	36,3
Aldi baterako langileak	-	-	-	3	3	1,6
Laboral finkoak	14	-	-	5	19	10,0
Besterik	1	-	-	-	1	0,5
Ed/Ee	-	-	-	-		0,0
GUZTIRA	66	47	43	34	190	100,0
Lanpostua						
Euskara arloko burua(k)	1	3	6	2	12	6,3
Euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileak	29	21	28	8	86	45,3
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	-	17	1	11	29	15,3
Teknikari-itzultzaileak	-	-	-	7	7	3,7
Hizkuntz trebatzaileak	-	-	-	6	6	3,2
Administrariak	14	1	4	-	19	10,0
Administrari laguntzaileak	7	5	4	-	16	8,4
Kultur teknikariak	-	-	-	-	0	0,0
HUIS-Irakasleak eta administrazio orokorra	-	-	-	-	8	4,2
Besterik	15	-	-	-	7	3,7
GUZTIRA	66	47	43	34	190	100,0
% hor	34,7	24,7	22,6	17,9	100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

52. Taula: Giza baliabideak kontratu mota eta lanpostuari jarraiki, EAEko 3 foru aldundietan (2010)

	Arabako Foru Aldundia	Bizkaiko Foru Aldundia	Gipuzkoako Foru Aldundia	Foru Aldundiak guztira	
				Kop.	%
Kontratu mota					
Funtzionarioak	9	24	13	46	82,1
Bitarteko Funtzionarioak	3	3	2	8	14,3
Aldi baterako langileak	-	-	-	-	-
Laboral finkoak	-	-	-	-	-
Besterik	2	-	-	2	3,6
Ed/Ee	-	-	-	-	-
GUZTIRA	14	27	15	56	100,0
Lanpostua					
Euskara arloko burua(k)	2	4	1	7	12,5
Euskara teknikari, hizkuntza normalizataile eta dinamizataileak	3	2	4	9	16,1
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	7	9	7	23	41,1
Teknikari-itzultzaileak.....	-	1	-	1	1,8
Hizkuntz trebatzaileak	-	-	-	-	-
Administrariak	2	8	3	13	23,2
Administrari laguntzaileak	-	-	-	-	-
Kultur teknikariak	-	-	-	-	-
Besterik	-	3	-	3	5,4
GUZTIRA	14	27	15	56	100,0
% hor	25,0	48,2	26,8	100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

53. Taula: Giza baliabideak kontratu mota eta lanpostuari jarraiki, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan, lurraldearen arabera (2010)

	Lurraldea			5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalak guztira	
	Arabako Udalak	Bizkaiko Udalak	Gipuzkoako Udalak	Kop.	%
	Kop.	Kop.	Kop.		
Kontratu mota					
Funtzionarioak	3,66	26,7	63,2	93,6	55,2
Bitarteko Funtzionarioak	0,15	12	14,6	26,8	15,8
Aldi baterako langileak	0,66	8,3	6,75	15,7	9,3
Laboral finkoak	-	8,6	16,85	25,5	15,0
Besterik	-	1,6	5	6,6	3,9
Ed/Ee	-	1,5	-	1,5	0,9
GUZTIRA	4,47	58,7	106,4	169,6	100,0
Lanpostua					
Euskara arloko burua(k)	-	7,1	20,8	27,9	16,5
Euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileak	1,66	25,5	31	58,2	34,3
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	1	13,3	19,5	33,8	19,9
Teknikari-itzultzaileak.....	-	3	5	8	4,7
Hizkuntz trebatzaileak	-	2	11,4	13,4	7,9
Administrariak	1	2,2	9,4	12,6	7,4
Administrari laguntzaileak	0,2	4,4	3,3	7,9	4,6
Kultur teknikariak	-	0,2	-	0,2	0,1
Besterik	0,7	1	6	7,7	4,5
GUZTIRA	4,5	58,7	106,4	169,6	100,0
% hor	2,6	34,6	62,7	100,0	
Pertsona/udaleko ratioa	2,2	1,8	3,3	2,6	

Iturria: Siadeco, 2011.

54. Taula: Giza baliabideak kontratu mota eta lanpostuari jarraiki, EAEko hiru hiriburuetan (2010)

	Bilboko Udala	Donostiako Udala	Vitoria-Gasteizko Udala	Hiriburuak GUZTIRA	
	Kop.	Kop.	Kop.	Kop.	%
Kontratu mota					
Funtzionarioak	9	16	5	30	69,8
Bitarteko Funtzionarioak	2	3	2	7	16,3
Aldi baterako langileak	-	-	1	1	2,3
Laboral finkoak	-	-	-	-	-
Besterik	-	1	4	5	11,6
Ed/Ee	-	-	-	-	-
GUZTIRA	11	20	12	43	100,0
Lanpostua					
Euskara arloko burua(k)	1	1	1	3	7,0
Euskara teknikari, hizkuntza normalizatzaile eta dinamizatzaileak	3	10	5	18	41,9
Itzultzaile, zuzentzaile eta interpreteak	4	3	4	11	25,6
Teknikari-itzultzaileak	-	-	-	-	-
Hizkuntz trebatzaileak	-	-	-	-	-
Administrariak	1	5	1	7	16,3
Administrari laguntzaileak	2	-	1	3	7,0
Kultur teknikariak	-	-	-	-	-
Besterik	-	1	-	1	2,3
GUZTIRA	11	20	12	43	100,0
% hor	25,6	46,5	27,9	100,0	

Iturria: Siadeco, 2011.

6.4.- GIZA BALIABIDEEN LAN KATEGORIA

Euskararen normalizazio eta sustapen lanetan EAEko administrazio publikoan lan egiten duten 458,6 langileetatik (HUISekoen informaziorik ez), ia 189 (%41,1) B talde edo lan kategoriakoak dira, eta ia 161 (%35,0) A taldekoak. Hirugarren multzoa C taldekoek osatzen dute (63,4 - %9,4), eta D taldekoek laugarrena (39,05 - %5,3).

55. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideak lan kategoriari jarraiki (2010)
(HUISeko langileak kanpo)

	Kop	%
A taldea, goi mailako kidegoa	160,7	35,0
B taldea, erdi mailako kidegoa	188,7	41,1
C taldea, administrarien kidegoa	63,4	13,8
D taldea, administrari-laguntzaileen kidegoa	39,1	8,5
E taldea, subalternoak.....	1,7	0,4
Besterik	5,1	1,1
GUZTIRA	458,6	100,0

Iturria: *Stadeco*, 2011.

Eusko Jaurlaritzaren sail eta erakunde autonomoetan euskararen sustatze eta normalizatze lanean ari diren 190 pertsonetatik, erdiak baino gehiago (104 pertsona) A taldekoak dira, laurdena baino pixka bat gutxiago B taldekoak (44 pertsona); 25 pertsona dira D taldekoak eta 15 berriz C taldekoak.

Foru aldundietan, guztira 56 pertsona izanik, erdiak A mailakoak dira (28 pertsona), eta gainerakoak B eta C mailakoak (15 eta 13 hurrenez hurren).

5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan euskara sustatze lanari eskainitako ia 170 lanaldietatik, %60,5 B taldeko langileek burutu dituzte; ia %17 C taldekoek eta ia %15 A taldekoek.

Hiriburuetan euskararen normalizazioan lan egindako 43 lagunetatik, 27 B kategoriakoak dira (%62,7), 7 C taldekoak eta 5 A taldekoak –horietatik 4, Bilboko udalean-.

56. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideen lan kategoria, Eusko Jaurlaritzan (2010)

	Kultura Saila	HABE	HAEE/IVAP	Ertzaintza	Gainerako sail edota erakundeak	GUZTIRA	
						Kop	%
A taldea, goi mailako kidegoa	35	21	26	10	11	103	54,2
B taldea, erdi mailako kidegoa	-	19	15	-	10	44	23,2
C taldea, administrarien kidegoa	4	8	1	-	2	15	7,9
D taldea, administrari-laguntzaileen kidegoa.....	4	16	5	-	-	25	13,2
E taldea, subalernoak	-	1	-	-	-	1	0,5
Besterik	-	-	-	-	1	1	0,5
Ez dakit / Erantzunik ez	-	1	-	-	-	1	0,5
GUZTIRA	43	66	47	10	24	190	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

57. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideen lan kategoria, foru aldundietan (2010)

	Arabako Foru Aldundia	Bizkaiko Foru Aldundia	Gipuzkoako Foru Aldundia	Foru Aldundiak GUZTIRA	
				Kop.	%
A taldea, goi mailako kidegoa	11	16	1	28	50,0
B taldea, erdi mailako kidegoa	1	3	11	15	26,8
C taldea, administrarien kidegoa	2	8	3	13	23,2
D taldea, administrari-laguntzaileen kidegoa.....	-	-	-	-	-
E taldea, subalernoak.....	-	-	-	-	-
Besterik	-	-	-	-	-
Ez dakit / Erantzunik ez	-	-	-	-	-
GUZTIRA	14	27	15	56	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

58. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideen lan kategoria, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udaletan (2010)

	Arabako Udalak	Bizkaiko Udalak	Gipuzkoako Udalak	GUZTIRA	
				Kop.	%
A taldea, goi mailako kidegoa	2	11	11,7	24,7	14,6
B taldea, erdi mailako kidegoa	0,66	31,53	70,5	102,69	60,5
C taldea, administrarien kidegoa	0,5	8,7	19,2	28,4	16,7
D taldea, administrari-laguntzaileen kidegoa....	0,65	5,4	5	11,05	6,5
E taldea, subalernoak.....	0,66	-	-	0,66	0,4
Besterik	-	2,1	-	2,1	1,2
Ez dakit / Erantzunik ez	-	-	-	-	-
GUZTIRA	4,47	58,73	106,4	169,6	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

59. Taula: Euskararen sustapenerako giza baliabideen lan kategoria, EAEko hiru hiriburuetan (2010)

	Bilbo	Donostia	Gasteiz	GUZTIRA	
				Kop.	%
A taldea, goi mailako kidegoa.....	4	1	-	5	11,6
B taldea, erdi mailako kidegoa	4	13	10	27	62,8
C taldea, administrarien kidegoa	1	5	1	7	16,3
D taldea, administrari-laguntzaileen kidegoa....	2	-	1	3	7,0
E taldea, subalernoak	-	-	-	-	-
Besterik	-	1	-	1	2,3
Ez dakit / Erantzunik ez.....	-	-	-	-	-
GUZTIRA	11	20	12	43	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

7.

FINANTZAKETA
MODUA

7.1.- EUSKARAREN SUSTAPENERAKO SAIL ETA ERAKUNDE ARTEKO DIRU-TRANSFERENTZIAK

Lehen esan bezala, Euskal Autonomi Erkidegoko erakunde publikoen 2010eko euskara aurrekontu bateratua kalkulaterakoan (156,5 milioi euro), sail eta erakunde arteko diru-transferentziak kontuan hartu eta gastuen bikoizketa ekiditeko neurriak hartu dira (ikus sailen eta erakundeen arteko diru-transferentziak 2.2. atalean)

Txostenean zehar, datuak erakunde-motaren arabera lantzen direnean, erakunde horiek likidatutako guztirako euskara aurrekontua da azaldu eta aztertzen dena. Hau da, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontua kapitulu ekonomikoen arabera, edo EBPN eremuen arabera aztertzerakoan, adibidez, barne hartzen ditugu Eusko Jaurlaritzako Kultura Saila, HAEE/IVAP nahiz Foru Aldundien euskara aurrekontuetatik, eremu desberdinetan euskararen normalizazioa sustatzeko, udalei egindako diru-transferentziak (ia 2,4 milioi euro). Hiriburuen euskara aurrekontua aztertzerakoan ere, beraiek beste erakundeen euskara aurrekontuetatik jaso dituzten 500 mila euroak ere barne hartzen dira. Baina bestalde, foru aldundien datuak aztertzerakoan, beren euskara aurrekontuan sartuak daude gero udalei (diru-laguntza bidez gehienetan) egingo zaizkien diru-transferentziak.

Datu globalak edo orokorrak emateko garaian baina, kopuru horiek bikoiztu ez daitezzen (diru-transferentzia egiten duenaren eta jasotzen duenaren diru-kopurua bikoiztu ez dadin), hartzailearen euskara aurrekontutik "kendu" egiten diogu beste erakunde batetik jasotako diru sarrera hori. Honela, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalen euskara aurrekontu likidatua lantzen dugunean 31,7 milioi euroz ari gara; baina datu orokorretan "euskara aurrekontu bateratuaz" ari garenean, udal horiei dagokien euskara aurrekontua 29,3 milioi eurokoa da (beste erakundeetatik jasotako 2,4 milioi horiek kenduta, alegia).

Eusko Jaurlaritzako sailen kasuan ere planteamendu bera egin da: sailkako azterketan, sail bakoitzaren euskara aurrekontua da aurkeztutakoa; baina Eusko Jaurlaritzaren aurrekontuaren azterketa orokorra egiterakoan, sailen artean dauden diru-transferentzia horiek hartzaileari kendu zaizkio bikoizketak saihesteko. Honela, adibidez, Kultura Sailaren euskara aurrekontua 55,8 milioikoa dela diogu, eta HABErena 43,3 milioikoa; baina Kultura Sailak, 55,8 milioi horietatik, 31,4 milioi HABE finantzatzeko erabiltzen ditu, eta ez litzateke zuzena bi erakundeen artean 99,1 milioi erabiltzen dituztela adieraztea.

7.2.- DIRU-SARRERAK ERAKUNDE MOTARI JARRAIKI

Gastu aurrekontuari buruzko informazioaz gain, euskarari lotutako sarrera likidatuei buruzko datuak ere eskatu zaizkie erakundeei. Atal honetan, erakunde bakoitzak adierazitako diru-sarrerak ageri dira, eta udalen kasuan, esaterako, Eusko Jaurlaritza eta foru aldundietatik jasotako dirulaguntzez gain, baita udalek izandako diru-sarrera propioak ere, tasak, matrikula-ordainketak eta abar.

Eusko Jaurlaritzako erakunde autonomoen kasuan, bi dira beren euskara aurrekontua beste sail edo erakundeen euskara aurrekontuekin finantzatzen dutenak: HABEren aurrekontua (%100ean, euskara sustatu eta normalizatzerazuzendutakoa), honako sail edo erakunde hauen euskara aurrekontuekin hornitzen dute: Kultura Saila (31,4 milioi euro), HAEE/IVAP (8,2 milioi euro), Justizia Saila (920 mila euro), Hezkuntza Saila (847 mila euro) eta bestelako hitzarmenak (450 mila euro). Bestetik, HAEE/IVAPek, bere euskara aurrekontua, Justizia eta Herri Administrazio Sailak adierazitako euskara aurrekontutik finantzatua dago.

Diru sarrera propioei dagokienez, Eusko Jaurlaritzako sail edo erakunde autonomoek, ia 2,8 milioi eskuratu dituzte, (diru-sarrera guztien %4,8); ia guztia matrikula-tasa edo antzerako gisa: HAEE/IVAPek 1,9 milioi, HABEk 466 mila eta HUISek ia 300 mila.

60. Taula: Eusko Jaurlaritzako erakundeek euskararen sustapena finantzatzeko jasotako diru sarrerak (2010)

	HABE		HAEE/IVAP		Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila		GUZTIRA	
	Kop	%	Kop	%	Kop	%	Kop	%
Beste erakundeetatik jasotako diru-laguntzak								
Eusko Jaurlaritzako barne transferentziak	41.543.677	98,0	13.517.077	87,6	-	-	55.060.754	94,8
Beste erakunderen bat	271.642	0,6	-	-	-	-	271.642	0,5
GUZTIRA erakunde publikoetakoak	41.815.319	98,7	13.517.077	87,6	-	-	55.332.396	95,2
Diru sarrera propioak								
Matrikula-tasak eta bestelakoak	466.198	1,1	1.867.550	12,1	291.600	100,0	2.625.348	4,5
Salmenta bidezko diru-sarrerak	105.394	0,2	-	-	-	-	105.394	0,2
Bestelako diru-sarrera propioak	-	-	46.510	0,3	-	-	46.510	0,1
Bestelako diru-sarrera propioak	-	-	24.079	0,2	-	-	24.079	-
GUZTIRA diru sarrera propioak	571.592	1,3	1.914.060	12,4	291.600	100,0	2.777.252	4,8
GUZTIRA erakundeetatik jasotakoa eta diru-sarrera propioak	42.386.911	100,0	15.431.137	100,0	291.600	100,0	58.109.648	100,0

Iturria: Stadeco, 2011.

Foru aldundiek ez dute inongo diru-sarrerarik; ez beste erakundeetatik jasotako diru-laguntza gisa, ez euskararen sustapenerako eskaintako zerbitzu eta ekintzengatik kobratutako kantitatetik ere.

Diru-transferentzien atalean ikusitakoa berretsiz, 5.000 biztanlez gorako udalerrietako udalek, 2,4 milioi euro jaso dituzte erakundeetatik; zehazki 1,2 milioi euro Eusko Jaurlaritzatik (Kultura Saila eta HAEE/IVAPetik) eta 1,1 milioi euro foru aldundietatik. Gipuzkoako hainbat udalek, beste erakunderen bateko diru-laguntzak ere jasotzen dituzte (finantza erakundeak, enpresak, UEMA...).

Euskararen sustapenerako zerbitzu eta ekintzen inguruan 2010ean lortutako diru-sarrera propioez esan, denera 650 mila euro eskuratu dituztela; horietatik, 382 mila Gipuzkoako udalek, 255 mila Bizkaikoek eta 10 mila Arabakoek. Matrikula-tasak eta antzerakoak izan dira diru iturri nagusia.

61. Taula: 5.000 biztanletik gorako udallerrietako udalek ekintza eta programak finantzatzeko jasotako diru sarrerak (2010)

	Arabako udalak		Bizkaiko udalak		Gipuzkoako udalak		GUZTIRA	
	Kop	%	Kop	%	Kop	%	Kop	%
Beste erakundeetatik jasotako diru-laguntzak								
Eusko Jaurlaritza	52.694	65,4	525.890	31,9	674.984	49,9	1.253.568	40,7
Foru Aldundia	17.213	21,3	867.498	52,6	246.694	18,2	1.131.405	36,7
Beste erakunderen bat	-	-	-	-	48.795	3,6	48.795	1,6
GUZTIRA beste erakundeetatik jasotakoa	69.907	86,7	1.393.387	84,5	970.473	71,7	2.433.767	78,9
Diru sarrera propioak								
Matrikula-tasak eta bestelakoak.....	9.010	11,2	254.593	15,4	301.992	22,3	565.595	18,3
Salmenta bidezko diru-sarrerak	-	-	224	0,0	21.121	1,6	21.345	0,7
Bestelako diru-sarrera propioak	1.715	2,1	727	0,0	59.672	4,4	62.114	2,0
GUZTIRA diru sarrera propioak	10.725	13,3	255.544	15,5	382.785	28,3	649.054	21,1
GUZTIRA erakundeetatik jasotakoa eta diru-sarrera propioa	80.632	100,0	1.648.931	100,0	1.353.258	100,0	3.082.821	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.

Hiriburuei dagokionez, hirurek jasotzen dute Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren eta bere lurraldeko foru aldundiaren diru-laguntza, eta Gasteizek eta Donostiak, baita HAEE/IVAPen diru-laguntza ere. Bilbok, aldiz, 25 mila euro jaso ditu finantza erakunde batetik.

Diru-sarrera propioei dagokionez, Donostiak (eta zertxobait Gasteizek) kobratzen dituzte matrikula-tasak, baina bestela hiriburuek ez dituzte bestelako diru-sarrera propiorik (Donostiak zehaztutako 100 euroak, kutxako interesei dagozkie).

62. Taula: EAeko hiriburuek ekintza eta programak finantzatzeko jasotako diru sarrerak (2010)

	Bilbo		Donostia		Gasteiz		GUZTIRA	
	Kop	%	Kop	%	Kop	%	Kop	%
Beste erakundeetatik jasotako diru-laguntzak								
Eusko Jaurlaritza (Kultura Saila eta IVAP/HAEE) ...	70.292	27,5	104.459	25,4	144.510	70,9	319.261	36,7
Foru Aldundia	160.292	62,7	16.800	4,1	40.000	19,6	217.092	24,1
Beste erakunderen bat	25.000	9,8	-	-	-	-	25.000	2,9
GUZTIRA beste erakundeetatik jasotakoa	255.584	100,0	121.259	29,5	184.510	90,5	561.353	64,4
Diru sarrera propioak								
Matrikula-tasak eta bestelakoak	-	-	290.098	70,5	19.442	9,5	309.540	35,5
Bestelako diru-sarrera propioak	-	-	103	-	-	-	103	-
GUZTIRA diru sarrera propioak	-	-	290.201	70,5	19.442	9,5	309.643	35,6
GUZTIRA erakundeetatik jasotakoa eta diru-sarrera propioa	255.584	100,0	411.460	100,0	203.952	100,0	970.997	100,0

Iturria: Siadeco, 2011.